

KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ (RÖVID) TARTALMI BESZÁMOLÓ

2021

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés

Hazai Intézmények

Szociális Igazgatóság

Hazai szociális központok

Modell- és fejlesztő programok

Fejlesztési Igazgatóság

Nemzetközi Fejlesztési és Humanitárius Igazgatóság

Nemzetközi fejlesztés és humanitárius
segítségnyújtás

Kommunikációs Igazgatóság

Gazdasági Igazgatóság

HR Csoport

Logisztikai Csoport

BEVEZETÉS

2021-ben gyakran hallhattuk kollégáktól némi keserű iróniával, hogy ez az esztendő tulajdonképpen nem más, mint 2020 meghosszabbítása. Az életünket a hónapok helyett még mindig inkább a koronavírus járvány hullámai határozták meg. Sok, korábban kivételesnek számító rutin- és extrafeladat épült be segélyszervezetünk országos intézményhálózatának mindennapi működésébe is. A „járványbiztos” higiénia, a fertőzésveszély csökkentését elősegítő védőeszközök használata és a „hibrid” foglalkozások is általánossá váltak mind a munkatársak, mind a támogatottak körében. Intézményeink mindent megtettek, hogy a módosult működés mellett is be tudják tölteni küldetésüket. Ahogy a járványhelyzet kialakulásakor megfogadtuk, nem engedjük el a rászorulókat a bajban: fokozott kapacitással és különleges támogatási formákkal segítettük a harmadik és negyedik hullám alatt is a nehéz helyzetben lévő támogatottjainkat. Ez a folyamatos jelenlét és kapcsolat tette lehetővé, hogy amikor csak lehetett, a közösségek újra összejöjjenek és a közös munkát ne újrakezdeni, hanem folytatni lehessen. A folyamatos munka mellett folytatódott intézményhálózatunk bővítése, újabb jelenlét pontok nyíltak, debreceni központunk pedig egy teljesen új intézménnyel bővült. A bővülés mellett kiemelt figyelmet fordítottunk az intézmények szakmai munkájának egységesítésére, a konzervatív szemléletű szociális munka alapértékeinek megvalósítására is.

Rendkívüli helyzettel indult nemzetközi munkánk tekintetében: a Horvátországban történt példátlan földrengés tőlünk néhány száz kilométerre végzett olyan pusztítást, ami itthon is sokakat késztetett szolidaritásra, s a kormányzat is jelentős segítséget ajánlott fel a károk enyhítésére. Segélyszervezetünk a kormányzat partnereként egy iskola és egy templom újjáépítését kezdte meg a szomszédos országban. Folytatódott nagyszabású humanitárius és fejlesztési programunk Irakban, eddigi legjelentősebb segélyprogramunkat indítottuk el Etiópiában, Ukrajnában pedig a koronavírus járvány kapcsán juttattunk célba rendkívüli magyar segítséget 10 régióba, lélegeztető gépek és más egészségügyi felszerelések formájában. Az év második felének egész világot megrázó fejleménye volt az afganisztáni tálib hatalomátvétel, mely munkánk átmeneti felfüggesztését követelte meg szervezetünktől, hogy aztán amint lehetővé vált, még nagyobb jelenléttel térjünk vissza a humanitárius krízissel küzdő országba.

2021-ben ünnepeltük az Ökumenikus Segélyszervezet megalakulásának 30. évfordulóját. A különleges jubileumhoz kapcsolódó rendezvényeinket és kommunikációnkat nem a múltba révedés, hanem a három évtized tanulságainak értékelése, a változatlan alapértékek és a kikristályosodott szakmai alapelvek világos megfogalmazása, a közösség (tovább)építése, és nem utolsósorban a hála határozta meg,

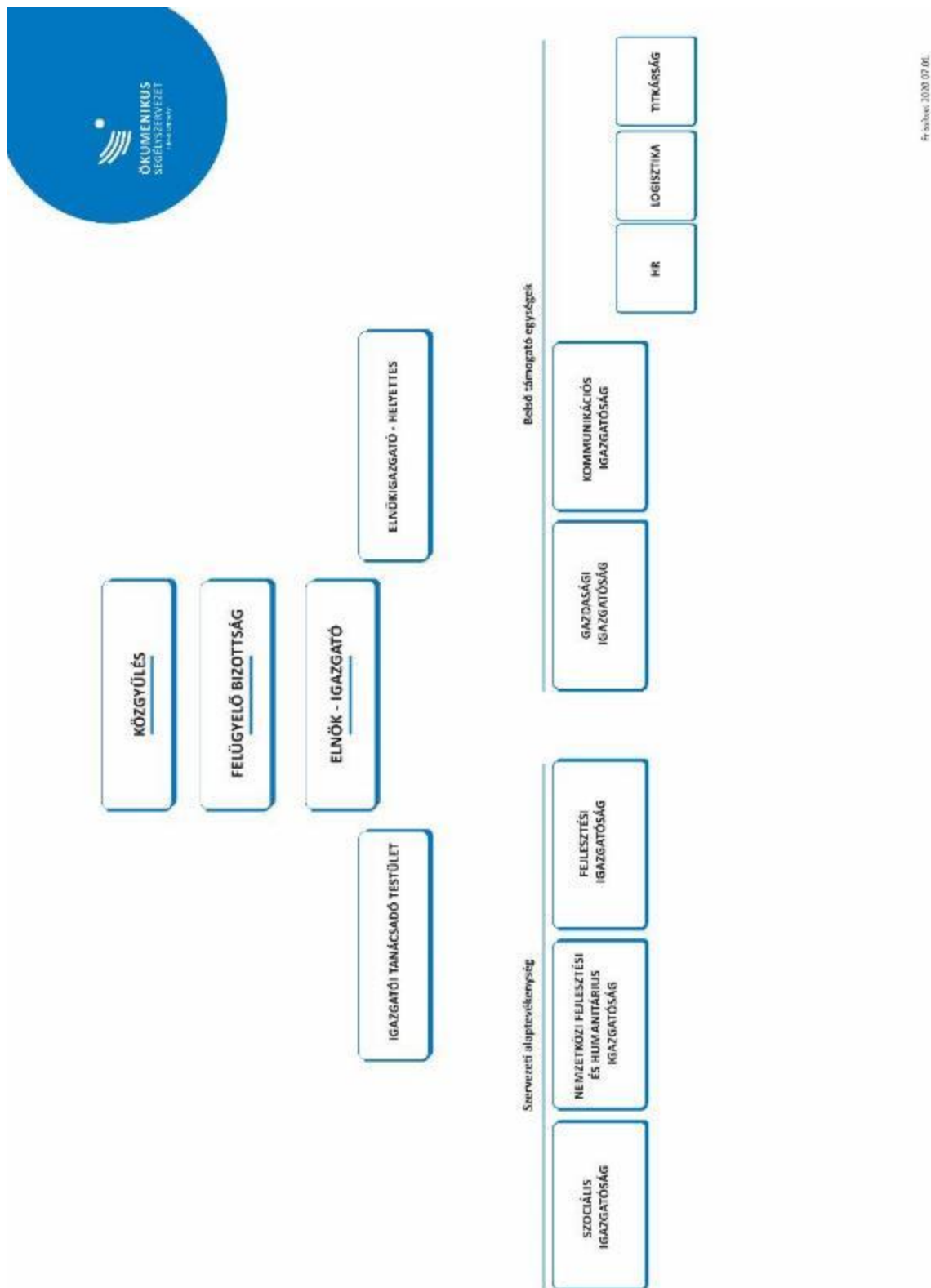
A hála, melyet - ezen 2021. évi munkánkat összefoglaló - jelentést olvasva is érzünk. Köszönjük minden munkatársunknak, önkéntesünknek, partnerünknek, támogatóknak, és Teremtőnknek, hogy ennyi helyen és ennyi formában segíthetjük a rászorulókat és bajbajutottakat, együtt az összefogás erejével!

Budapest, 2022. május 30.

Lehel László
elnök-igazgató

ORGANIGRAM

HAZAI INTÉZMÉNYEK SZOCIÁLIS ÉS FEJLESZTÉSI IGAZGATÓSÁG

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet szociális és fejlesztési tevékenységének célja, hogy hatékony segítséget nyújtson a szükséghelyzetbe került embereknek, feltérképezze az okokat, és segítséget nyújtson azok mielőbbi felszámolása érdekében. A Segélyszervezet szociális munkájában törekszik a konzervatív értékek megjelenítésére. Ennek értelmében fontosnak tartja a megalapozott, hosszú távon is bevált módszerek alkalmazását, a családok védelmét és szolgáltatásaiban prioritásként jelenik meg a munka, tanulás, az egyéni felelősség fontossága. Mindennapi munkája során fontosnak tartja, hogy egy adott problémának a kezelése rendszerszemléletű megközelítésben történjen.

A szolgáltatások kialakításánál azon hiányok pótlását célozza meg, melyek hatékony segítséget nyújtanak a hátrányos helyzetű csoportok reintegrációs törekvéseinek az előmozdításában. A Segélyszervezet munkájában különválasztja a krízissegélyezést és a hosszú távú gondozási folyamatokat. Fontos, hogy az ellátottak minden esetben – képességeikhez mérten – bevonódjanak a problémamegoldási folyamatba, annak érdekében, hogy érezzék a saját felelősségüket is. A támogatások biztosításánál a hosszú távú függő helyzet megszüntetése a cél, valamint a támogatási rendszerek célzott, rugalmas, személyre szabott és gyors kialakítása.

A Segélyszervezet magyarországi szociális és fejlesztési tevékenysége négy nagy területre osztható fel:

1. Családokkal és gyerekekkel végzett szociális és fejlesztő munka
2. Hajléktalanok ellátása
3. Szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek nappali ellátása
4. Kríziskezelés, rászoruló egyének, családok és közösségek támogatása

Európai Unió forrásokból történő fejlesztések

A Szociális Igazgatóság tevékenységét 2021-ben is nagyban meghatározta a megnyert Európai Unió pályázatok megvalósítása. Az infrastrukturális beruházások az előző években nagyrészt befejeződtek.

A pályázati forrásokból titkos menedékházakat, krízisambulanciákat, krízisközpontot, közösségi szociális munka eszközeivel fejlesztő tevékenységet, valamint új szociális központokat és logisztikai raktárbázisokat működtet a Segélyszervezet. Ebben az évben befejeződött a Debreceni Szociális Központ és Logisztikai Raktárbázis kialakítása is.

Gyerekfejlesztés

A Segélyszervezet gyerekekkel foglalkozó intézményeiben továbbra is kiemelt feladat volt a gyerekek fejlesztése. A folyamatos intézményi fejlesztéseknek, illetve új intézmények nyitásának köszönhetően 2021-ben 6140 gyermek került a Segélyszervezet látókörébe. Közülük 1613-an vehettek részt több alkalmas fejlesztő tevékenységben, valamint 4527 gyerek vehetett rész valamilyen élményprogramban, szabadidős tevékenységben.

A Segélyszervezet arra törekszik, hogy ne csak az intézményeiben élő gyerekek számára nyújtson segítséget, hanem támogassa az intézmények környezetében élő családokat is. A COVID-19 világjárvány megnehezítette a gyerekfejlesztő programjaink megtartását és megszervezését is. A szolgáltatások egy részét át kellett szervezni online felületekre, de voltak olyan szolgáltatások is, amiket átmenetileg fel kellett függeszteni. A munkatársak törekedtek arra, hogy ne engedjék el senkinek sem a kezét és mindenkivel kapcsolatban tudjanak maradni.

Nagy feladat volt az intézményekben és a szegregátumokban a digitális oktatás biztosítása. A munkatársak kiscsoportos tanulócsoportokat hoztak létre, valamint digitális tanulópáros programot is indított a Segélyszervezet. A nyári időszakban, illetve ősszel, amikor lehetőség volt a személyes találkozásokra, táborok, digitális élményműhelyek segítségével segítették a gyerekek felzárkózását.

A Segélyszervezet 2021-ben is jelentős szerepet vállalt abban, hogy az iskolakezdés ne jelentsen akkora gondot sok nehéz körülmények között élő családnak. Iskolakezdés együtt! elnevezésű akciójának keretében 2000 gyermek kapott tanszereket, iskolai felszerelést, ruhát, vagy éppen az iskolába járáshoz szükséges utazási támogatást.

Segítséget nyújtani a legnehezebb helyzetben lévőknek

A Segélyszervezet kiemelt figyelmet fordít a legnehezebb helyzetben lévő társadalmi csoportokra. Az Ökumenikus Segélyszervezet intézményein keresztül 2021-ben több, mint 1200 hajléktalan személy részesült valamilyen formájú segítő szolgáltatásban (lakhatás, étkezés, tisztálkodás, tanácsadás).

A szenvedélybetegséggel küzdő embertársaink támogatása, megerősítő, tanácsadó szolgáltatások nyújtása számukra kulcsfontosságú feladat. A Segélyszervezet szociális szakemberei országosan 5 különböző helyszínen segítik az alkohol, drog illetve játékszenvedély miatt nehéz helyzetbe került embereket és családtagjaikat. A korrektív szolgáltatások mellett egyre nagyobb hangsúlyt fektet a Segélyszervezet a megelőző programokra.

A koronavírus miatt kialakult veszélyhelyzet miatt ezen szolgáltatásokat is át kellett alakítani. Az intézményeink egy részét átmenetileg be kellett zárni, de ezekben az időszakokban sem hagyta magára ellátottjait a Segélyszervezet. A szolgáltatások egy részét online felületre szervezték át a munkatársak, illetve kialakították az adományok kontakt nélküli átadásának rendszerét is. Sok ügyfélnek a telefonos kapcsolattartás segített, hogy átvészeljék ezt a nehéz időszakot.

Országos Segélyközpont működtetése

Az Ökumenikus Segélyszervezet Országos Segélyközpontjához 2021-ben több, mint 69 ezer segélykérés érkezett. A munkatársak több, mint 37 ezer alkalommal tudtak valamilyen segítséget nyújtani a bajba jutott egyének, családok számára. A koronavírus miatt érezhetően többen kerültek nehéz helyzetbe, veszítették el állásukat, növekedtek meg a családi kiadások. Ennek érdekében a vállalati partnereknek köszönhetően is célzott támogatásokkal tudta segíteni a rászoruló családokat a Segélyszervezet. A kéréseket egy jól képzett szakmai csapat dolgozza fel és határozza meg a segítségnyújtás módját. A szolgáltatások között megtalálható a természetbeni segítségnyújtás, az adósságkezelés, a szociális és az információs tanácsadás. Hangsúlyos alapelv, hogy a Segélyszervezet az általa kínált segítségnyújtási lehetőségekkel csupán kiegészíti az állami gondoskodás támogatásait. Fontos továbbá az is, hogy segítsége ne ösztönözze az ügyfelet arra, hogy adományok gyűjtéséből igyekezzen magát és családját fenntartani.

A társadalmi szemléletformálás és a prevenció fontossága a Segélyszervezet munkájában

A korrektív szolgáltatások mellett egyre nagyobb hangsúlyt fektet a megelőző programok lebonyolítására. A Segélyszervezet Szolnoki Addiktológiai Központjának szervezésében középiskolások vehettek részt szenvedélybetegséggel kapcsolatos előadásokon, valamint a több éve sikeresen futó Játék határokkal program keretében az ország több pontján zajlottak olyan prevenció programok és klubfoglalkozások, melyek a játékszenvedély megelőzését tűzték ki célként.

**A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet
hazai szociális és fejlesztő központjainak szolgáltatásai és programjai 2021-ben:**

BUDAPEST

- Családok Átmeneti Otthona
- Szenvedélybetegek Nappali Intézménye
- Országos Segélyközpont
- Hajléktalanok Nappali Melegedője
- Játék határokkal Információs Pont
- Krízisambulancia
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program
- Online tanácsadás kapcsolati erőszak érintettjeinek

SOPRON

- Játék határokkal Információs Pont
- Védőháló a családokért program
- Munkaerőpiaci fejlesztő programok
- Szenvedélybetegek Nappali Intézménye
- Szenvedélybetegek részére alacsony küszöbű közösségi ellátás

KAPOSVÁR

- Biztos Kezdet Gyerekház
- Játék határokkal Információs Pont
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program
- Védőháló a családokért program

KASTÉLYOSDOMBÓ

- Családok Átmeneti Otthona
- Szenvedélybetegek Nappali Intézménye
- Sorsfordító Házak
- Kastélyosdombói reintegrációs modellprogram
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program

- Jelenlét pont

EGER

- Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye

OROSHÁZA

- Családok Átmeneti Otthona
- Játék határokkal Információs Pont
- Krízisambulancia
- Reintegrációs modellprogram
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program
- Krízisközpont
- Félutasház

SZOLNOK

- Családok Átmeneti Otthona
- Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye
- Addiktológiai Központ
- Krízisambulancia
- Játék határokkal Információs Pont
- Krízisközpont kapcsolati erőszak áldozatainak
- Pszichiátriai járóbeteg szakrendelés
- Félutas ház szolgáltatás
- Elterelés
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program
- Védőháló a családokért program
- Reintegrációs modellprogram

MISKOLC

- Családok Átmeneti Otthona
- Játék határokkal Információs Pont
- Krízisambulancia

- Krízisközpont kapcsolati erőszak áldozatainak
- Félutas ház szolgáltatás
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program
- Védőháló a családokért program
- Reintegrációs modellprogram
- Közösségi tér

OLASZLISZKA

- Tanoda program
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program
- Biztos Kezdet Gyerekház
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program

SZENDRŐ

- Biztos Kezdet Gyerekház
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program

GYULA

- Hajléktalanok Nappali Melegedője
- Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye
- Hajléktalanok Átmeneti Szállása
- Utcai szociális szolgálat
- Népkonyha

DEBRECEN

- Szenvedélybetegek Nappali Intézménye
- Hajléktalanok Nappali Melegedője
- Játék határokkal Információs Pont

- Szenvedélybetegek közösségi ellátása
- Szenvedélybetegek részére alacsony küszöbű közösségi ellátás
- Kertségi utcai szociális szolgálat
- Lakótelepi utcai szociális szolgálat
- Elterelés
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program

GÖNCI JÁRÁS

- Jelenlét Pont (Vizsoly, Boldogkőújfalu)
- Kapaszkodó gyermekfejlesztő program
- Végtelen lehetőség program

Lakócsa:

- Jelenlét Pont

Felsődobsza:

- Jelenlét Pont

Kürtöspusztá:

- Jelenlét Pont

Somogyfajsz:

- Jelenlét Pont

Pere:

- Jelenlét Pont

Novajdrány:

- Jelenlét Pont

Drávacgárdony:

- Jelenlét Pont

Zádor:

- Jelenlét Pont

HAZAI SZOCIÁLIS KÖZPONTOK

Szociális és Fejlesztő Központ, Miskolc

Családok Átmeneti Otthona, Krízisközpont, Közösségi Pont

3524 Miskolc Leszih A. u. 4.; Tel: +36 (46) 561 227; e-mail: miskolc.csao@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

Az Ökumenikus Segélyszervezet a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 51. § értelmében végzi tevékenységét és működteti a 2000 óta jelen lévő családok átmeneti otthonát Miskolcon. Alapvető célkitűzés, hogy a szülő és gyermeke együttes elhelyezése ne kerüljön veszélybe a családi krízishelyzetek következtében (bántalmazás, albérlet megszűnés, kilakoltatás...). Azon túlmenően, hogy intézményi szinten reagál a szakmai stáb a lakhatási problémákra, a szociális munka eszköztárát felhasználva segítséget is nyújt a családok erőforrásainak és együttműködésének felhasználásával a megoldási alternatívák megtalálásában.

A Krízisközpont célja, hogy gyors, lehetőleg azonnali komplex segítséget nyújtson a párkapcsolati erőszak, gyermekbántalmazás miatt krízishelyzetbe került áldozatoknak.

A cél elérésének módja

1. Családok Átmeneti Otthona

Az intézmény országos hatáskörrel biztosít elhelyezést teljes, illetve egyszülős családok számára maximum 18 hónap időtartamra. Az otthon épülete teljes körű felújításon ment keresztül, így a családokat komfortosan kialakított 11 lakószoba, 3 konyha és étkező, valamint 6 vizesblokk várja. Közösségi térként a gyerekek a csoportszobát, illetve az intézmény udvarán az EU szabványainak minden tekintetben megfelelő játszóteret használhatják.

Külön interjú szoba és fejlesztő szoba segíti a szakmai munkát, melynek háttérét jól képzett szakemberek (szociális munkás, szociálpedagógus, jogász, pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus) biztosítják.

2018-ban a Közösségi Pont kialakítása befejeződött, így az erre kapott épületrészben elindulhattak a rendszeres programok. Az Avason élő családok számára szervezett a központ heti rendszerességgel gyerek, valamint felnőtt programokat (önvédelmi edzés, kreatív foglalkozás, óvodás táncoktatás).

Ugyanebben a Községi térben kap helyet a Samsung Smart School terem, valamint egy szoba, melyet ingyenesen vehetnek igénybe az intézménybe érkező családok.

Az intézmény számára elsődleges feladat az esélyteremtés. Esély olyan plusz készségek, minták és értékek elsajátítására, amelyekkel a hozott hátrányok leküzdhetővé válhatnak és a jövő megalapozottá válásában segítséget nyújthatnak. Egyik legfontosabb szemlélet, mellyel az intézmény munkatársai dolgoznak, az a *képessé tevés* módszere.

Az intézmény a lakhatási feltételek biztosítása mellett nagy hangsúlyt fektet az egyéni- és családterápiás alkalmak megteremtésére, a munkakeresés és munkamegtartás hatékonyságának növelésére, a gyermekek és a felnőttek pszichés sérüléseinek feldolgozására. A munkamódszerek között szerepelnek az egyéni, a családokkal és csoportokkal végzett szociális munka, valamint a terápiás alkalmak. A mindennapi munkában 2021-ben is tovább folytatódott az otthonban a gyerekek részképességeinek mérése és fejlesztése, valamint a szülők készségeinek, megfelelő szülői szerepeinek a megerősítése.

A gyermekek egyéni fejlesztésére a korábbi évekhez hasonlóan idén is nagy hangsúlyt fektetett a miskolci központ. Fontos az, hogy minden gyermek a számára megfelelő egyéni terápiát kaphassa meg – ennek érdekében a korábbi évhez hasonlóan 2021-ben is logopédus, fejlesztő pedagógus és mozgásfejlesztő szakember foglalkozott a gyermekekkel. Ez lehetőséget teremt arra, hogy hozott – sokszor nagyon súlyos pszichés és mentális – sérüléseik kezelése megtörténjen és felzárkózhassanak iskolai, óvodai társaik tudás- és mentális szintjére.

A Segélyszervezet a társadalomba való sikeres visszailleszkedés elősegítésére reintegrációs modellprogramot dolgozott ki. A reintegrációs program kiemelt szolgáltatása a „félutas ház” biztosítása, mely a családok könnyebb társadalmi beilleszkedését segíti elő.

A szolgáltatások között nagy hangsúllyal jelennek meg azok a programok (tréningek, egyéni tanácsadási formák), melyek a szülők munkaerőpiacra való visszatérését segítik elő.

2. Krízisközpont

A párkapcsolati erőszak és gyermekbántalmazás elől menekülő nők, gyerekek és családok komplex ellátását egy 4 fős krízisrészleg segíti, melynek része egy jogászból, szociális munkásból és pszichológusból álló szakmai stáb, akik a bántalmazottak komplex ellátását végzik. Kiegészítő szolgáltatásként folyamatosan fogadja az intézmény azokat a szakembereket, leendő szakembereket, akik ezen témakörben speciális tudást és gyakorlatot kívánnak megszerezni.

Célcsoport

Az Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona segítséget kíván nyújtani azon kiskorú gyermekkel rendelkező családok számára, akiket közüzemi tartozásuk miatt kilakoltattak, lakhatatlanná nyilvánították házukat, hirtelen megszűnt az albérletük, a párkapcsolati erőszak, gyermekbántalmazás elől menekülnek és lakhatásuk más módon nem megoldható.

A Krízisközpont feladata, hogy az otthonukat a párkapcsolati erőszak vagy gyermekbántalmazás miatt elhagyni kényszerülő egyedülálló nők és gyermekeik számára nyújtson gyors és szakszerű segítséget. A Krízisközpont feladata, hogy elsősorban olyan családok számára nyújtson átmeneti- és krízisellátást, akik változtatni szeretnének életükön, és akik maguk is meg akarják oldani problémáikat.

Ellátottak száma

A Családok Átmeneti Otthona 11 lakószobában összesen 40 fő ellátását tudja felvállalni, akiket az ország egész területéről fogad. Tárgyévben 124 fő (44 szülő és 80 gyermek) kapott átmeneti ellátást. Az elhelyezésre minden esetben a szülők kérelmére került sor. Az intézményben a csoportfoglalkozások szervezését az életkori és fejlettségbeli sajátosságok figyelembevételével mellett szervezték a szakemberek, akik különös figyelmet szenteltek az iskolaérettség illetve az iskolai alapkészségek felmérésére, valamint a fejlettségbeli elmaradások preventív/korrektív fejlesztésére.

A párkapcsolati erőszak, gyerekbántalmazás elől 11 család/egyedülálló nő (összesen 37 fő) menekült a Krízisközpontba. Az ellátottak minden esetben igénybe vették a jogi tanácsadást. A bekerülő személyek, családok számára többnyire a rendelkezésre álló időn belül sikerült hosszabb távon is biztonságot nyújtó elhelyezési formát találni. Az esetek 50 százalékában ez volt az első bántalmazás miatti kilépési próbálkozás. A Krízisközpont tapasztalata, hogy egyre többen kerülnek kilátástalan helyzetbe a munkanélküliség, a szenvedélybetegségek, az egyre emelkedő megélhetési költségek miatt.

Ebben az évben is igen jelentős részét képezte az átmeneti otthon munkájának az intézményen kívüli segítségnyújtás. A Segélyszervezet az önkormányzatok és a kisebbségi szervezetek segítségével több, mint 1000 család számára osztott szét élelmiszert, valamint lefoglalt vagy adományba kapott ruhákat.

Továbbra is szükség van arra, hogy a Segélyszervezet gyógyszerkészítményekkel – elsősorban Bérés cseppel – is segítse a nehéz helyzetben lévő családokat, idős embereket.

Együttműködés

a.) Intézmények közötti együttműködés

A Segélyszervezet miskolci központja a pályázatok megvalósítása során szoros kapcsolatot alakított ki és tart fenn a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a Miskolci Gyermekvédelmi Központtal.

A Segélyszervezet miskolci központja továbbra is szoros együttműködésben áll a környezetében lévő két általános iskolával és óvodával. Az intézmény által szervezett programokon a tanulók szívesen vesznek részt és a tanárok, óvodapedagógusok is támogatják ezt a kezdeményezést.

b.) Egyházi, gyülekezeti kapcsolatok

Aktív, szoros kapcsolatot tart fenn az Ökumenikus Segélyszervezet a Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziummal. A diákjaik rendszeresen részt vesznek a foglalkozásokon, valamint a korábbi évekhez hasonlóan a Jezsuita Gimnázium és a Földes Ferenc Gimnázium diákjai érkeztek iskolai közösségi szolgálatra.

3. Közösségi Pont

Ebben az évben a Közösségi Pont fontos elemeként tovább építette intézményünk a kapcsolatot az Avas lakótelepen élő családokkal. Élményprogramokon és nyári táborokon ismét nagyon sok gyermekkel került Közösségi Pontunk kapcsolatba. A szülők bizalma egyre inkább érezhető a Segélyszervezet munkája iránt, mivel több alkalommal már maga a szülő kereste meg a Segélyszervezetet azzal, hogy milyen foglalkozások és programok lesznek idén az intézményben, mert a gyermekeik szívesen jönnek. Tárgyévben közel 300 gyermek csatlakozott be különböző programjainkba. A gyermekek mellett a felnőttek és

idősek is kezdik megtalálni a nekik való foglalkozásokat. Az átmeneti otthon által megvalósított programok és szolgáltatások célja, hogy enyhítsék a társadalmi egyenlőtlenségeket, segítsék a lakhatás nélkül maradt családokat.

Egyéb eredmények

A Segélyszervezet számára fontos, hogy munkáját folyamatosan értékelje és mérje a szolgáltatások hatékonyságát. A korábban kialakított motivációs „Tallér rendszer” ebben az évben is folyamatosan működött. Cél az, hogy a nyújtott szolgáltatásoknak értéke legyen. Azok ne automatikusan járjanak, hanem az otthonban élő szülőknek megtanítsa a munka fontosságát. A tallérok beválthatók különböző szolgáltatásokra, természetbeni adományokra (ruha, élelmiszer, tanszer, rekreációs szolgáltatások...). Az ellátottak is részt vettek a rendszer kiépítésében, felelősséget vállaltak döntéseikért, ötleteikért.

Szociális és Fejlesztő Központ Szolnok, Családok Átmeneti Otthona, Krízisközpont

5000 Szolnok, Kőrösi út 1-3.; Tel.: +36 (56) 210 591; e-mail: szolnok.csao@segelyszervezet.hu

Célkitűzések

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által működtetett Családok Átmeneti Otthonának elsődleges célja, hogy a gyermekek a család lakhatási feltételeinek elvesztése után is együtt maradhassanak a szüleikkel. Az Otthon célja a szükség szerinti teljes körű ellátás mellett az ellátottak sikeres társadalmi integrációja, a munkavállalás támogatása és a biztos lakhatási feltételek elősegítése.

A párkapcsolati erőszak, a gyermekbántalmazás áldozatainak a nap 24 órájában támogatást nyújt a Krízisközpont szakmai stábjá.

A célkitűzés elérésének módja

A Segélyszervezet által Szolnokon működtetett intézmény összesen negyven felnőtt és gyermek együttes elhelyezését biztosítja.

Minden család külön lakrészben kerül elhelyezésre, amely szobából, fürdőszobából és egy előszobából, illetve azok berendezési tárgyaiból áll. A családok közösen használhatnak három konyhát, amelyek szintén felszereltek. Külön mosókonyhában automata mosógép, szárítógép áll a családok rendelkezésére. Egyéb eszközök (porszívó, hajszárító, vasaló, konyhai felszerelések) segítik, hogy a családok minél inkább otthonuknak tekintsék a biztonságos lakhatásukat.

Az otthonban maximum 1,5 évig tartózkodhatnak a családok. Ellátásukat jól képzett szakmai team (pszichológus, jogász, szociálpedagógus, gyógypedagógiai asszisztensek, ifjúságvédelmi felelősök) segítik.

Az intézményben nagy hangsúlyt kap az egyéni és családterápiás alkalmak megteremtése, a munkakeresés és munkamegtartás hatékonyságának növelése, a gyermekek és a felnőttek pszichés sérüléseinek feldolgozása.

A munkamódszerek között szerepel az egyéni, családokkal és csoportokkal végzett szociális munka. Fontos cél továbbá a gyerekek részképességeinek fejlesztése, melyben fejlesztőpedagógus, pszichológus vesznek részt.

A Krízisközpontba beköltözők esetében az elhelyezésen és a szükség szerinti teljes körű ellátáson túl, a segítségnyújtásban még fokozottabban jelenik meg az egyéni, személyre szabott családgondozás, illetve az azonnaliság, gyorsaság és szakmaiság.

A Krízisközpontban a krízisintervenció eszközeivel 4-6 fő részére nyújt segítséget a szakmai stáb. Szociális munkás, jogász és pszichológus segít a felnőtt és gyermek áldozatoknak a krízishelyzet feldolgozásában és a további biztonságos továbblépés megkeresésében.

A Segélyszervezet több éves lakhatást nyújtó Félutas lakásában 2021-ben is az a 2 fős család vette igénybe az ellátást, aki a korábbi évben.

Célcsoport

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központ, Szolnok Családok Átmeneti Otthona segítséget kíván nyújtani azoknak a családoknak, akik kiskorú gyermekeket nevelnek és közüzemi tartozásuk miatt kilakoltatták őket, lakhatatlanná nyilvánították házukat, hirtelen megszűnt az albérletük, a párkapcsolati erőszak elől menekülnék és lakhatásuk más módon nem megoldható.

A Krízisközpont feladata, hogy az otthonukat bántalmazás miatt elhagyni kényszerülő felnőttek és gyermekeik számára nyújtson gyors és szakszerű segítséget. Fontos a Segélyszervezet szakemberei számára, hogy elsősorban olyan családoknak nyújtson átmeneti és krízis ellátást, akik változtatni szeretnének élethelyzetükön, akik szeretnék megoldani problémáikat a szakemberek közreműködésével.

Ellátottak száma

A Segélyszervezet Szolnokon működtetett családok átmeneti otthonában 40 fő elhelyezésére van lehetőség. A beköltözés okaként az anyagi helyzet romlását, munkanélküliséget, a családi kapcsolat megromlását, a kapcsolati erőszakot jelezték a családok. Az egész ország területéről jelentkezhetnek a szolgáltatást igénylők. 2021-ben összesen 228 fő vette igénybe az intézmény szolgáltatásait, 148 gyermek és 80 felnőtt. Az intézményben tartózkodás ideje alatt a családok anyagilag és mentálisan megerősödve keresik a családgondozók támogatásával a kiköltözés lehetőségét, a biztos lakhatást.

Legtöbben másik átmeneti otthonban, albérletben, illetve a régi megszokott lakhatási körülmények között találják meg ezt a lehetőséget.

A Krízisközpontban 39 fő vette igénybe az ellátást, bántalmazás elől menekülve (9 felnőtt, 30 gyermek). A négy hétig tartó ellátás, ami további négy héttel meghosszabbítható, lehetőséget nyújt a krízisből való kikerülésre, rehabilitációra, a továbblépés átgondolására, megszervezésére.

A külső férőhely ellátás keretében 3 család lakik a Segélyszervezet tulajdonában lévő lakásokban. A családok a társadalmi integráció részeként már önállóan, társasházi lakásokban élnek, a lakás rezsijét fizetik, illetve megtakarítással rendelkeznek. 2021-ben 4 felnőtt és 13 gyermek részesült ebben az ellátási formában.

Együttműködés

a.) Intézményekkel

A Szolnok városban működő szociális intézményekkel napi kapcsolatban áll a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központ, Szolnok Családok Átmeneti Otthona. A család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok, illetve az általuk működtetett jelzőrendszeri tagok ismerik és igénylik a szolgáltatásokat. Az ételkészítés és egyéb adományok (pl. ruha, Béres csepp, beiskolázási támogatás, E.ON óvodáztatási támogatás stb.) kiosztásának koordinálásában is együttműködő partner a Segélyszervezet, mely által számos rászoruló szolnoki család jut segítséghez.

A helyi oktatási-, nevelési és egészségügyi intézményekkel is jó szakmai kapcsolatot tart fenn a Segélyszervezet. Adományokkal folyamatosan segíti a partnerintézmények által ellátott rászoruló, hátrányos helyzetű gyermekeket, családokat.

A városban a Segélyszervezet családok átmeneti otthona tud azonnali krízissegélyt (ételkészítés, ruha, tisztítószer) nyújtani a rászorulóknak.

b.) Civil és egyházi szervezetekkel

Az intézményben lakó gyermekek (többségben) a Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskolába és Óvodába járnak. Nagyon jó szakmai kapcsolat van az intézmények között.

2021-ben a Rotary Club adománygyűjtő műsort szervezett, mellyel a Családok Átmeneti Otthona számítógépeket, laptopokat és televíziókat tudott beszerezni.

A lakosság folyamatosan játék, használt ruha, bútor, tartós élelmiszer adománnyal támogatja a rászoruló gyermekeket és szüleiket.

Szociális és Fejlesztő Központ, Orosháza

Családok Átmeneti Otthona

5900 Orosháza, Mikszáth Kálmán u. 2.; Tel.: +36 (68) 512 700; e-mail: oroshaza.csao@segelyszervezet.hu

Célkitűzések

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által működtetett családok átmeneti otthona olyan bentlakásos intézmény, amely alapellátás keretében biztosítja a gyermekek és szüleik számára az átmeneti gondozást. Az átmeneti otthon anyagi okokból vagy párkapcsolati erőszak miatt lakhatásukat veszített családoknak nyújt menedéket. Az intézmény fő célja, hogy a kialakult krízishelyzet ellenére is együtt maradhassanak a gyermekek a szüleikkel. Az ország egész területéről érkezhetnek kiskorú gyermekeket nevelő szülők.

Az intézmény célja, hogy az átmeneti időszakot megelőző családok az itt töltött idő alatt képessé váljanak arra, hogy nehézségeiket, problémáikat önállóan megoldják, és elsajátítsák azokat a készségeket, amelyek segítik őket a társadalomba való visszailleszkedésben.

A családok problémáit, krízishelyzetüket velük közösen, velük egyetértésben törekednek megoldani a munkatársak. A gondozási munkában nagy hangsúlyt kap a család egzisztenciális és mentálhigiénés stabilizálása, a kiköltözés lehetőségeinek végigjárása, a gyermekek érdekeinek mindenkor szem előtt tartása mellett.

Intézmény bemutatása

A Segélyszervezet által Orosházán 2002-től működtetett Átmeneti Otthon összesen negyven felnőtt és gyermek együttes elhelyezését biztosítja (10 család részére). Az otthonban maximum 1,5 évig tartózkodhatnak a családok. Minden család külön lakószobában kerül elhelyezésre. A családok közösen használhatják a vizesblokkot illetve a konyhát és az étkező helyiséget. A mosókonyhában automata mosógép áll a családok rendelkezésére. A modern digitális eszközökkel felszerelt közösségi szobában lehetőségük van az intézményben lakó gyermekeknek az élménydús kikapcsolódásra: csoportfoglalkozásokon, filmvetítésen, játszódélutánon vehetnek részt. Az intézmény udvarán játszótér található, amely lehetővé teszi a mozgásszegény életmódot folytató gyermekek különböző sporttevékenységekbe történő bevonását.

A családok gondozását, támogatását jól képzett szakmai team végzi (szociális munkások, pszichológus, jogász, gyógypedagógiai asszisztens, ifjúságvédelmi felelősök). Nagy hangsúlyt kap az önálló életvitel kialakításának ösztönzése és a munkakeresés, illetve a munkamegtartás hatékonyságának növelése.

A munkatársak fokozott figyelmet fordítanak a gyermekek mentális egészségének védelemére, illetve a hozott traumák feldolgozásának segítésére. Az intézmény teljes munkaidőben foglalkoztat pszichológust. Ezen szolgáltatást mind a szülőknek, szülői kérésre pedig a gyermekeknek is lehetőségük van igénybe venni, egyéni és/vagy csoportos alkalmak formájában.

A Családok Átmeneti Otthonába integráltan található a 6 férőhelyes Krízisközpont, amely a párkapcsolati erőszak elől menekülőknél kínál azonnali, rövid távú menedéket. A krízisellátás időtartama 4 hét, mely indokolt esetben további 4 héttel meghosszabbítható. Itt a szociális munka fókusz a bántalmazás során kialakult krízishelyzet feltérképezése és megszüntetése. A Krízisközpontban lehetőség van szociális információs tanácsadás igénybevételére, krízisintervencióra, egyéni esetkezelésre, családgondozásra, hivatalos ügyekben való segítségnyújtásra és pszichológiai, ill. jogi tanácsadásra.

2020-ban a Családok Átmeneti Otthona egy 6 fő lakhatását biztosító külső férőhellyel bővült. Ez egy következő lépcsőfok a családok önállóvá válásában. A szolgáltatás 3 évig vehető igénybe, ami alatt ugyanúgy szoros a kapcsolattartás az intézménnyel. A külső férőhelyen egy 5 fős család lakik 2020 november óta.

Tevékenység

- Szükség szerinti teljes körű ellátás biztosítása: átmeneti lakhatási lehetőség 12+6 hónapra, főzési és mosási lehetőség, élelem, ruhanemű, tisztító- és tisztasági szerekkel való ellátás, gyógyszersegélyezés
- Szociális ügyintézés: információ szociális ellátásokról, információ segítő- és krízisellátó intézményekről, formanyomtatványok beszerzése és kitöltése, kérelmek és hivatalos iratok szerkesztése, egészségmegőrző tanácsadás
- Családgondozás: életvezetési tanácsadás, prevenció és felvilágosítás, természetes támogatóhálózat feltérképezése, gyermekek fejlesztése, jövőkép kialakítása
- Munkaerőpiaci integrációt segítő szolgáltatások: elhelyezkedést elősegítő csoportfoglalkozások, szociális információs tanácsadás

- Az intézmény nagy hangsúlyt fektet a közösségi programok biztosítására: beszélgetések, együttes játékok, közös rendezvények, ünnepek és kirándulások szervezésével. A hagyományörzés jegyében az időszakokhoz kötött ünnepeket (farsang, húsvét anyák napja, gyermeknap, karácsony) az intézményben lakó családok közösen ünneplik meg, az alkalmakat szinte minden esetben a gyermekek előadásai színesítik. A szemléletformálás érdekében minden évben egészségnapot, prevenciós foglalkozásokat és környezettudatos életmódot megcélzó programokat szerveznek az intézmény munkatársai (pl. Tedd szebbé a környezetedet!). A kisgyermekes családok pedig baba-mama klubba is csatlakozhatnak, ahol lehetőség van a gyermekneveléssel kapcsolatos kérdések megbeszélésére és kötetlen játékokra is.
- Pszichológiai tanácsadás: a hozott lelki sérülések feldolgozása, egyéni- és csoportos terápia, nevelési tanácsadás, pályaorientáció, szociális készségfejlesztés, gyermek relaxáció.
- Fejlesztő pedagógiai munka: az óvodás korú gyermekeknek heti rendszerességgel tart kiscsoportos foglalkozást az intézmény fejlesztőpedagógusa. Az iskoláskorú gyermekek heti háromszor vehetnek részt egyéni tantárgyi felzárkóztatáson az intézmény korrepetáló pedagógusánál.
- Tallér rendszer, amely az intézményben működő motivációs rendszer részét képezi: az otthonban élők a közösségi munkában, foglalkozásokon való részvétel ellenében kapnak tallérokat, amelyeket különböző természetbeni adományokra válthatnak be (élelmiszer, tisztálkodási szerek, tanszer stb.). A Tallér rendszer részeként működik az intézmény Kreatív műhelye, ahol az érdeklődő lakók megtanulhatnak varrni, ill. az időszaki ünnepekhez kapcsolódó dísz tárgyakat készíteni.

Megváltozott tevékenység a járványügyi helyzetben

2021-ben már nem volt kijárási korlátozás, ugyanakkor a bent lakó szülők és gyermekek folyamatos tájékoztatásban részesültek a járványügyi helyzettel kapcsolatban, emellett az intézmény munkatársai felhívták a figyelmüket a védekezés fontosságára, a megfelelő higiénés és egészségügyi szabályok betartására. Kevésbé volt jellemző, de előfordult a digitális oktatásban való részvétel, ha a gyermek osztályát karantén alá helyezték. Az intézmény minden gyermeknek biztosította a tanuláshoz szükséges informatikai eszközöket. A munkatársak minden hétköznapi délelőtti segítséget nyújtottak az aktuális házi feladatok elkészítésben és a pedagógusokkal való kapcsolattartásban.

Az intézmény minden évben támogatja az átmeneti otthon ellátási idejének igénybe vétele után kiköltöző, városban letelepedett lakókat. Fontos az önálló életvitel támogatása, az esetleges krízishelyzetben való segítségnyújtás annak érdekében, hogy ne kerüljön vissza a család az átmeneti ellátásba. A 2021-es évben a járványügyi helyzet hatása még érezhető volt a kint lakó családok esetében, számos olyan korábban bent lakó család, ahol évek óta stabil munkahellyel rendelkezett a szülő, veszítette el a munkáját és került krízishelyzetbe. Az intézmény munkatársai tartották a kapcsolatot telefonon 6 kint lakó, krízishelyzetbe került családdal, és rendszeresen juttattak számukra élelmiszer

csomagokat, ill. szükség szerint vitaminokat, tisztító szereket. A korlátozások feloldásával valamennyi családban ismét munkába tudott állni a szülő és lakhatásuk, a bérleti díj és a rezsikifizetése újra stabilá vált.

Ellátottak száma

2021. január 1. és december 31. között összesen 35 család, 142 fő: 109 gyermek és 33 felnőtt kapott átmeneti elhelyezést az otthonban. A Krízisközpontban 9 párkapcsolati erőszak elől menekülő család (9 felnőtt és 36 gyermek) került elhelyezésre. A külső férőhely ellátását 3 felnőtt és 9 gyermek vette igénybe. Az intézmény nemcsak az átmeneti gondozásban részesülő ellátottakat támogatja, hanem a városban élő, krízishelyzetbe került családokat is.

2021-ben összesen 3033 esetben nyújtottak természetbeni, jogi és pszichológiai segítséget, valamint szociális tanácsadást és munkaerőpiaci szolgáltatást a munkatársak.

Együttműködés intézményekkel

Az orosházi családok átmeneti otthona szoros kapcsolatot tart a szociális- és gyermekvédelmi szolgáltatást nyújtó intézményekkel: társintézményeinkkel, anyaoththonokkal, krízisotthonokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal, gyámhatóságokkal, gyámhivatalokkal, iskolai gyermekvédelmi felelősökkel és a pedagógusokkal is. A kapcsolattartás fontos alkalmi a különböző esetmegbeszélések és esetkonferenciák. A járványügyi korlátozások ideje alatt a kapcsolattartás nagyrészt telefonos, ill. elektronikus formában zajlott.

Az intézményben lakó gyermekeket a város általános iskolái fogadják. A munkatársak figyelemmel kísérik a gyermekek tanulmányi eredményeit, folyamatosan értekeznek a diákok teljesítményeiről a pedagógusokkal. Az óvodáskorú gondozottak a város intézményeiben kapnak elhelyezést. A város egyetlen bölcsődéjébe igény szerint fogadják az otthonban élő kicsiket.

Betegség esetén – a szabad orvosválasztás alapján – 3 gyermekorvos és 1 családorvos látja el az intézmény lakóit.

Megjelenés, PR

A helyi és a megyei lapokban rendszeresen publikálnak az intézmény munkájáról, programjairól. 2021-ben többek között a tanszerosztási akcióról, az intézményi mindennapokról a korlátozások ideje alatt és a nyári napközis táborról készített összeállítást a média. A helyi Egészségfejlesztési Iroda higiéniai cikkekből gyűjtést szervezett az intézményben lakó felnőttek és gyermekek számára, ezzel kapcsolatban a helyi újságban jelent meg cikk az átadásról.

Szociális és Fejlesztő Központ, Kastélyosdombó

Családok Átmeneti Otthona

7977 Kastélyosdombó Fő utca 5.; Tel/fax: +36 (82) 466 236; email: kastelyosdombo.csao@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

Az Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthonának Kastélyosdombón alapvető célkitűzése, hogy életviteli-, szociális-, családi krízis miatt hajléktalanná váló családoknak nyújtson személyre szabott támogatást, esélyt a továbblépésre. Bentlakásos intézmény, amely a gyermek és szülője számára átmeneti gondozást biztosít a családi életük rendezése érdekében, problémáik megoldásában.

A Segélyszervezet a gyermekek testi, értelmi, érzelmi fejlődését fejlesztő, közösségi programokkal segíti, személyre szabott terápiás, fejlesztő foglalkozásokat biztosít számukra (logopédia, mozgásfejlesztés, jóga-, mese-, és mozgásterápia, alkotó, kreatív szabadidős foglalkozások, tantárgyi felzárkóztatás, pszichológiai terápia, élményprogramok).

Célkitűzés elérésének módja

A Segélyszervezet által Kastélyosdombón működtetett Otthon összesen 40 fő elhelyezését tudja biztosítani. Az intézmény az ország egész területéről fogadja a krízishelyzetbe került családokat. Az otthon 11 lakószobával, 4 fürdőhelyiséggel, 2 konyhával, étkezővel rendelkezik. A gyerekek számára az intézményben biztosított a játszószooba. A fejlesztések a Szociális és Fejlesztő Központ Oktató épületében zajlanak, minden korosztály részére speciális fejlesztő eszközökkel. A Központ lehetőséget biztosít a lakóknak, a környéken élő hátrányos helyzetű gyermekeknek, illetve nevelési-oktatási intézményeknek, hogy szabadidős tevékenységek eltöltésére, mozgásfejlesztésre igénybe vehessék az intézmény parkjában lévő játszóteret, népi játékokat, az ovi-foci pályát, a kalandparkot, 2 db Teqball asztalt valamint az úszómedencét.

Konkrét célkitűzések

Az intézmény a befogadott szülőknek segítséget nyújt a gyermekek teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez. Biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttlakást és a szükség szerinti ellátást. A szülőknek az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt. Közreműködik az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében. Szükség szerint teljes körű ellátást biztosít az átmeneti lakhatási lehetőség 12+6 hónapja alatt. Főzési és mosási lehetőséget nyújt, valamint élelem, ruhanemű, tisztító- és tisztasági szerekkel segíti a bajbajutott családokat. A Segélyszervezet lehetőséget kínál az intézményben töltött idő alatt tanúsított együttműködő és saját boldogulásáért leginkább tenni akaró családok számára az önálló életvezetés kialakítására. Az intézmény gyermekfejlesztő programjában nagy hangsúlyt kap az élményekre épülő, tapasztalatszerző foglalkozások megvalósítása, a kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése.

Ellátottak száma

2021-ben összesen 146 fő lakott a családok átmeneti otthonában: 38 család, melyből 49 fő felnőtt, 90 fő gyermek.

Tevékenység

Az Ökumenikus Segélyszervezet kastélyosdombói Családok Átmeneti Otthona folyamatos nyitvatartással működik. Legfontosabb feladatai a család krízishelyzetének és a gyermeket érintő veszélyeztető tényezők megszüntetése, fizikai, lelki szükségleteinek megteremtése, a családok életvitelének megismerése és segítése, hivatalos ügyintézés, jogi, pszichológiai tanácsadás, nevelési problémák megoldásában való segítségnyújtás, szemléletformáló és közösségi-, illetve a szabadidő hasznos eltöltését célzó programok szervezése.

A munkaerőpiaci szolgáltatások során hangsúlyozottabban kap szerepet a csoportfoglalkozások megvalósítása. Az álláskeresési tanácsadás, önismereti fókuszú csoportfoglalkozások közös eleme, hogy önismereti és pályaismereti tapasztalatokat szerezzenek, álláskeresési technikákat sajátítsanak el, és kapjanak segítséget az álláskeresésben.

Ünnepek

Az átmeneti otthon minden évben a hagyományokhoz híven kreatív ötletekkel, dekorációkkal megszervezi a farsangi, a húsvéti, anyák napi, mikulás és karácsonyi, valamint a nemzeti ünnepeket az intézmény lakói számára. A 2021-es évben kialakult Covid-19 járvány miatt tett intézkedések következtében az ünnepek megszervezése lehetőség szerint az udvaron, szabad levegőn, személyes távolság tartása mellett történt.

Gyermekprogramok

Az intézményben élő illetve a falubeli gyermekek számára sok színes programmal – kreatív foglalkozások, vetélkedők, népi játékok, arcfestés, légvár, fagyalt és vattacukor, valamint sportversenyekkel készültek a gyermeknapra az átmeneti otthon munkatársai.

Sportnapok

A Központ egész évben lehetőséget biztosít a környék óvodásainak, kisiskolásainak, hogy birtokba vegyék az ovi-foci sportpályát, kalandparkot, játszóteret. Cél, hogy a környező településeken élő hátrányos helyzetű gyermekek is megismerjék és számukra is elérhető legyen az élménközpont.

Az Otthonban élő gyermekek számára több alkalommal szervez a Segélyszervezet sportnapot, melyen a futball, kosárlabda, kézilabda, lánbtenisz, tollaslabda, ügyességi játékok kapnak szerepet.

Táborok

2021-ben már negyedik éve, a Kastélyosdombón kialakított táborhelyen tartotta meg nyári táborait a Segélyszervezet. Az táboroztatás lehetőséget biztosít az Otthonban élő valamint más intézményekből érkező hátrányos helyzetű gyermekeknek szabadidejük hasznos eltöltésére, az élményprogramok (Katica Tanya, Mecsextrém Park, Kaposvári strand) mellett az alkotóműhelynek köszönhetően kibontakoztathatják kreativitásukat, valamint a

mozgásos-sport foglalkozások (kalandpark, ovi foci, focipálya, teqball, kötélhúzás, medence) során az önfeledt játék örömét élhetik át.

Az EON által támogatott nyári táborok a környéken, valamint a Sorsfordító házakban és a külső férőhelyen élő hátrányos helyzetű gyermekeknek is lehetőséget nyújtanak a digitális oktatás miatti hátrányok leküzdésére, illetve segítséget nyújt a digitális eszközök megismerésében is. A Kóstoltató táborban 19 gyermek üdülhetett a szüleivel. A tábor célja a pihenés mellett a szociális gazdaságban végezhető munka megismerése volt. Az EON által finanszírozott táborban a digitális eszközök tanulmányozása volt hangsúlyos, 22 fővel. A Pepco Zenetáborban 20 fő, a BIF népművészeti táborban 19 fő, a sport táborban 19 fő, a VELUX tanulóműhelyben 8 héten keresztül átlagosan 14 fő vett részt.

Szociális és Fejlesztő Központ, Vizsoly-Boldogkőújfalú-Felsődobosza Jelenlét Pontok

3888 Vizsoly, Szent János út 149.

3885 Boldogkőújfalú, Petőfi Sándor utca 28. Régi Posta épület

3847 Felsődobosza, Deák Ferenc utca 6, könyvtár épület

Célkitűzés:

A települési diagnózisok alapján minden helyszínen hasonló dimenziók mentén valósul meg a tevékenység:

- Közösségépítés
- Szemléletformálás
- Szocializáció segítése
- Munka világába integrálás
- Lakhatási beavatkozás
- Infrastruktúra fejlesztése

Vizsoly és Boldogkőújfalú településeken 3 éve zajlik a Jelenlét Pontok működtetése a Végtelen lehetőségek projekt, majd a Felzárkózó Települések program keretében. Felsődobosza szintén a gönci járási program részeként 3 éve a program része, Jelenlét Pontja 2 éve nyitott meg.

Célcsoport:

A településen élő hátrányos helyzetű, a 2021-es évtől kiemelten a 0-3 éves gyermekeket nevelő családok. A Jelenlét Pontok feladata a közösségfejlesztés is, így hidat képez a szegregátumban és az azon kívül élő családok között is, közös programok megvalósítása által.

Jelenlét Pontok:

Vizsoly: A Jelenlét Pont a fő úton található, közel az iskolához, jól megközelíthető helyen, a szegregátumtól 5-10 perc sétára. A településen élők ismerik a helyszínt, szívesen járnak a különböző foglalkozásokra.

Felsődobsza: A Segélyszervezet vásárolt ingatlant a Jelenlét Pont kialakítására, ami felújítás alatt áll. Átmenetileg az Önkormányzattól bérelt ingatlanban, a szegregátum bejáratánál zajlik a tevékenység.

Boldogkőújfalu: Szintén az önkormányzattól bérelt ingatlanban valósul meg a működés, saját Jelenlét Pont megépülése a 2022-es évre várható.

A gönci járás társadalmi – gazdasági és infrastrukturális tekintetben is jelentős elmaradásokat mutat az ország fejlettebb részeihez képest.

Az alacsony iskolázottság, a munkanélküliség, az egészségügyi és szociális problémák, a gyermekvállalás magas száma, a társadalmi előítéletek erősen behatárolják a járásban élő roma családok lehetőségeit. Mindezen okokból kifolyólag szükség van a Segélyszervezet jelenlétére, figyelmére, külsős fejlesztő szakemberek bevonására, hogy a hátrányok kezelésében segítséget tudjanak nyújtani.

A cél elérésének módja:

A felzárkózó települések kapcsán készült települési diagnózisok alapján speciális, településekre szabott programpaletta mentén valósulnak meg a felzárkózást segítő programok.

Minden helyszínen egységesen kialakított motivációs rendszerrel dolgozik a Segélyszervezet, a Tallér rendszer keretein belül.

A FAGYI program keretében várandósok egészséges életmódjának támogatása (várandós vitamin, egészséges táplálkozás támogatása) 0-3 éves gyerekek speciális fejlesztése valósul meg. Emellett infrastrukturális beavatkozások a Tetőkommandó segítségével, illetve átadott (baba csomag, kismama csomag) és kölcsönözhető eszközök biztosításával segítjük a gyerekek szükségleteinek kielégítését (babakocsi, infralámpa stb.)

A Végtelen lehetőség program keretében sok más mellett települési élménynapok, óvodás korú gyermekek fejlesztése, munkaerőpiaci tanácsadás, Játék Határokkal prevenciók foglalkozások, nyári táborok valósultak meg a 2021-es évben mind a három településen.

Digitális tanulópár programban a három településről kb. 20 gyermek vett részt.

A járványhelyzet hatásai még erősen érzékelhetőek voltak a tavalyi évben is, a tevékenységek, programok csökkentett létszámmal, a biztonsági intézkedéseket betartva zajlottak.

Néhány specialitást kiemelve:

Vizsoly:

- Szociális munka: szakrendelésekre időpontkérés, telefonos ügyfélszolgálatok felkeresése, szociális kérelmek írása, kitöltése, adósságrendezés ügyben információ kérés. Heti rendszerességgel végzett terepmunka a szegregált utcákban, ahol a családok egyéni problémáival foglalkoznak a helyi munkatársak, illetve közösen keresik a megoldást.
- TEF szervezésében textilösszeállító tanfolyam valósult meg, amit 14 fő végezett el.
- Szimfónia zenei fejlesztő programon 15 fiatal vett részt.

Felsődobsza:

- Népszerű programelem a településen a kiskert program, amibe 50-60 család kapcsolódott be, vetőmag és palánta ültetéssel.
- Szimfónia programban 10 gyermek vett részt.

Boldogkőújfalu:

- A Végtelen lehetőség projekt keretein belül egy fejlesztő team jár a Boldogkőújfalui Óvodába fejleszteni a gyerekeket (logopédia, mozgásfejlesztő, fejlesztőpedagógus).
- Végtelen projekten belül 20 gyermek korrepetálása folyamatos heti 2 alkalommal, leginkább magyar nyelv és matematika tantárgyból.
- A FeTe programon belül digitális korrepetálás zajlik 4 gyermekkel tableten keresztül, ahol Budapesti diákok korrepetálják a gyerekeket Matematika és Magyar nyelvből. A foglalkozások hatására, az ezeken részt vevő gyerekek év végi tanulmányi eredménye javuló tendenciát mutat.
- Munkaerőpiaci integrációt segítő céllal varróklub foglalkozás valósult meg a Jelenlét Ponton, ahová rendszeresen 10-12 fő jár.

Hatékonyagsmérés:

A Jelenlét Pont munkatársai folyamatosan figyelemmel kísérik a gyerekek képességfejlődését. A fejlesztő foglalkozások során a szakemberek speciális mérőlapok segítségével követik nyomon a gyerekek fejlődését. A foglalkozásokat rendszeresen látogató, aktív kliensek esetében rövid időn belül tapasztalható fejlődés, pozitív irányú változás.

Ellátottak száma 2021-ben

	Lakosok száma összesen	elért családok száma	elért gyerekek	elért felnőttek száma	több alkalmas gyerekfejlesztés	közösségi élményprogramokban elért gyerekek
Vizsoly	890	200	450	400	60	400
Felsődobsza	970	130	120	200	127	120
Boldogkő-újfalu	550	100	150	200	150	150

Visszatekintés

A Jelenlét Pont által megszervezett programok látogatottak voltak, új és minőségi élményeket nyújtottak a helyi lakosok számára.

Az intézményekkel való kapcsolat és együttműködés egyre szorosabb és stabilabb (önkormányzat, óvoda, általános iskola), mely a jövőbeli hatékony munkavégzést szolgálja.

2021 júliusában újabb két helyszínnel bővült a felzárkózó település program az észak-magyarországi régióban, **Pere és Novajdrány** településeken.

Megtörtént a jelenlépt pont koordinátorok felvétele, a kapcsolatfelvétel a település vezetőivel és a településen élő lakossággal. A háztartási kérdőívek felvétele után a települési diagnózisok elkészültek, megkezdődtek a fejlesztő foglalkozások, a szociális munka.

Perén az önkormányzattól bérelt régi óvoda épületben, Novajdrányban több, ideiglenes helyszínen kezdődött meg a munka, a végleges helyszín felújítása miatt.

Szociális és Fejlesztő Központ, Pusztakovácsi-Kürtöspusztá

Jelenlét Pont

8707 Pusztakovácsi, Kürtöspusztá 5, Tel: 06-30-72-64-409; e-mail: kaposvar@segelyszervezet.hu

Célkitűzés:

A diagnózis felállítását követően elmondható, hogy a szegregátumban a legfontosabb célok az alábbiak:

- Közösségépítés
- Szemléletformálás
- Szocializáció segítése
- Munka világába integrálás
- Lakhatási beavatkozás
- Infrastruktúra fejlesztése

Célcsoport:

A Jelenlét Pont a kürtöspusztai szegregátumban található. A program minden hátrányos helyzetű család számára nyitott. A településrész minden vonatkozásban elmaradást mutat: társadalmi – gazdasági és infrastruktúra tekintetében is.

Az alacsony iskolázottság, a munkanélküliség, az egészségügyi és szociális problémák, a gyermekvállalás magas száma, a társadalmi előítéletek erősen behatárolják az itt élő roma

családok lehetőségeit. A felsorolt okok következményeként a célcsoportban jelentős mértékű a koraszülöttség, az idegrendszer éretlensége, testi és/vagy szellemi fogyatékoság, vagy szülés közbeni komplikáció okozta sérülés. Mindezen okokból kifolyólag szükség van a munkatársak jelenlétére, figyelmére, külsős fejlesztő szakemberek bevonására,

hogy a hátrányok kezelésében segítséget tudjanak nyújtani.

Kürtöspusztán két program működik párhuzamosan, egymást támogatva: a FAGYI projekt célcsoportja a 0-3 éves gyermekek és családjuk, illetve a várandós kismamák, illetve a FeTe program, melynek célcsoportja óvodás kortól egészen időskorig terjed.

A cél elérésének módja:

a.) Gyermekekfejlesztő foglalkozások:

A FAGYI projekt a 0-3 éves korú gyerekeknek, családjuknak és a várandós kismamáknak biztosítja a korai fejlesztést, felzárkóztatást.

A programok az anya-gyermek kapcsolat megerősítésére és a szülői kompetenciák fejlesztésére irányulnak. A program egyik fő célja, hogy segítséget nyújtson az édesanyáknak a gyermeknevelésben. Másrészt a gyermeket olyan programokban kívánják részesíteni, melyek elősegítik a testi, illetve lelki fejlődésüket, továbbá szabálytudatukat, mely támogatja a későbbiek folyamán az óvodai és az iskolai beilleszkedésüket. A Baba-mama klub heti két alkalommal valósul meg, a foglalkozásokat tematikusan építik fel: énekeket és mondókákat tanítanak az anyukáknak és a gyermekeknek, mindemellett a játékos mozgásos elemek is fontos szerepet kapnak, illetve kézműves jellegű foglalkozások is vannak.

A szülőfórumon az édesanyák készségeit fejlesztik indirekt módon: többek között társasjátékokkal fejlesztik a kifejezőkészségüket, szókinszüket, illetve ezeken a programokon a hivatalos dokumentumok kitöltésében is segítséget nyújtanak.

Az óvodás gyermekek számára heti egy alkalommal tartanak fejlesztő foglalkozásokat a kollégák. Mint a 0-3 éves korosztálynak, ez szintén tematikusan és változatosan van felépítve és nagyon fontos szerepet kapott az egyéni bánásmód, a differenciálás. Ének, vers-mese-mondóka, játékos számolás, mozgás mind része a foglalkozásoknak. A gyermekek jellemzően szülő nélkül, önállóan vesznek részt a foglalkozáson.

Az általános iskolás gyermekekre épülő foglalkozások (heti egy alkalom) legfőbb jellemzője az ismétlés, a már meglévő tudás elmélyítése. A munkatársak törekednek arra, hogy

mindig abban segítsék és támogassák a gyermekeket, amire szükségük van.

A Kamasz Klub tematikája az életkori sajátosságokra, az adott korszak legkiélezettebb problémáira fókuszál. Közösség – és csapatépítő játékok, kifejezőkészséget fejlesztő játékok is szerves részét képezik a foglalkozásoknak.

b.) Étkezés biztosítása:

A kliensek számára a Segélyszervezet tízórait/uzsonnát biztosít.

A Baba-mama klub során a szülők aktívan részt vesznek a tízórai előkészítésében, az étkeztetésben, ezt követően pedig a takarításban is. A gyermekfoglalkozásokon a gyermekek is aktívan szerepet vállalnak a folyamatokban.

A Jelenlét Ponton zajló étkezések lehetőséget biztosítanak a megfelelő higiénés szabályok elsajátítására, a helyes étkezési szokások kialakítására.

c.) Hatékonyságmérés:

A Jelenlét Pont munkatársai figyelemmel kísérik a gyerekek képességfejlődését. A foglalkozásokat rendszeresen látogató, aktív kliensek esetében rövid időn belül tapasztalható fejlődés, pozitív irányú változás.

Ellátottak száma:

2021-ben 58 gyermekkel, 32 családdal foglalkoztak aktívan a munkatársak. Az édesanyák és a várandós kismamák életkorukat tekintve jellemzően 17-40 év közöttiek, az aktív nagymamák 60 év körüliek voltak

Egyéb tevékenységek

a.) Élményprogramok:

A Jelenlét Pontnak több olyan eseménye is volt, melyre a média is felfigyelt, ezáltal tevékenységük szélesebb körben is ismertebb lett:

- Gyermeknap (origo.hu)
- Nyári foglalkozások (TV2 és RTL Klub)
- Kirándulás Adventi Vásárra a Szent István Bazilikához (RTL Klub)

Március 15: A Kamasz Klub tagjai a munkatársak segítségével felkészültek és online formában emlékeztek meg az 1848-49-es forradalom és szabadságharcról.

Húsvéti csomagok osztása: A pandémia idején sem feledkeztek meg a Jelenlét Pont munkatársai a hagyományápolás fontosságáról. Megfelelő védőfelszerelésben minden gyermek részére Húsvéti ajándéksomagokat adtak át.

Anyák napja alkalmából segítettek a gyermekeknek meglepetést készíteni édesanyjuk számára.

Júliusban Levendula napot tartottak minden korosztály számára, ahol megismerkedhettek a növényvel, kézműves kreatív foglalkozás keretében alkothattak és megkóstolhatták a levendulából készített szörpöt is.

E.ON Élményhét: egy héten át tematikus foglalkozásokon vehettek

részt a felső tagozatos gyermekek.

December 6-án a kollégák a gyermekekkel közös énekkel, egyéni kézműves ajándékokkal köszöntötték a Mikulást, ami sok gyermeknek az első találkozást jelentette.

Karácsonyfát állítottak együtt, élményt adva sok kicsinek és felnőttek egyaránt, majd átadták az ajándékokat a gyermekek részére. Mindenkinek boldog nap volt.

b.) Iskolakezdés együtt!

Az Ökumenikus Segélyszervezet évente meghirdetett, rászoruló gyerekeknek beiskolázási segítséget nyújtó programja keretében a településen élő tanulók részesültek segítségben. Az együttműködésnek köszönhetően 30 gyermek kapott tanszercsomagot.

c.) Óvodásokért az E.ON-nal

Az E.ON támogatásának köszönhetően több óvodás korú gyermeket nevelő család is segítséget kapott az évkezdéshez. A segélyszervezet munkatársai 30 óvodás kisgyermek részére adtak át óvodakezdést segítő egységcsomagokat.

d.) szeretet.éhség. Országos Adventi Pénzadománygyűjtés

2021 decemberében a kürtöspusztai gyermekeknek lehetőségük volt részt venni a Szent István Bazilikánál megszervezett Adventi vásáron, ahol különböző állomásokon próbálhatták ki magukat (mézeskalács sütés, díszítés, kovácsolás, korcsolyázás). A gyermekeknek nagy élményt nyújtott ez az alkalom, hiszen legtöbbjük még soha nem járt más településen.

Visszatekintés

A Jelenlét Pont által megszervezett programok látogatottak voltak, új és minőségi élményeket nyújtottak a helyi lakosok számára.

A kollégák munkája sok esetben szemmel látható eredményeket hozott a kliensek életében.

Az intézményekkel való kapcsolat és együttműködés egyre szorosabb és stabilabb lett (önkormányzat, óvoda, általános iskola), mely a jövőbeli hatékony munkavégzést szolgálja.

Szociális és Fejlesztő Központ, Lakócsa, Kastélyosdombó

Jelenlét Pont

7977 Kastélyosdombó, Fő utca 5.; tel.: +36 70 796 8525

7918 Lakócsa, Fodor József u. 34., tel.: + 36 30 608 60 16

Célkitűzés:

A diagnózis felállítását követően elmondható, hogy a szegregátumban a legfontosabb célok az alábbiak:

- Közösségépítés
- Szemléletformálás
- Szocializáció segítése
- Munka világába integrálás
- Lakhatási beavatkozás
- Infrastruktúra fejlesztése

Célcsoport:

A Jelenlét Pont a kastélyosdombói Szenvedélybetegek Nappali Intézményében található, Lakócsán a falu központi részében, az iskola közvetlen közelében. A program minden hátrányos helyzetű család számára nyitott. Ezen települések elmaradást mutatnak társadalmi – gazdasági és infrastruktúra tekintetében is. Jelen van az alacsony iskolai végzettség, a munkanélküliség, valamint, az alapvető higiénia hiányosságokból adódó egészségügyi problémák.

Kastélyosdombón és Lakócsán is több éve jelen van az Ökumenikus Segélyszervezet. 2 féle program megvalósítása folyik, a Fókuszban a gyermek program a 0-3 éves gyermekekre és szüleikre, valamint a várandós kismamákra koncentrál. A Felzárkózó Települések program pedig a fogantatástól a foglalkoztatásig részt vesz a település életében.

A fontosabb megvalósított foglalkozások, programok a Jelenlét Pontok 2021-2022 évében:

a.) Kastélyosdombó

Kastélyosdombón a lakhatási körülmények javításának érdekében a végzett felmérések alapján 15 olyan lakóingatlan külső homlokzata szorult felújításra, festésre, és ablakok cseréje indokolt volt. Ezen háztartásokban több gyermeket nevelő családok, nyugdíjasok vagy rokkant nyugdíjasok éltek, ezért indokolt volt az építőanyagokon túl a szakembert is biztosítani. A homlokzati felújításhoz elvárás volt, hogy a munkálatokban, azon a szinten segítsenek, amire egészségügyi állapotuk függvényében lehetőségük van, valamint a Jelenlét Ponttal folyamatos legyen a kapcsolatuk. A ház felújításánál fontosnak tartottuk, hogy a munkálatok mellett foglalkozzunk azzal is, hogy ezt milyen értéknek tekintik az ott élők, és erősítsük bennük az "érték" tudatát.

A lakhatási körülmények javításánál ezen emaradott településeken nem csak a homlokzat javításáról, hanem akár az életveszély elhárításáról is beszélünk. A másik fontos beavatkozás egy olyan házban történt, ahol az alapvető lakhatási feltételek sem voltak adottak. A ház új aljazot kapott, új nyílászárókat ezzel a lakhatási körülményei a nyugdíjas ügyfelünknek minőségileg változott.

b.) Lakócsa

Lakócsán a Jelenlét Ponton nagy figyelmet szentelnek az ifjúság motiválására. Mivel a településen van általános iskola, ezért a gyerekek nyomon követése egyszerűbb, mintha különböző iskolákba szóródnának az iskolások. A program biztosított tanoda jellegű foglalkozást, a lakócsai gyerekek robotikát tanulhattak az E-on támogatásának köszönhetően.

Fontos, hogy az iskolai teendők segítése mellett perspektívát mutassanak, a jövő tervezésére tanítsák a gyerekek ezért időközönként roma embereket hívnak meg, akik példaképként szolgálhatnak a leendő továbbtanulóknak.

Visszatekintés

A Jelenlét Pont által megszervezett programok látogatottak voltak, új és minőségi élményeket nyújtottak a helyi lakosok számára.

A kollégák munkája sok esetben szemmel látható eredményeket hozott a kliensek életében.

Szociális és Fejlesztő Központ, Budapest

Regionális Krízisambulancia

Telefon: +36-70-525-0536; E-mail: budapest.krizisambulancia@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

Krízisambulanciánk elsődleges célja, hogy segítséget nyújtson a kapcsolati erőszak folyamatainak korai észlelésében annak érdekében, hogy az áldozatok minél hamarabb segítséget kapjanak, megelőzve a súlyos, életveszélyes krízishelyzetek kialakulását. A kríziskezelő ambulanciák további célja, hogy regionális szintű társadalmi szemléletformálást valósítsanak meg, valamint hálózatfejlesztés keretében koordinációs feladatok ellátásával, összekötő kapocsként működjenek a további segítő és a gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer között.

A cél elérésének módja

A Krízisambulancia tevékenysége során nagy hangsúlyt fektet a megelőzésre, a problémák korai kezelésére. Feladata továbbá a kapcsolati erőszak elleni küzdelemben részt vevő intézmények közötti együttműködés elősegítése. A Segélyszervezet szakmai koordinációt biztosít annak érdekében, hogy a kapcsolati erőszak eseteit minél hatékonyabban tudják kezelni az ellátórendszer intézményei. Társadalmi szemléletformálást végez iskolai prevenció, valamint munkahelyi edukáció formájában. Kampányokat bonyolít le, hogy minél többen képesek legyenek felismerni és elutasítani az erőszak valamennyi formáját, minél hamarabb kérjenek segítséget, akik veszélyeztetve érzik magukat. A Krízisambulancia kapcsolati erőszak témájában jártas professzionális szakemberek biztosításával segíti a kapcsolati erőszak áldozatait. Jogász, pszichológus, szociális munkás szolgáltatásait vehetik igénybe az ügyfelek, amelyek a következők:

a.) Segítségnyújtás áldozatok, veszélyeztetettek és hozzátartozóik számára

- Információnyújtás akár név nélkül is, e-mailen, telefonon vagy személyes találkozás alkalmával (előre egyeztetett időpontban)
- Tájékoztatás az igénybe vehető segítő szolgáltatásokról
- Jogi és pszichológiai tanácsadás, segítőbeszélgetés (egyéni és pároknak tartott konzultáció)

b.) Támogatás nyújtása az érintettekkel dolgozó szakembereknek

- Információnyújtás a kapcsolati erőszak eseteinek kezelésével kapcsolatban
- Információs bázis kialakítása, edukációs programok kidolgozása, megtartása
- Esetmegbeszélések, illetve esetkonferenciák szervezése
- Tapasztalatcserék szakemberek között – helyi és regionális szinten
- Szakmai fórumok, előadások, workshop-ok segítő szakembereknek, jelzőrendszeri tagoknak

c.) Prevenációs előadások

- Iskoláknak

d.) Művészetterápiás foglalkozások

- kapcsolati erőszak áldozatai számára

Célcsoport

- A kapcsolati erőszak áldozatai, az érintett áldozatok gyermekei és családtagjaik.
- Prevenációs szolgáltatásokban, illetve a társadalmi szemléletformálás kapcsán a helyi közösségek és társadalmi csoportok.
- A kapcsolati erőszak elleni küzdelem terén feladattal rendelkező civil, egyházi és önkormányzati szervezetek, intézmények és szolgáltatók.
- A szociális észlelő- és jelzőrendszer tagjai.
- Gyermekevédelmi jelzőrendszer tagjai.

Ellátottak száma

A 2021-es évben a budapesti Krízisambulancia 46 új ügyfelet látott el, emellett korábbi ügyfelekkel is dolgoztak a munkatársak, így az évben összesen 256 ügyfél, valamint az ellátórendszerben dolgozó 29 szakember számára nyújtottak tanácsot a fővárosi Krízisambulancia szakemberei. A pszichológiai, jogi és szociális információs tanácsadások száma 1113 ebben az évben. Mindent egybevetve összesen 1183 tanácsadás történt, az egyszeri megkeresésekkel, érdeklődéssel együtt 1380.

A művészetterápiás foglalkozások a járványhelyzet miatt egy ideig szüneteltek, majd a nyári szabadságolások miatt is maradtak el alkalmak. A megbetegedések mellett elsősorban a nehezen vagy egyáltalán nem megoldható gyermekfelügyelet miatt nem tudtak rendszeresen járni az ügyfelek a csoportfoglalkozásokra, de egyértelműen kiderült, hogy a felépülésükben fontos szerepe van a csoportterápiának. Összesen 16 alkalommal,

48 órában voltak művészetterápiás csoportok a budapesti krízisambulancián, amelyeken 8 ügyfél vett részt.

A telefonos tanácsadások száma folyamatosan, de nem kiugróan növekedett a 2021-es évben. A megelőző év járványidőszakában „bejártatott” online tanácsadási formát sikeresen építették be a krízisambulancia szakemberei a segítő folyamatba. A 2020-as év krízisidőszaka alapján szerzett tapasztalatok szerint az online tanácsadás nem tudja maximálisan helyettesíteni a személyes tanácsadást, aminek több oka is van, ezek között a legfontosabb, hogy kevésbé garantálható az ügyfelek biztonsága, és hosszabbodik a bizalom kiépítésének folyamata. Ezért elsősorban alapvetően a személyes tanácsadás kiegészítéseként, alkalmi jelleggel azoknál az ügyfeleknél alkalmazható sikerrel ez a tanácsadási forma, akik régebb óta ügyfelei a krízisambulanciának. Az online tanácsadásoknak a segítő folyamatba integrálásával az online/telefonos tanácsadások számának egyenletes növekedése figyelhető meg: 2021-es évben 1380-ból 763 tanácsadás történt online felületen vagy telefonon.

A járvány hatásai elsősorban a szakmai fórumokra, workshopok tartására történő meghívások, valamint a prevenciók előadások megtartásának csökkenésében jelentkeztek. A 2021-es év során 73 fő vett részt a budapesti Krízisambulancia szakmai fórumain. A krízisambulancia szakemberei két alkalommal tudtak a krízisambulancián személyes jelenléttel szakmai találkozót, illetve érzékenyítő tréninget, képzést tartani. A szakmai találkozóra az Egyszülős Központ, az Otthon Segítünk Alapítvány, a Gyermekhíd Alapítvány, valamint a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány munkatársainak részvételével került sor. A képzést és érzékenyítő tréninget az AVON-nal közös szervezésben a sajtó munkatársai számára tartották a krízisambulancia szakemberei.

Külső helyszínen, azaz a Zuglói Család- és Gyermekjóléti Központban, az Egyszülős Központban, a BFKH XVIII. Kerületi Hivatal Gyámügyi Osztály éves gyermekvédelmi találkozóján, valamint a Gödi Alapszolgáltatási Központban tartottak szakmai fórumot az ambulancia munkatársai.

Az ambulancia szakemberei a 2021-es évben is nagy hangsúlyt fektettek a szakmai fejlődésükre, 7 alkalommal vettek részt a Traumaközpont, illetve a Brain Art képzésein, valamint két konferencián, amelyeket az országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat munkatársai szerveztek.

Az iskolai prevenciók ebben az időszakban szüneteltek, mivel a járványidőszak miatt sok intézménnyel a bizonytalanság miatt nehezen lehetett egyeztetni, a személyes jelenlétet nem tudták biztosítani, így elsősorban a kapcsolatépítésre, illetve a meglévő kapcsolatok „életben tartására” és erősítésére fókuszáltak a krízisambulancia szakemberei, amelyek eredményeként a 2022-es évre már történtek meghívások.

Együttműködés

a.) Intézményekkel

A Krízisambulancia törekszik arra, hogy minél szélesebb körű együttműködések alakítsanak ki a kapcsolaton belüli erőszak áldozataival dolgozó szakemberek, mind a szociális, egészségügyi, ellátórendszer, az oktatás, mind pedig a hatóságok (gyámhivatal, rendőrség) körében. A 2021-es évben folytatódott a rendőrséggel való kapcsolatépítés, a hangsúly a korábbi, járvány időszak előtti kapcsolatok „ápolásán és újraélesztésén” volt.

A 2021-es évben jellemzően olyan intézményekben kapott meghívást a budapesti krízisambulancia, ahol már tartottak korábban előadást az ambulancia szakemberei, de voltak olyan, elsősorban civil szervezetek, amelyekkel ebben az évben sikerült elindítani az együttműködést.

Pozitív visszajelzésnek tekinthető, illetve a krízisambulancia ellátórendszerbe történő integrálódását mutatja, hogy egyre gyakrabban hívják meg a gyermekjóléti központokba esetmegbeszélőre, esetkonferenciára az ambulancia szakembereit.

b.) Önkéntesek

A járványhelyzettel összefüggésben a prevenciók elmaradása miatt az önkéntesekkel való együttműködés ritkult, a karácsonyi kríziscsomagokhoz szükséges nagy bevásárlásban működött közre két önkéntes.

Visszatekintés

A budapesti Krízisambulancia ebben az évben, mint a kapcsolati erőszak érintettjeinek ellátása terén jelentős tapasztalatokkal rendelkező intézmény, stabilan integrálódott a fővárosi ellátórendszerbe. Ez megmutatkozik a jelentős és folyamatos ügyfélszámnövekedésben, valamint a hozzánk forduló szakemberekkel való együttműködésekben. A Krízisambulancia szakirodalmi és a hozzátartozók közötti/párkapcsolaton belüli erőszak témakörében fellelhető szépirodalmi kiadványokból, könyvekből álló könyvtárát egyre több, a szociális ágazatban dolgozó szakember is igénybe veszi.

A járványhelyzetet megelőzően bevezetett és elindított művészetterápiás csoportfoglalkozások ugyan nagy népszerűségnek örvendtek, a látogatottságuk azonban csökkent. Az önkéntes alapon igénybe vehető foglalkozás a sorstársak részvételével, az egyéni tanácsadások kiegészítéseként működött – elsősorban a kigondozási folyamat részeként, illetve eszközeként. A művészetterápiás csoport részben felkészítés az egyéni terápiára, emellett a sorstársak segítsége nagy szerepet játszik mind a bántalmazó kapcsolatból való kilépés, mind a kilépést követő felépülés folyamatának lezáró szakaszában. A 2021-es évben jellemzően a sorstárs-segítésen volt a hangsúly a csoportterápia szempontjából, de a jelentősen megnövekedett ügyfélszám miatt sokan kerültek várólistára a pszichológusnál, így a bekerülés előtti időszakban volt nagy szerepe ennek a segítő/ellátási formának.

A Krízisambulancia ügyfelei körében 2021-ben is nagy népszerűségnek örvendett az Avon Cosmetics Hungary Kft. karácsonyi ajándécsomagja, amelynek fontos szerepe volt az ügyfelek önértékelésének javításában.

A Krízisambulancia intézményrendszer népszerűsítése céljából a Segélyszervezet az Avon Cosmetics Hungary Kft. és az EMMI támogatásával 2021-ben is országos kampányt indított A szeretet nem árt címmel, amely növelte a Krízisambulanciák ismertségét. A kampány hatására érezhetően csökkent a látencia, ami kiemelten fontos a nagyobb tragédiák, illetve az erőszak generációkon átívelő ismétlődésének megelőzésében.

Egyéb eredmények

A járványhelyzet miatt redukálódott szakmai találkozások ellenére is több szervezettől, gyermekjóléti központtól keresik a szakemberek a Krízisambulancia munkatársait, szakmai tanácsadás, szakirodalom-ajánlás, esetmunkával kapcsolatos kérdések mentén.

Egyes gyermekvédelmi eljárásokban – az Ambulancia ismertségének növekedésével összefüggésben – érezhetően javult, azaz pozitív irányban változott az ellátórendszerben dolgozó szakemberek felkészültsége és együttműködése a Krízisambulancia munkatársaival. A családon/kapcsolaton belüli erőszak kezelésével kapcsolatos ismeretek, jó gyakorlatok körültekintő és szakszerű alkalmazásával hatékonyabbá vált a komolyabb tragédiák megelőzése, az áldozatok, elsősorban a gyermekek védelme.

Szociális és Fejlesztő Központ, Miskolc

Biztos Pont Regionális Krízisambulancia

3524 Miskolc Leszih A. u. 4.; Telefon: +36 (30) 309 15 52; E-mail: miskolc.krizisambulancia@segelyszervezet.hu

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 2000-ben nyitotta meg az első családok átmeneti otthonát, ahol a beköltöző családok 50%-a bántalmazott volt. Ekkor merült fel az igény arra, hogy a kapcsolati erőszakkal speciálisan kell foglalkozni. Azóta több kampányt szervezett a megelőzés jegyében (Vedd észre, Meddig mehet, A szeretet nem árt), és számos intézményt és egyéb szolgáltatást működtet az áldozatok segítése érdekében. Krízisközpontjaiban a kapcsolati erőszak elől menekülő családoknak tud elhelyezést és teljes ellátást biztosítani.

A kapcsolati erőszak kezelésének komplex segítségnyújtási formájának érdekében 2018. január 1-vel az EFOP-1.2.5-16-2016-00011 pályázat keretében a MÖSZ létrehozott Magyarország 4 régiójában krízisambulanciákat, amelyek személyes tanácsadást tudnak nyújtani az áldozatoknak és hozzátartozóiknak. A Segélyszervezet célja, hogy segítséget nyújtson a kapcsolatokban élőknek abban, hogy minél hamarabb észrevegyék, ha valami nincs rendben a családjukban vagy a párkapcsolatukban, felismerjék a kapcsolati erőszakra utaló jeleket, és minél előbb forduljanak szakszerű segítségért.

Célkitűzés

A Krízisambulancia egy olyan humán szolgáltatás, mely széles körű kapcsolatrendszerén keresztül, valamint a kapcsolati erőszak témájában jártas professzionális szakemberek biztosításával segíti a kapcsolati erőszak áldozatait, megelőzve ezzel a súlyos krízishelyzetek kialakulását, valamint tájékoztató és prevenciós szolgáltatásokat nyújt, és szerepet vállal a társadalmi szemléletformálásban. Ennek érdekében különféle

szolgáltatásokat biztosít elsősorban a kapcsolati erőszakkal érintett egyének és családok számára, illetve szakmai tanácsadás nyújt a témában érintett szakembereknek.

A cél elérésének módja

A Krízisambulancia vallja, hogy a kapcsolati erőszak bűncselekmény, nem magánügy. Akit bántalmaznak, annak joga van ahhoz, hogy szükségletének megfelelő segítséget kapjon. A Krízisambulancia szolgáltatásaiban fontos cél a kliensek megerősítése és képessé tétele arra, hogy minél hamarabb olyan helyzetbe kerüljenek, melyben képesek saját ügyeikben eljárni és problémáikat saját erőforrásaikkal megoldani.

Ennek érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtja a Krízisambulancia a kapcsolati erőszak áldozatainak és hozzátartozóinak:

Információnyújtás, tájékoztatás

Az információnyújtás és tájékoztatás célja a kapcsolati erőszak, és a prostitúció célú emberkereskedelem áldozatai számára, a további áldozattá válás és a súlyos krízishelyzetek kialakulásának megelőzése.

A személyesen, telefonon, vagy online segítséget kérő áldozatot a Krízisambulancia szakembere informálja és tájékoztatja az ambulancia által nyújtott szolgáltatásokról, az igénybe vehető szakemberek elérhetőségéről, a helyi közösségben (településen), rendelkezésre álló egyéb segítségről, hivatalokról, igazságügyi, egészségügyi, szociális szolgáltatásokról, konkrét elérhetőséggel, kontaktszemély megnevezésével.

Tanácsadások

Tanácsadás keretében az ambulancia szociális és információs tanácsadást, életvezetési, párkapcsolati, pszichológiai, jogi tanácsadást nyújt. A tanácsadás célja, hogy preventív jelleggel még a kapcsolati erőszak megtörténte előtt, vagy annak korai fázisában segítsen felismerni és azonosítani a párkapcsolatokban rejlő veszélyeket, ezzel megelőzve a kapcsolati erőszak áldozatává válást azok számára, akik önmaguk, vagy mások által megfogalmazva „problémás”, konfliktusokkal terhelt, bántalmazó kapcsolatban élnek.

A Krízisambulancia szolgáltatásai a közvetett célcsoportnak (szakemberek)

Az ambulanciák regionális szintű szakmai munkájukkal elősegítik, hogy a helyi közösségek minél több információval rendelkezzenek a kapcsolati erőszakról (jelekről, veszélyekről, igénybe vehető segítő szolgáltatásokról) annak érdekében, hogy ne váljanak áldozattá. Az ambulanciák szakmai küldetésüknek tekintik a prevenciót és a társadalmi szemléletformálást ezen a területen. Ennek érdekében szakmai fórumokat, rendezvényeket, konferenciákat szerveznek, együttműködnek más szervezetekkel, valamint szemléletformáló kampányokat szerveznek régiós szinten, az általuk meghatározott célcsoportok számára, illetve részt vesznek azok megvalósításában.

Célcsoport

Közvetlen célcsoport:

- Kapcsolati erőszak áldozatai, az érintettek gyermekei és családtagjaik, hozzátartozói
- Emberkereskedelem áldozatai, gyermekeik, családtagjaik
- Prevenciós szolgáltatásokban, illetve a társadalmi szemléletformálás kapcsán cél az ambulancia által meghatározott ellátási területén (az észak- magyarországi régióban) a célcsoport elérése, megszólítása. Az ambulancia a prevenciós szolgáltatások területén speciális célcsoportokat határoz meg (pl. iskoláskorú gyermekek, fiatal felnőttek, hátrányos helyzetű családok, egyes munkahelyi közösségek stb.)

Közvetett célcsoport:

- A kapcsolati erőszak és emberkereskedelem elleni küzdelem terén feladattal rendelkező önkormányzati, civil, egyházi szervezetek, intézmények és szolgáltatók
- A család- és gyermekjóléti szolgálatok által működtetett egyetemes észlelő és jelzőrendszer tagjai^{[1][2][3][4][5][6][7][8][9][10][11][12][13][14][15][16][17][18][19][20][21][22][23][24][25][26][27][28][29][30][31][32][33][34][35][36][37][38][39][40][41][42][43][44][45][46][47][48][49][50][51][52][53][54][55][56][57][58][59][60][61][62][63][64][65][66][67][68][69][70][71][72][73][74][75][76][77][78][79][80][81][82][83][84][85][86][87][88][89][90][91][92][93][94][95][96][97][98][99][100]}

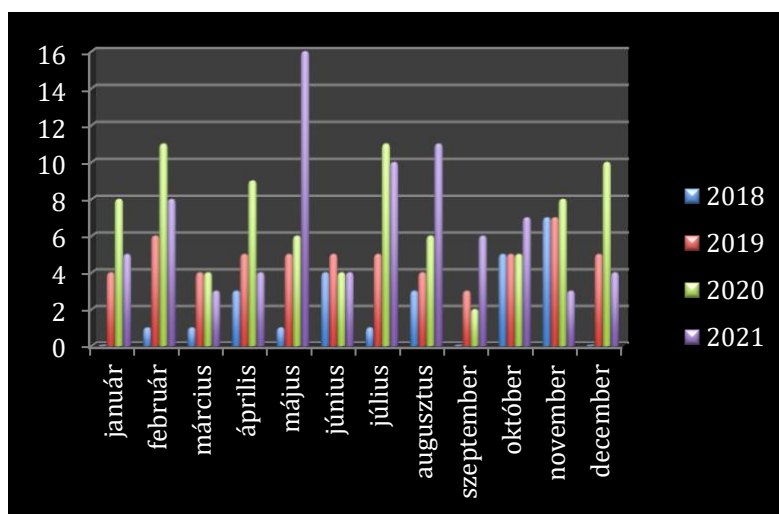
Ellátottak száma

A projekt 500 alkalom tanácsadást vár el 2022-ig. A harmadik év végére 1700 alkalommal nyújtott tanácsadást a közvetett és a közvetlen célcsoport számára a Krízisambulancia, összesen 257 áldozatnak, közvetve 509 áldozatnak nyújtott az intézmény segítséget.

Ez köszönhető a két főállású szociális szakembernek, és a 2 megbízott szakembernek, a pszichológusnak és a jogász kollégának. A

krízisambulancia

munkamódszere hónapról hónapra kristályosodott ki, amelyben egyértelmű alapelvvé vált az *önkéntesség* és a *motiváltság* a kliensek részéről, az előszűrés, a szükségletfelmérés, anamnézis felállítása a szociális szakember részéről, és csak ezt követően a speciális szolgáltatásokba irányítás, kellő előkészítéssel. A szolgáltatás klienseinek nemi megoszlása: 92%-ban nők, és 8%-ban férfiak. Iskolai végzettségüket tekintve a 16%-uk felsőfokú végzettséggel rendelkezik, 63%-uk pedig legalább középfokú végzettséggel rendelkezik, és gazdasági aktivitásukat tekintve többségükben foglalkoztatottak.

A szolgáltatás továbbra is a társadalom középosztályát hívta be az ellátásba, akik a szociális ellátórendszerben eddig nem jelentek meg (vagy nem akartak megjelenni).

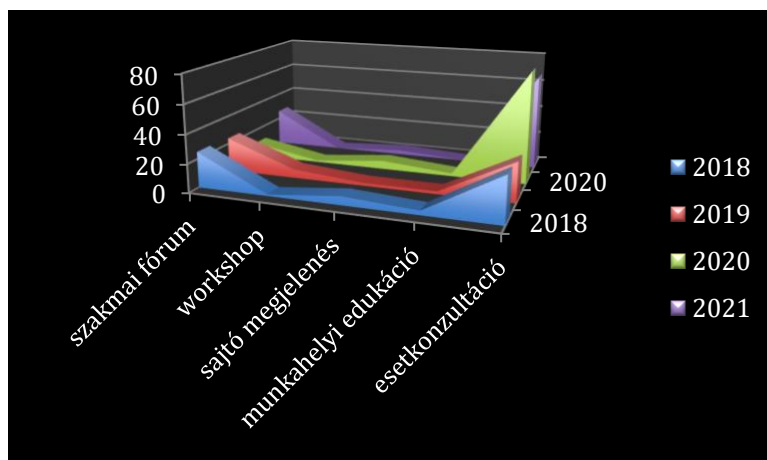
A projekt szempontjából kiemelkedő fontosságú, hogy a Krízisambulancia megismertesse a szociális, az oktatási, az egészségügyi és a hatósági szektorral is a kapcsolati erőszak áldozataiért végzett szakmai munkát és a szolgáltatásairól tájékoztatást nyújtson. Szakmai fórumokat, workshopokat, munkahelyi edukációt tart, és esetkonzultációkat nyújt a szakembereknek a témában. A COVID megjelenése ezt a társadalmi szemléletformáló munkát is erősen megcsökknyázta, mivel a veszélyhelyzet nem engedte a csoportos előadások, tréningek, és képzések megszervezését. Mindösszesen 26 szakmai fórumot tudott az intézmény szervezni a 2021-es évben. Viszont az esetkonzultációk száma kiugróan magas volt, mivel a szakemberek igényelték a folyamatos kapcsolattartást bántalmazott eseteikben. A társadalmi szemléletformálás keretében a korlátozás ellenére is 369 szakembert tudott elérni a Krízisambulancia 2021-es évben.

A Krízisambulancia B-A-Z, Heves és Nógrád megyében nyújtja a szolgáltatásait, azonban az a tapasztalat, hogy a szakemberek és a kliensek is B-A-Z megyéből keresik gyakrabban a szolgáltatásokat. A statisztikai adatok tükrében látható, hogy ugyan a kapcsolati erőszak jelensége megjelenik a másik két megyében is, de a nagy fizikai távolság nehézséget jelent a kliensek mozgásában, személyes megjelenésében. A szolgáltatás működtetése megyei szinten tud hatékonyan segítséget nyújtani a kapcsolati erőszak áldozatainak és a velük foglalkozó szakembereknek.

A pandémiás időszak azonban rákényszerítette a Krízisambulancia szakembereit, hogy a szolgáltatásaikat megújítsák, és az online térbe helyezték át azokat a segítségnyújtási formákat, amelyeket csak lehetséges. Egyre több tanácsadást bonyolítanak a szemberek skype-on, teams-en, zoom-on, meets-en, és az egyéni tanácsadások mellett az online relaxáció szolgáltatást is bevezette az intézmény, amelyhez több áldozat is tudott csatlakozni egyszerre. Ezen online felületek megismerése is fontos feladat volt a 2021-es évben.

Eredmények

Az áldozatokkal folytatott személyes tanácsadások eredményeképpen a kliensek önbecsülése nőtt, magabiztosabbá, döntésképesé és saját sorsuk, jövőjük irányítóivá váltak, vagy azon az úton haladnak. A jogi tanácsadások kapcsán az a tapasztalat, hogy nehezen veszik rá magukat az áldozatok, hogy „ügyet” csináljanak a bántalmazásból, mert nem akarnak bántalmazók lenni, de a legtöbb esetben a gyerek kapcsán a szülői felügyeleti jog rendezése mozdtítja a

klienseket jogi lépések megtétele felé. A terep ismeretlen számukra, és könnyen elbizonytalaníthatók, amit a bántalmazók ki is használnak. A jogász határozott fellépése és a szociális tanácsadások tudják megerősíteni a klienseket döntésük helyességében. A Krízisambulancia ellátottainak 90%-a a tanácsadások eredményeképpen kilépett a bántalmazó párkapcsolatból.

A projektben négy és fél évre előírt indikátorszámokat a Krízisambulancia 2019. év végére teljesítette, ami azt bizonyítja a szervezet számára, hogy szükség van a szolgáltatásokra, és a kapcsolati erőszak áldozatai egyre szívesebben kérnek segítséget.

Szakmai workshopok keretében már több, mint 3000 szakembert sikerült elérnie a Krízisambulanciának 2018-tól, ami a kliensek elérése kapcsán fontos stratégiai eredmény. A szakemberek nyitottsága, érdeklődése hívta életre „A bántalmazott útja a rendszerben” c. akkreditált képzést, amit más krízisambulanciák szakembereivel közösen dolgozott ki a szervezet, és lehetőséget nyújtott a szociális ellátásban dolgozó szakemberek számára az ismeretszerzésre és a társadalmi szemléletformálásra.

Folyamatosan dolgozik a Krízisambulancia azon, hogy a szociális, az egészségügyi, az oktatási és a civil szektorban működő szervezetekkel együttműködéseket alakítson ki.

Fontos feladat volt, hogy Miskolc városában ismertté váljon a szolgáltatás, ennek eredménye, hogy a szociális ellátásban integrált feladatokat felvállaló intézménnyel együttműködési megállapodás született (MESZEGYI), amely egyben oktatás és az egészségügy területén is terjesztőjévé vált a Krízisambulancia szolgáltatásainak. Együttműködési megállapodást készített elő a szervezet a miskolci áldozatsegítő központtal, a rendőrséggel és a gyámhatóságokkal, és aktív

együttműködésben dolgozik a Miskolci Törvényszékkel, ezáltal a polgári és büntető bírakkal, ügyészekkel. Miskolc város Önkormányzata felkérte a Krízisambulancia szakértői stábját, hogy a helyi kapcsolati erőszak áldozatainak megsegítése érdekében készítsen elő stratégiát a témában – ami Miskolc város közgyűlése elé került.

Fontos az intézmény számára, hogy támogató partnereinek tudhatja az EMMI, az AVON és a VODAFONE szakembereit, akik a kapcsolati erőszak áldozatainak segítése érdekében számos segítséget nyújtottak a 2021-es évben is. Az AVON segítségével az áldozatok egy csomagot kaptak a szervezettől karácsonyi ajándékként.

A VODAFONE segítségével a Miskolci Krízisambulancia segített előkészíteni az áldozatok számára készülő lévő Brightsky applikáció szakmai hátterét, és a Krízisambulanciák működését bemutató videót. A rejtett alkalmazásban is működő applikáció nagy segítség lesz a kapcsolati erőszak áldozatainak a bántalmazó kapcsolatból való kilépéshez.

Megjelenés, PR

A Krízisambulancia munkakörnyezete igényes, az iroda, a beszélgető szoba és a csoportszoba lehetőséget nyújt az összes szolgáltatás zavartalan működtetésére. „A szeretet nem árt” kampány keretében 4 kisfilm készült 2021-ben, amely a verbális bántalmazás jeleire hívja fel a társadalom figyelmét.

A kampány hatására a Krízisambulancián az áldozatok száma jelentősen megnőtt, egyre több fórumon hallottak a szolgáltatásról az érintett áldozatok, a szakemberek és a média. Számos felkérést kapott az intézmény a média szereplőitől a megjelenésre. A fent említett kampány fontos része volt a tájékoztató anyagok és plakátok magas példányszámú nyomtatása is. A nyomtatott tájékoztató anyagok mellett jelentős előrelépés, hogy a

közösségi médiában is megjelent a Krízisambulancia, a facebook és az instagram platformja kialakításra került – A szeretet nem árt néven. Ezen oldalak szakmai tartalommal való megtöltésében is kiemelkedő szerepet vállalt a Miskolci Krízisambulancia stábja.

Szociális és Fejlesztő Központ Szolnok, Krízisambulancia

5000 Szolnok, Kőrösi út 1-3.; Tel.: +36 (30) 305 29 19; e-mail: szolnok.krizisambulancia@segelyszervezet.hu

Célkitűzések

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által pályázati formában működtetett Biztos Pont Regionális Krízisambulancia a kapcsolati erőszakban élőknek, potenciális áldozatoknak nyújt információt, tanácsadást. Az intézmény célja, hogy az érintettek megfelelő segítséget kapjanak súlyos krízishelyzetük megoldásához, illetve megelőzéséhez; azaz, hogy minél előbb tájékoztatást és segítséget kaphassanak. A krízisambulancia munkatársai nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre, a problémák korai kezelésére, de feladatuk a kapcsolati erőszak elleni küzdelemben részt vevő intézmények közötti együttműködés elősegítése is. A Segélyszervezet szakmai hálózatot hozott létre annak érdekében, hogy a kapcsolati erőszak eseteit minél hatékonyabban, közösen tudják kezelni. A társadalmi szemléletformáló kampányok célja, hogy minél többen legyenek képesek felismerni és elutasítani az erőszak valamennyi formáját, illetve minél hamarabb kérhessenek segítséget, akik veszélyeztetve érzik magukat.

A célkitűzés elérésének módja

A Regionális Krízisambulancia az Észak-alföldi régió területén az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

a.) Áldozatoknak, veszélyeztetetteknek és hozzátartozóiknak:

- Információnyújtás akár név nélkül is e-mailen, telefonon, személyes találkozás alkalmával (előre egyeztetett időpontban)
- Tájékoztatás az igénybe vehető segítő szolgáltatásokról
- Jogi, pszichológiai tanácsadás és segítőbeszélgetés (egyéni és pároknak tartott konzultáció)

b.) Szakembereknek:

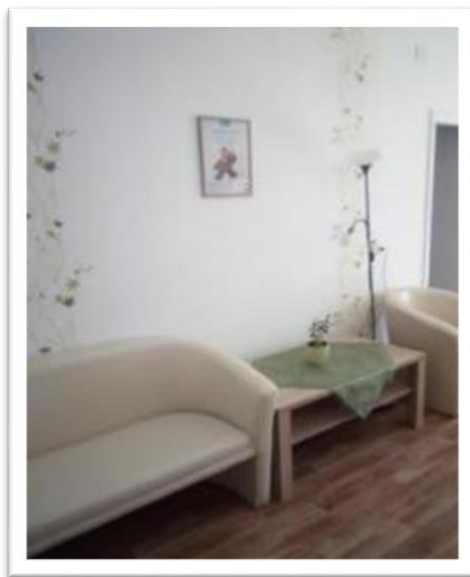
- Információnyújtás a kapcsolati erőszak eseteinek kezelésével kapcsolatban
- Esetkonzultáció biztosítása
- Esetmegbeszélések, illetve esetkonferenciák szervezése
- Tapasztalatcserék helyi és regionális szinten szakemberek között
- Szakmai fórumok, előadások, workshop-ok segítő szakembereknek, jelzőrendszeri tagoknak
- Prevenációs előadások iskoláknak, munkahelyi közösségeknek

Célcsoport

A Biztos Pont Regionális Krízisambulancia a kapcsolati/családon belüli erőszakban élőknek, potenciális áldozatoknak szolgál információval, tanácsadással, és nyújt megfelelő segítséget ahhoz, hogy a kialakult súlyos krízishelyzetek megoldódjanak, illetve megelőzhetővé váljanak.

Ellátottak száma

A krízisambulancia 2018. január 1-én kezdte meg működését. A helyszín kialakítását követően kezdődött meg a szakemberek, a jelzőrendszer, majd kampányokon illetve szórólapokon keresztül a lakosság tájékoztatása. 2021-ben 559 alkalommal történt (jogi 52, pszichológiai 196, szociális 300, esetkonzultáció 11) szakmai tanácsadás. 104 fő szakembert tájékoztattak a munkatársak a régió területén (az alacsony szám oka a COVID-19 vírus). A korábbi évben kiemelkedő számban megvalósuló iskolai prevenációs foglalkozások is elmaradtak a vírushelyzet miatt. 8 fő vett részt kapcsolaton belüli erőszak témában munkahelyi edukációs foglalkozáson. A korábbi év tapasztalatai alapján az online és telefonos tanácsadások folyamatosan működtek.

2021-ben 134 ügyfél (125 nő és 9 férfi) kereste meg a Krízisambulanciát.

Együttműködés

A krízisambulancia együttműködik az Észak-alföldi régió területén található gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival, kiemelten a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal, központokkal.

Visszatekintés

2021-ben a krízisambulancia szakemberei, és az ügyfelei is alkalmazkodtak kialakult vírushelyzethez. A korábban jól működő személyes szakmai kapcsolatok mellett a telefonos és online tanácsadások kaptak nagy hangsúlyt.

Az országban működő 7 Krízisambulancia munkatársai rendszeresen tartanak szakmai egyeztető fórumokat, tapasztalataikat egymással megosztva bővítik szolgáltatásaikat, ami a 2021-es évben többségében online térben zajlott.

Egyéb eredmények

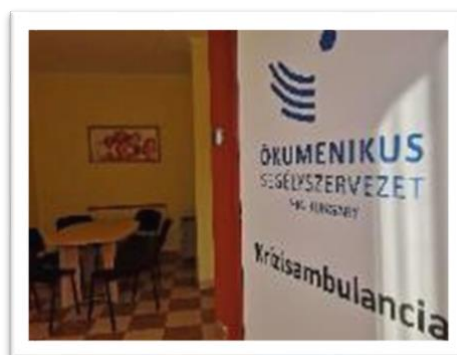
A Szolnokon működő Biztos Pont Regionális Krízisambulancia az elmúlt egy év során törekedett a szakmai kapcsolatok fenntartására (email, telefon), az intézmény, a szolgáltatás minél nagyobb körben történő megismertetésére. A krízisambulancia fő célja továbbra is, hogy a bántalmazottak minél több témába vágó információval rendelkezzenek, valamint, hogy merjenek segítséget kérni, hogy a bántalmazás, kapcsolati erőszak témakörében minél több szakember tudjon hatékonyan segíteni.

Szociális és Fejlesztő Központ Orosháza, Krízisambulancia

5900 Orosháza, Bajcsy-Zsilinszky u. 3.; Tel.: +36 (30) 781 79 51;
e-mail: oroshaza.krizisambulancia@segelyszervezet.hu

Célkitűzések

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által pályázati formában működtetett Krízisambulancia a kapcsolati erőszakban élőknek, érintetteknek, valamint a potenciális áldozatoknak nyújt információt, tanácsadást. Az intézmény célja, hogy az érintettek megfelelő segítséget kapjanak krízishelyzetük megoldásához, illetve megelőzéséhez; tehát, hogy minél előbb tájékoztatást és segítséget kaphassanak. A Krízisambulancia munkatársai nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre, a problémák korai kezelésére, de feladatuk a kapcsolati erőszak elleni küzdelemben részt vevő intézmények közötti együttműködés elősegítése is. A Segélyszervezet szakmai hálózatot hozott létre annak érdekében, hogy a kapcsolati erőszak eseteit minél hatékonyabban, közösen tudják kezelni. A társadalmi szemléletformáló kampányok célja, hogy egyre többen legyenek képesek felismerni és elutasítani az erőszak minden formáját, illetve minél hamarabb kérjenek segítséget azok, akik veszélyeztetve érzik magukat.

A célkitűzés elérésének módja

A Regionális Krízisambulancia a Dél-alföldi régió területén az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

a.) Áldozatoknak, veszélyeztetetteknek és hozzátartozóiknak:

- Információnyújtás akár név nélkül is e-mailen, telefonon, személyes találkozás alkalmával (előre egyeztetett időpontban)
- Tájékoztatás az igénybe vehető segítő szolgáltatásokról
- Jogi, pszichológiai tanácsadás, segítőbeszélgetés (egyéni és pároknak tartott konzultáció)

b.) Szakembereknek:

- Információnyújtás a kapcsolati erőszak eseteinek kezelésével kapcsolatban
- Esetkonzultáció biztosítása
- Esetmegbeszélések, illetve esetkonferenciák szervezése
- Tapasztalatcserék helyi és regionális szinten szakemberek között
- Szakmai fórumok, előadások, workshop-ok segítő szakembereknek, jelzőrendszeri tagoknak
- Prevenációs előadások iskoláknak, munkahelyi közösségeknek

Célcsoport

A Biztos Pont Regionális Krízisambulancia a kapcsolati erőszakban élőknek, érintetteknek és potenciális áldozatoknak szolgál információval, tanácsadással, és nyújt segítséget ahhoz, hogy a kialakult krízishelyzetek megoldódjanak, illetve megelőzhetővé váljanak.

Az Ambulancia másodlagos célcsoportja a szakemberek köre, akik a kapcsolati erőszak áldozataival, érintetteivel végeznek segítő munkát.

Ellátottak száma

A Krízisambulancia 2018. január 1-én kezdte meg működését. A helyszín kialakítását követően kezdődött meg a szakemberek, a jelzőrendszer, majd a kampányokon, illetve a szórólapokon keresztül a lakosság tájékoztatása. 2021. december 31-ig a 81 alkalommal megtartott szakmai fórumok, valamint a 11 alkalommal megtartott workshopok keretében 1499 szakember kapott tájékoztatást a régió területén. Ugyanaddig az időpontig 447 kliens és 109 szakember fordult segítségért az Ambulanciához. 1937 esetben valósult meg szociális, információs, jogi, pszichológiai, speciális, vagy szakemberek számára nyújtott tanácsadás, esetkonzultáció.

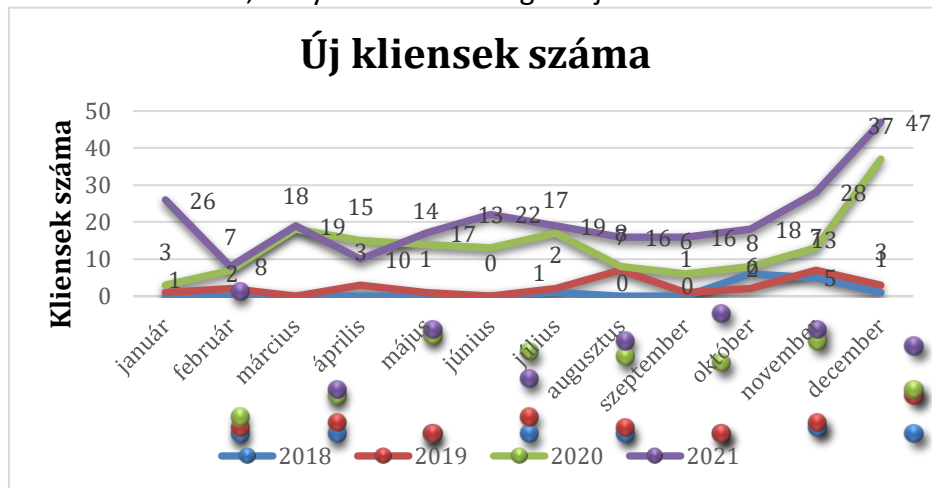
Együttműködés

A Krízisambulancia 2021 évben folytatta a működési területén lévő család- és gyermekjóléti szolgálatokkal, központokkal, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival, civil szervezetekkel való együttműködés kialakítását, fenntartását. Ezen együttműködések keretében az ambulancia munkatársai Békéscsaba és Szeged városában heti egy napon kihelyezett ügyfélfogadást tartottak az év folyamán, megkönnyítve ezzel a célcsoport számára a szolgáltatás elérését. A tanácsadások helyszínét az együttműködő partnerek (Egyensúly AE Egyesület, Szegedi Tudományegyetem) térítésmentesen biztosították.

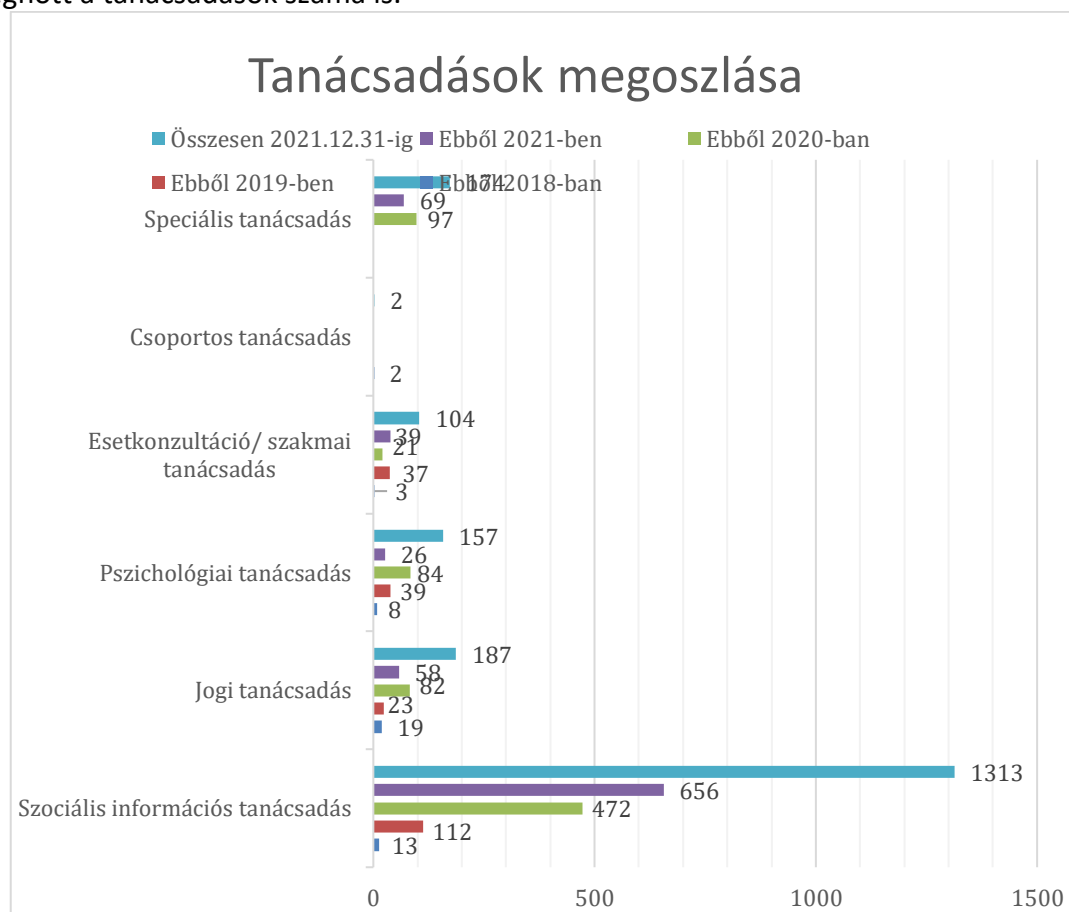
Visszatekintés

A 2021-es év egy részében a pandémia miatt korlátozottan működött a szakemberekkel való együttműködés, mivel a korlátozó intézkedések bevezetésével nem kerülhetett sor szakmai fórumok, workshopok megszervezésére, lebonyolítására sem. Ennek következtében a fókusz a korábban kialakított együttműködések fenntartására helyeződött, melyben a telefonos és az online forma vált dominánssá. Szerencsére a kliensekkel végzett segítő munka a járványügyi szabályok fokozott betartása mellett személyes jelenléttel is működhetett, így az ambulancia munkatársai a telefonos, emailés és online formák mellett már a leghatékonyabb személyes tanácsadás formájában is támogathatták a hozzájuk forduló áldozatokat, érintetteket, szakembereket. A Krízisambulancia munkatársai ebben az évben is ellátták a Segélyszervezet által működtetett online tanácsadói felület kezelését, koordinálását. A Szolnoki Krízisambulancia munkatársaival közösen válaszolták meg a kapcsolati erőszak anonim áldozataitól, érintettjeitől beérkezett megkereséseket, törekedve arra, hogy segítő folyamatot generáljanak, illetve a levélírókat a releváns információkkal ellátva a Krízisambulanciákon, illetve egyéb segítő szervezeteknél igénybe vehető, hatékonyabb személyes tanácsadásokba integrálják. A működés kezdete óta eltelt négy évben a

Krízisambulancia mind a régió szakemberei, mind a régió lakossága számára egyre ismertebbé vált. A Krízisambulanciától segítséget kérő új kliensek száma folyamatos emelkedést mutat, melyet az alábbi diagram jól szemléltet.

A következő diagramról leolvasható, hogy a kliensek számának növekedésével lényegesen megnőtt a tanácsadások száma is.

Egyéb eredmények

Az Orosházán működő Biztos Pont Regionális Krízisambulancia az indulása óta eltelt négy év során kialakított szakmai együttműködéseknek, valamint a Segélyszervezet által rendszeresen folytatott kampányoknak köszönhetően egyre nagyobb ismertségre tett szert a régióban. Ennek eredményeként folyamatosan nőtt az Ambulancia szolgáltatásait igénybe vevő kliensek és szakemberek száma. A kliensek között egyre nagyobb számban vannak olyanok, akiket más szakember delegált az intézményhez a speciális segítségnyújtás igénybevétele érdekében. A kliensektől folyamatosan pozitív visszajelzések érkeztek, valós segítségként élték meg az intézményben folyó segítő munkát. Ennek köszönhetően több esetben kért olyan kliens segítséget a munkatársaktól, akit olyan ismerőse irányított a Krízisambulanciára, aki korábban maga is kliens volt és nagyon pozitívnak, eredményesnek élte meg a segítő kapcsolatot.

Szociális és Fejlesztő Központ, Olaszliszka

Fejlesztőház

3933 Olaszliszka, Szent István u. 20.; Tel.: +36 (47) 358 880; e-mail: olaszliszka.fh@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

Olaszliszka az 1998-as árvíz és az azt követő rehabilitációs munka és mentális gondozás kapcsán került a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet figyelmének középpontjába. Olaszliszka sokrétű szociális problémával küzdő település, ahol sok a munkanélküli – a roma lakosságon belül arányuk eléri a 75 százalékot –, akik alacsony iskolai végzettséggel

rendelkeznek. A fokozatosan teret nyerő analfabetizmus is egyre nagyobb hátrányt okoz, míg számos család küzd az alkoholizmus és a szerencsejáték függőség problémájával. A gyerekek jelentős része ingerszegény környezetben nő fel, mely kihat a mentális fejlődésükre is. A településen a gyermekek és felnőttek szórakozási, kulturális lehetőségei minimálisak.

Az Ökumenikus Segélyszervezet célja, hogy Olaszliszka és a szomszédos települések szociális problémáit enyhítse.

Tekintettel a településeken élő nagyszámú roma lakosságra, a Segélyszervezet kiemelt figyelmet fordít ezen csoport nehézségeire, és speciális programokat működtet (helyi és regionális roma programok) a térségben. A Segélyszervezet célja a roma és nem roma gyerekek felzárkóztatása, korrepetálása, hogy szerencsésebb körülmények között élhessenek.

társaikkal azonos eséllyel indulhassanak az életben. . Cél, hogy a tanulás, tudás, mint érték és mint kitörési pont jelenjen meg a családokban.

A cél elérésének módja

A 2021-es évben a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság GYE-20-ALT-TAN-2-0182 (2021. január 1. – 2021. december 31.), a PEPCO (2021. január 1. – 2021. december 31.), Kapaszkodó Program (2021. január 1.- 2021. december 31.), a Kapaszkodó Plusz (2021. szeptember – 2021. december) valamint az E.ON (2021. augusztus 9. – 2021. augusztus 13.) programok keretében folytatódott a gyerekek fejlesztése, felzárkóztatása, korrepetálása. Két intézmény, az Olaszliszkai Hegyalja Általános Iskola és a Vámosújfalui Általános Iskola gyermekei vettek részt a Fejlesztőház programjain.

Az év során 63 gyermek képességterületeinek fejlesztése, tantárgyi felzárkóztatása, korrepetálása, tehetséggondozása, idegen nyelvi fejlesztése történt folyamatosan. A készség- és képességfejlesztő programok szervezését, lebonyolítását tizenhat pedagógus, egy fejlesztő pedagógus, egy pszichológus, egy szakmai vezető, egy mentor és egy kisegítő munkatárs végezte. A szakmai stáb a gyerekek iskolai előmenetelét hátráltató magatartási és tanulási problémák megszüntetését is segítette, valamint hozzájárult a gyermekek továbbtanulási esélyeinek növekedéséhez. A programban elsősorban hátrányos helyzetű, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek vettek részt. A tanulók között akadtak olyanok is, akik jobb családi körülmények közül érkeztek, ám viselkedésük, illetve képességeik kapcsán az intézmény munkatársai úgy gondolták, hogy helyük van a Tanodában, szükségük van segítségre.

A programban 63 fő állt szerződéses viszonyban a Fejlesztőházzal.

A Kapaszkodó Programnak köszönhetően folytatódtak a közösségformáló foglalkozások is. A program keretében folytatódott a néptánc oktatás, drámapedagógia, diák színjátszókör, sütés-főzés, szabadidős tevékenységek és új programelemként bekerült a gitárokztatás, az egészséges életmódra nevelés, jóga, aerobics. A Fejlesztőház nagy hangsúlyt fektet a hagyományőrzésre, az identitástudat erősítésére. Ebbe a programba év végéig 98 gyermeket vontak be a munkatársak.

Az E.ON Hungária Zrt. támogatásával 2021. 08. 09. – 2021. 08. 13. között a Fejlesztőház – Tanodájában egyhetes nyári tábor valósult meg. A tábor célkitűzése a digitális oktatás támogatása 5-8. évfolyamon. A heti program a digitális lovagi játékokra épült. A hét a Kik a lovagok? csapatnév, lovagi név választás, címer készítés, lovagi név animáció (Scratch), 3D tárgyak tervezése, saját tallér (3D), lovagi próba (Scratch játék), Micro:bit játék készítése, Scratch játék/zene, LEGO Spike Prime ismerkedés, Lovagi torna (robotsumó), Robottánc (Bee-bot), Titkosírás (Micro:bit), épült. A tábor utolsó napján önkéntes előadók és színes programok zárták a hetet

A Fejlesztőház a következő szolgáltatásokkal nyújtott ellátást a településen élő gyerekek számára:

- tanulástámogatás
- az iskolai sikeresség támogatása
- a tudatos iskolaválasztás, életpálya-építés segítése
- tantárgyi korrepetálás
- kulcskompetenciák fejlesztése
- lemorzsolódás megelőzése
- mentorálás
- készségfejlesztés, tanórán kívüli oktatás roma és nem roma gyerekek részére
- játszóházi, kézműves foglalkozások szervezése
- továbbtanulási tanácsadás
- mentori szolgáltatás
- szabadidős programok szervezése
- kulturális programok szervezése
- nyári szünidős programok szervezése (kirándulások, kerékpártúrák, sportfoglalkozások, stb.)
- családi közösségi programok szervezése
- néptánc oktatás
- gitár oktatás
- sütés-főzés
- hagyományőrzés
- identitástudat erősítésére irányuló programok

A kézműves foglalkozások a szakmai team tagjainak részvételével zajlottak.

Célcsoport

A Fejlesztőház a több gyermeket nevelő, szociálisan hátrányos helyzetű családokat segíti. Ezen családokra jellemző, hogy a szociális, illetve az egyéb, a gyermekek után alanyi jogon járó juttatásokból, közmunka programból és alkalmi munkából élnek. A családok többsége napi megélhetési gondokkal küzd, házaik állapota rossz, lakhatási körülményeik egészségtelenek.

A célcsoport kiválasztásánál fontos szempont volt, hogy olyan családok, gyerekek jelentkezzenek, akik szeretnék azt, hogy a tudás, tanulás, mint érték jelenjen meg a családban, és tenni is akarnak a boldogulásért.

A településen 2001 óta segíti folyamatosan a rászorulókat az Ökumenikus Segélyszervezet intézménye. Ennek köszönhetően a gyerekek és családjaik olyan bizalmi kapcsolatot alakítottak ki a

Fejlesztőházzal, hogy problémáikkal, nehézségeikkel felkeresik az intézmény munkatársait, illetve a gyerekek önként vesznek részt a szabadidős tevékenységekben.

Ellátottak száma

A Fejlesztőház szolgáltatásai iskola időszakban hétfőtől-péntekig 8.00-18.00 óra között voltak igénybe vehetőek, míg a szünidő ideje alatt a Fejlesztőház naponta 8.00 és 16.00 óra között várta a gyermekeket. A Fejlesztőház a 2021-es évben 63 gyermek fejlesztését végezte, míg a játszóházi, kézműves foglalkozásokon 98 gyermeket sikerült elérni.

A programban a célcsoport a 6-18 éves korú általános, illetve középiskolás tanulók, illetve szüleik. A Fejlesztőház 63 gyerek fejlesztését, felzárkóztatását, korrepetálását látta el. Általános tapasztalat, hogy hosszú távon egyénre szabott fejlesztéssel, sok türelemmel, kitartással lehet csak pozitív eredményt, fejlődést elérni a tanulók többségénél. Mindaddig, amíg a szülők ezt nem látják be, a gyerekeket is nehéz motiválni és a helyes irányba terelni. Bár nem minden próbálkozást kísért siker, mégis elmondható: ha egy-egy esetben lassabban is, de továbbra is eredményes a Fejlesztőház munkája. A korábbi évek tapasztalatai azt mutatták, hogy a munka nem hiábavaló, hiszen minden 8. osztályt elvégzett tanuló középiskolában folytatta tanulmányait. Van, aki már le is érettségizett, vagy szakmát szerzett. Az itt végzett munka fontosságát az is igazolja, hogy a megváltozott köznevelési törvény a tankötelezettség korhatárát 16 évre csökkentette, ami magában hordozza annak veszélyét, hogy megfelelő támogatás nélkül a túlkoros gyerekek nem fejezik be tanulmányaikat. Miután az intézmény munkatársai személyes napi kapcsolatban vannak a gyerekekkel, a Fejlesztőház, mint második otthonuk pozitívan tudja befolyásolni az életről, a munkáról, a kultúráról, a megélhetésről alkotott szemléletüket.

A Tanoda működése, működtetése során a célok elérése és a hatékonyság növelése érdekében fontos, hogy a munkatársak közvetlen kapcsolatot tudjanak kialakítani a helyi, a tanulók és családjaik támogatását ellátó szervezetekkel, intézményekkel, illetve azokkal, akikkel információt és tapasztalatot tudnak cserélni.

Együttműködések, szakmai felkészültség bemutatása

A Segélyszervezet törekszik arra, hogy minél szélesebb kapcsolatot építsen ki a különböző önkormányzati, egyházi és civil szervezetekkel, valamint azon jelző- és észlelőrendszerrel, amely az adott problémákban adekvát válaszokat tud adni. A Tanoda alaptevékenységeinek magas színvonalú megvalósítását jelentősen elősegítik az együttműködő partnerek. A mindennapi zökkenőmentes együttműködéshez szükséges, hogy biztosított legyen a jó napi kapcsolat a következő intézményekkel:

- Olaszliszka Község Önkormányzata
- Területi védőnői szolgálat
- Zempléni Családokért Alapítvány Térségi Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat
- B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Sárospataki Tagintézménye
- Igény szerint előadók, speciális szakemberek
- Olaszliszkai Hegyalja Általános Iskola

- Vámosújfalui Általános Iskola
- Oktatási intézmények
- Egyházi és civil szervezetek
- Búzavirág Alapítvány
- Családsegítő és Pedagógiai Szakszolgálat Sárospatak
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- Család- és Gyermekjóléti Központ

Az Ökumenikus Segélyszervezet a mindennapi szakmai munka biztosítása érdekében ezen intézményekkel elsősorban telefonon tartja a kapcsolatot, illetve szükséges esetben kezdeményezi a szakmai egyeztetések összehívását is.

A megfelelő kétoldalú kapcsolat fenntartása érdekében intézménylátogatásokkal törekszik a személyes találkozások kialakítására. A Segélyszervezet által nyújtott plusz szolgáltatások megtervezésébe folyamatosan bevonja a partnereit, illetve a szolgáltatások elérésének megszervezésében is aktívan együttműködik a partnerszervezetekkel.

Az intézmény a köznevelési intézményekkel is folyamatosan együttműködik, így az Olaszliszkai Hegyalja Általános Iskolával és a Vámosújfalui Általános Iskolával is folyamatos a kapcsolat. Az együttműködés keretében az iskola tanulói számára a tanítási órák után és az egész napos iskolai nap után biztosítja a tevékenységeket. A Tanoda ezen felül a tanulók előre haladásáról információt szolgáltat, továbbá rendszeresen részt vesznek a Tanoda munkatársai az iskolai programokban. Olaszliszkai Fejlesztőház programjairól rendszeresen informálja az olaszliszkai és vámosújfalui általános iskolát, így a gyermekek számára a programokon való részvétel nyitott.

A Tanoda a család- és gyermekjóléti szolgálattal illetve család- és gyermekjóléti központtal való együttműködése keretében

- ellátja a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagságból eredő feladatait
- az adott gyermek ügyében egyeztetést folytat a Tanoda szolgáltatás igénybevétele érdekében

A szociális és gyermekjóléti területtel történő együttműködés keretében a helyi Védőnői Szolgálat egészségmegőrző, felvilágosító foglalkozásokat tart a Tanodába járó gyerekek számára, továbbá az egészségfejlesztési, egészségvédelmi programokban segítséget nyújt a Tanoda programjain. Az Olaszliszkai Fejlesztőház az együttműködés keretében

rendszeresen tájékoztatja az ott zajló eseményekről a szociális és gyermekjóléti szolgálatokat.

Intézményen belüli együttműködések

A Tanoda hatékony együttműködése érdekében az intézmény heti rendszerességgel munkatársi team megbeszéléseket szervez, valamint a munkatársak esetmegbeszélések keretében határozzák meg a munkatársak közötti feladatokat. A fenntartó a Segélyszervezeten belül rendszeres munkacsoport megbeszéléseket szervez. Az intézmény tagja a gyerekekkel kapcsolatos munkacsoportnak. A munkacsoport elősegíti mind az intézményen belüli, mind pedig az intézmények közötti együttműködéseket.

Együttműködés

a) Intézményekkel

A Segélyszervezet a térségben folytatott munkájának köszönhetően jó kapcsolatot alakított ki a Bodrog menti települések önkormányzataival és gyermekjóléti szolgálatával. Az intézmény napi kapcsolatban áll az olaszliszka-i és a vámosújfalui iskolával és az óvodával, valamint az azokat fenntartó tankerület, önkormányzat munkatársaival, az egészségügyi intézmény dolgozóival, a Búzavirág Alapítvány munkatársaival, a védőnői szolgálattal, a rendőrséggel, valamint a környező települések múzeumaival, emlékhelyeivel. Van kapcsolat a környékbeli középiskolákkal is, ahová a 8. osztályos tanulók mentek továbbtanulni és azokkal a középiskolákkal is, melynek diákjai az Iskolai Közösségi Szolgálat keretében 50 órás kötelezettségüket teljesítik.

b) Önkéntesek

A Szociális és Fejlesztő Központ Olaszliszka Fejlesztőház munkáját több önkéntes segítette. A védőnő negyedévente egészségmegőrző foglalkozásokat tart. Évek óta visszajáró önkéntesek is segítik az intézmény munkáját (játsszóházi foglalkozások lebonyolítása, iskolatámogatási csomag kicsomagolása). Hét iskola diákjai 370 önkéntes órát láttak el iskolai közösségi szolgálat keretén belül. A középiskolások szakmai irányítás mellett foglalkoztak, játszottak, tanultak a gyerekekkel, segítettek a szabadidő hasznos eltöltésében.

Finanszírozás

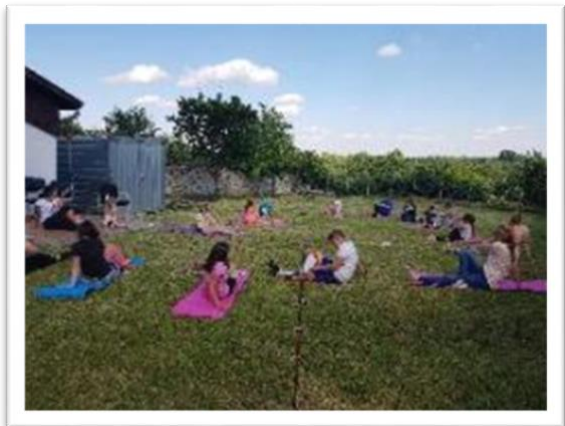
A 2021-es évben a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság GYE-20-ALT-TAN-2-0182 (2021. január 1. – 2021. december 31.), a PEPCO (2021. január 1. – 2021. december 31.), Kapaszkodó Program (2021. január 1.- 2021. december 31.), a Kapaszkodó Plusz (2021. szeptember – 2021. december) valamint a EON (2021. augusztus 9. – 2021. augusztus 13.) támogatásával tudta folytatni munkáját.

Visszatekintés

A Fejlesztőház fő feladata továbbra is a korrepetálás, a felzárkóztatás és a képességfejlesztés, továbbá olyan tevékenységek szervezése, ahol a különböző kompetenciataralmak fejlesztési lehetőségei komplex egységként jelennek meg, belátva,

hogy ezek a területek nem választhatóak el élesen egymástól. Egy ilyen kompetenciaalapú fejlesztő tevékenység elengedhetetlen a tudatos életpálya-építés támogatásához. Kulcskompetenciák közé tartozik: anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai, természettudományos és technikai, digitális, szociális és állampolgári, kezdeményezőképeség és vállalkozói, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség, hatékony önálló tanulás.

A Tanoda a multikulturális nevelésnek, a kulturális önazonosság pozitív megélésének, illetve a társadalmi kohézió erősítésének fontos színhelye lett az eltelt időszakban. Az intézmény törekszik az egyes tanulók személyes és társadalmi identitásának megerősítésére, az egymás iránti szolidaritás megtanítására, gyakorlására és a kritikai gondolkodásra. A sokszempontúság, a nyitott gondolkodás segítése, a kultúrák megismerése és elfogadása, az együtt és egymás mellett élés szabályainak megtartása. A Tanoda feltételrendszerével olyan helyzetet teremt, mely érvényesíti a társadalmi igazságosság és szolidaritás értékeit, valamint fókuszba helyezi az egyenlő bánásmód és a méltányosság alapelveit. Ezeket az alapelveket nemcsak a Tanodába járó gyermekek és fiatalok kapcsán, hanem a tanodai integrált programok megvalósításával, a célcsoporttól eltérő társadalmi státuszú kortársak, önkéntesek és további személyek bevonásával is igyekeztek teljesíteni a munkatársak.

Egyéni és kiscsoportos munkával, a felkészítő tanárokkal, fejlesztő pedagógussal, pszichológussal és mentorral karöltve eredményeket értek el a diákok a felzárkózás tekintetében.

A tanulók az „órarendi” foglalkozásokon túl szívesen vettek részt külsős programokon is (kerékpártúrák, gyalogtúrák, kirándulások).

Az intézmény eredményként értékeli, hogy valamennyi 8. osztályt befejezett diák felvételt nyert az általa megjelölt középfokú oktatási intézménybe.

A Fejlesztőház programja egyértelmű jótékony hatást, számos pozitív eredményt hozott a programban részt vevő gyermekek iskolai teljesítményében és képességeik, készségeik fejlődésében. Bizonyította, hogy a gyerekekkel való intenzív foglalkozás hatékonyan segíti őket a hasonló korú társaikhoz való felzárkózásban: mind tudásban, mind pedig szociális és kommunikációs készségek terén.

Szociális és Fejlesztő Központ, Szendrő

Biztos Kezdet Gyerekház

3752 Szendrő, Rákóczi út 4.; Tel.: +36 (48) 820 174; e-mail: szendro@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet általános célja a szegénység, különösen a gyermekszegénység csökkentése, és a szegénység újratermelődésének, átörökítésének megelőzése a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, valamint a Társadalmi Felzárkózási Stratégia és annak cselekvési terve célkitűzéseivel összhangban.

A Szendrői Biztos Kezdet Gyerekház 2013-ban nyitott meg kapuit. Számos változáson, változtatáson ment keresztül az intézmény, az idő előrehaladtával egyre több és szélesebb körű minőségi szolgáltatást tud nyújtani a településen és környékén élő 0-3 éves korú gyermeket nevelő családoknak.

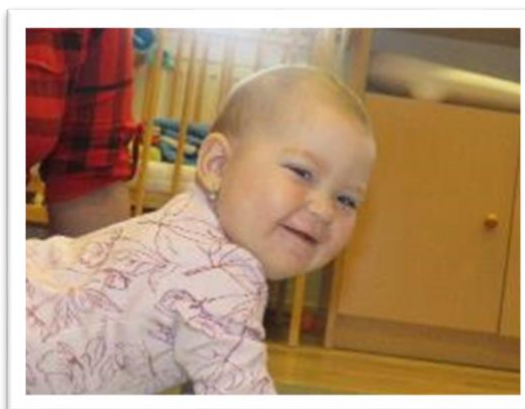
Hosszú távú célként fontos:

- A gyerekek jóllétének biztosítása
- A hátrányos helyzetű családok deprivációs ciklusának megtörése
- A hátrányos helyzetű családokban élő gyerekek jövőbeni sikeres társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának megalapozása

A Biztos Kezdet Gyerekházat Szendrőben hazai finanszírozási támogatással a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet üzemelteti, melyet Alapító Okiratában rögzítetteknek megfelelően gyermekjóléti alapellátásként működtet.

Célcsoport

A program célja Szendrő Városában és vonzáskörzetében élő 0-3 éves korú gyerekek számára a lehető legkorábban korai fejlesztés, esetleges hátrányok csökkentése, segítségnyújtás készségeik és képességeik kifejlődéséhez, felkészítés a közoktatási rendszerben való sikeres belépésre és részvételre, hozzájárulva esélyeik javításához. Az ide járó gyermekek fejlesztésénél cél, hogy egyenlő eséllyel indulhassanak már az óvodába. Amennyiben a gyerekházban tanultak szokássá alakulnak, az iskolai beilleszkedéssel sem lesz problémájuk. A gyermekek hátrányai többnyire szociális

helyzetükből adódnak. A családok szinte kivétel nélkül hátrányos- vagy halmozottan hátrányos helyzetűek. Jellemző rájuk az alacsony iskolázottság, a munkanélküliség, a gyermekek nagy száma, valamint a korai gyermekvállalás.

Megvalósítás

Fenti cél megvalósítása mellett a szülők együttműködésének megnyerésével, saját erőforrásaik mobilizálásában való támogatással és a hiányzó kompetenciák megszerzésnek segítségével járulnak hozzá ahhoz, hogy a szülők aktív szereplők lehessenek a gyermekek harmonikus személyiségfejlődésének és képességeinek kibontakoztatásában, és tevőleges részesei legyenek saját élethelyzetük megváltoztatásának. Kiemelt feladat a szülők bevonása a programokba, a foglalkozásokon tanultak elsajátítása, otthoni alkalmazása. Cél, hogy a szülők „haza tudják vinni” az ott tanultakat és további életük részét képezze az itt elsajátított tapasztalat, tudás.

A 2021. évben fontos volt a Biztos Kezdet Gyerekház alapprogramjának magas szintű megvalósítása a helyi sajátosságok figyelembevételével. Szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelő szemléletének formálása, kapcsolatépítés és hálózatfejlesztés volt a céljuk. Szem előtt tartották, hogy a környéken nem elérhető szolgáltatásokat helybe hozzák, ezzel is támogatva a családokat. Külső szakember bevonásával mozgásfejlesztést, etetésterápiás foglalkozásokat és Dévény terápia zajlottak. Cél volt

ebben az évben a közösség erősítése. A településen élő gyermekek részére lehetőség nyílt nyári táborban való részvételre. A gyermekek száma napról napra nőtt, ami visszajelzés volt az intézmény részére, hogy nagy igény van az ilyen jellegű foglalkozások tartására. A családok részére megrendezésre került a „Roma nap”, ahol beszélgethettek Lázár Péterrel, aki maga is roma. Volt nagy éneklés, zenélés, a gyermekek és a szülők is nagyon jól érezték magukat. Az ilyen jellegű programok prevenciós cézzal kerülnek megrendezésre, hiszen a családoknak látniuk kell, hogy igenis van kiút a céltalanságból, és nem lehet egy életen keresztül kirekesztettségben élni, csak azért, mert valaki

roma. A célok eléréséhez tenniük is kell, és ez a tenni akarás rajtuk is múlik. Az édesanyák szépművészeti napon vettek részt, hogy a mindennapi anya-szerepből kicsit kilépve nőkké váljanak. Családi nap keretén belül megrendezésre került a süteménysütő verseny. Kirándulást tettek a Miskolci Vadasparkba, ahol a családok sok újat tanulhattak. Voltak kézműves foglalkozások, megünnepezték a jeles napokat, születésnapokat tartottak a Gyerekházba járó gyermekek részére, zajlottak a sósobás foglalkozások, a szülői fórumok, beszélgetőkörök a szülők részére.

Sajnos a 2021. év munkáját is nehezítette a pandémia, hiszen február közepétől a járványhelyzet miatt a Gyerekház zárva tartott. Azonban ebben az időszakban is ellátták a családokat, online feladatokat kaptak, ételmiszer-, illetve higiénés szereket osztottak a dolgozók, valamint az ügyintézés a Gyerekházban zavartalan volt a járványügyi szabályok szigorú betartása mellett.

Szeptember hónapban aktívan részt vettek a város életében is, a családok a dolgozókkal közösen vettek részt az Anyatejes táplálás világnapján. Megrendezésre került a Mikulás, illetve a Karácsonyi ünnepség. Karácsonyi fotózásnak is részesei lehettek a családok.

A mindennapokban azonban fontos volt szem előtt tartani, hogy a szolgáltatások, fejlesztések ne csak a rendszeresen járó családok számára legyenek elérhetőek, hanem azok is részesüljenek belőle, akik nem rendszeresen látogatják a Gyerekházat, ezért a napi programok ennek megfelelően lettek kialakítva.

A családokat családlátogatás útján sikerült elérni. Havi egy alkalommal családlátogatások történtek.

A program sikeres megvalósításához elengedhetetlen az érintett lakossággal foglalkozó intézmények, civil szervezetek és szakemberek bevonása.

Ennek biztosítása érdekében a terület ellátását biztosító jelzőrendszeri tagokkal szoros együttműködés folyik.

A gyerekházban folyó munka szigorú napirendhez kötött, hiszen cél a rendszeresség kialakítása a családok életében. Minden nap szabad- illetve szervezett játékok voltak, amik célja minden esetben a gyermekek fejlesztése volt. Ezek a fejlesztések egyéni- illetve csoportos formában történtek. A szülők minden alkalommal részt vettek a fejlesztéseken,

hiszen cél, hogy az ott látottakat otthonukban is tudják gyakorolni gyermekeikkel. A gyermekekkel végzett közvetlen munka lehetővé tette a gyermekek aktív, felfedező, biztonságos játéktevékenységét. A gyermekeket folyamatosan megfigyelték a kollégák, ezeket a megfigyeléseket rögzítették és amennyiben fejlődési, illetve más rendellenességgel találkoztak, szakember segítségét kérték. Ezt

követően a szakember által összeállított egyénre szabott fejlesztési terveknek megfelelően segítették a gyermek játéktevékenységét.

A programok megtervezése minden esetben a családokkal közösen történt, lehetőséget adva a szülő-gyermek kapcsolat erősítésére. A közös tevékenységek alkalmával mód nyílt egymás jobb megismerésére, egymásra hangolódásra. A szülők és a gyerekház munkatársai együtt játszottak a gyermekekkel.

Cél volt továbbá az egészséges táplálkozás biztosítása. A tízórai megtervezése, elkészítése a szülők bevonásával történt. A közös étkezések nagy hatással voltak a közösség erősítésére, a szocializációs és kommunikációs készségek fejlesztésére, az étkezési kultúra fejlődésére.

A gyermekek születésnapját mindig közösen ünnepelték, ezzel is erősítve a közösséget. A gyermekek fejlődésének nyomon követésénél cél volt a gyermekek különböző területeken mutatott egyéni haladása és ennek rögzítése. Minden gyermek önmagához viszonyított fejlődését tekintve kerültek meghatározásra a fejlesztési tervek.

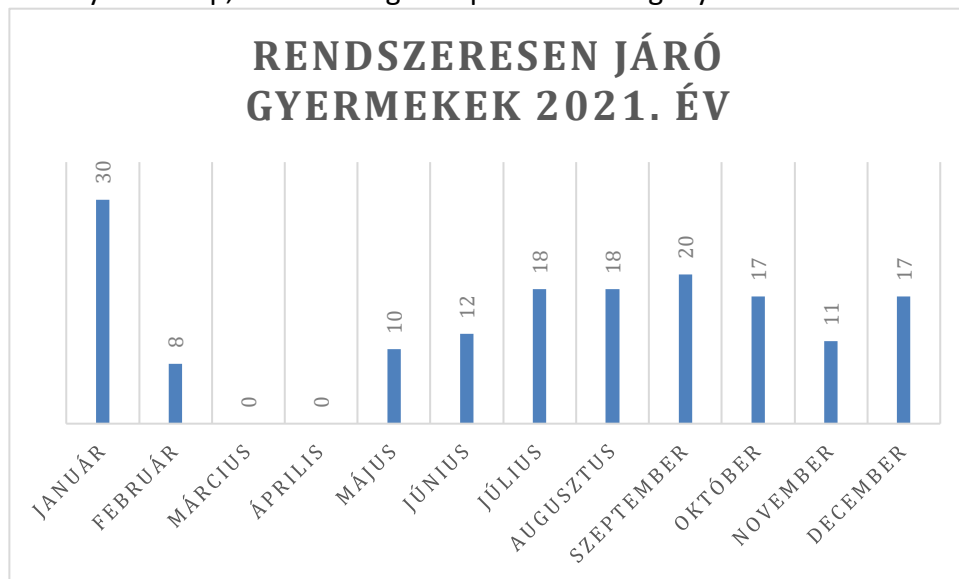
A foglalkozásoknál, közös tevékenységeknél fontos volt a minta, így a házban dolgozók folyamatosan ezt tartották szem előtt. A szülőket rendszeresen erősítették pozitív szülői szerepükben, sok volt az egyéni, illetve csoportos beszélgetés. A várandós szülőket felkészítették a várandósság alatti dolgokra, a szülésre, az újszülött fogadására. A 2021. évben 25 új gyermek került a gyerekházba.

A gyerekházban szerzett tapasztalatokat a heti-, illetve havi team alkalmával beszélték át és értékelték a kollégák és külső szakemberek, jelzőrendszeri tagok.

Ellátottak száma

Az ellátottak száma a 2020. évben a pandémia miatti zárások miatt vegyesen alakult. A szendrői gyerekház vállalt indikátora 10 fő, melyet minden hónapban sikerült elérni, sőt volt olyan hónap, amikor meg is triplázódott az igénybevevők száma. Február közepétől,

április hónap végéig a zárás miatt nem rögzítettek ellátott gyermeket. A gyerekházba járó gyermekek közül szinte minden rendszeresen részt vevő

gyermek rendelkezik rendszeres gyermekvédelmi támogatással és/vagy halmozottan hátrányos-, vagy halmozottan hátrányos helyzetű jegyzői határozattal.

Együttműködések

A Biztos Kezdet Gyerekház nagyon jó kapcsolatot ápolt a szakmai partnerekkel (Szociális Szolgáltató Központ, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyermekjóléti Központ), a gyermekorvossal, a háziorvossal, a védőnővel, az Egészségfejlesztési Iroda munkatársaival, az általános iskolával, a művészeti iskolával, az önkormányzattal és a helyi óvodával. A partnerekkel történő összefogás hatékonyan segítette a helyi családokat! A munkatársak részt vettek a jelzőrendszeri-, illetve szakmaközi megbeszéléseken. Az intézmény jó kapcsolatot tartott a megyében működő gyerekházakkal, részt vettek a műhelymunkákon, ahol rendszeresen sor került a tapasztalatok megosztására is.

Visszatekintés

A szendrői Biztos Kezdet Gyerekház fejlesztő foglalkozásokkal, színes programokkal várta az érdeklődőket 2021-ben is. Olyan kibővített szakmai szolgáltatást nyújtott a településen, melyre a Gyerekház nélkül nem kerülhetett volna sor. Etetésterápia, korai mozgásfejlesztő szakember, Dévény terapeuta elérése még a nagyobb városokban élők számára is nehezen elképzelhető, így az ide járó családok óriási lehetőséget kaptak a kezükbe, de ez elmondható az intézményben kialakított só-szobáról is. Kézműves programokkal, ölbéli játékokkal, zenés foglalkozásokkal, mozgásfejlesztéssel, gyógytornával, Dévény tornával, fejlesztőprogramokkal, a gyerekekkel és a szülőkkel számára szervezett közös programokkal teltek az intézmény mindennapjai. A programok során a gyerekek és a szülők fokozatosan feloldódtak, egyre inkább megnyíltak, valamint közelebb kerültek egymáshoz illetve erősödött a szülő-gyermek kapcsolat. Az év során folyamatos volt a családlátogatás, a dokumentációs rendszer vezetése, rendszeres team-megbeszélések folytatása, a szupervízió, a képzéseken való részvétel, a szakemberekkel való kapcsolattartás, az egészséges táplálkozás ösztönzése információ és minta nyújtásával. Szülői fórumok, beszélgető körök, közösségi programok, ünnepségek szervezése.

Szociális és Fejlesztő Központ, Kaposvár

Biztos Kezdet Gyerekház

7400 Kaposvár, Pécsi u. 52.; Tel: +36 (30) 726 44 09; e-mail: kaposvar@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

Kaposvár MJV Önkormányzata 2016-ban kérte fel az Ökumenikus Segélyszervezetet, hogy nyisson Szociális és Fejlesztő Központot a városban. Az egyeztetéseket követő együttműködés keretében az önkormányzat rendelkezésre bocsátotta a Pécsi utcai közösségi ház helyiségeit és pénzbeli támogatással is segíti a szervezet működését. A Segélyszervezet vállalta, hogy az intézmény környezetében élő hátrányos helyzetű kisgyerekek (0-5 év) számára gyerekfejlesztő foglalkozásokat szervez, valamint koordinálja a művelődési házban folyó munkát. 2017. november 20-tól Biztos Kezdet Gyerekház formájában fejti ki helyi tevékenységét az Ökumenikus Segélyszervezet Kaposváron.

Célcsoport

Az intézmény Kaposvár város keleti részén, a kaposszentjakabi városrész határán található. A Biztos Kezdet Gyerekház minden hátrányos helyzetű család számára nyitott, ugyanakkor a célcsoport leginkább az intézmény körzetében élő családokból tevődik össze. Ez a terület társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott, szegregált terület. Az alacsony iskolázottság, a munkanélküliség, az egészségügyi és szociális problémák, a gyermekek nagy száma, valamint az előítélet erősen behatárolja az itt élő roma gyermekek és szüleik lehetőségeit. A felsorolt okok következményeként a célcsoportban jelentős mértékű a koraszülöttség, az idegrendszer éretlensége, valamilyen fogyatékoság, vagy szülés közbeni komplikáció okozta sérülés. Ezért nagy szükség van ezen a területen a Biztos Kezdet Gyerekház típusú, korai fejlesztést nyújtó intézményre, ahol megfelelő szakemberek (gyógypedagógus, védőnő) segítségével ezek a hátrányok korán felismerhetők és kezelhetők.

A cél elérésének módja

d.) Gyermekfejlesztő foglalkozások:

A Biztos Kezdet Gyerekház 0-3 éves korú gyerekeknek biztosítja a korai fejlesztést.

A programok az anya-gyermek kapcsolat megerősítésére és a szülői kompetenciák fejlesztésére irányulnak. A Segélyszervezet egyik fő célja, hogy segítséget nyújtson az édesanyáknak a gyermeknevelésben. Másrészt a gyermeket olyan programokban kívánják részesíteni, melyek elősegítik a testi illetve lelki fejlődésüket, továbbá szabálytudatukat, mely később az óvodai és az iskolai beilleszkedésüket nagyban segíteni fogja. Minden nap más programot szerveznek a munkatársak. A baba-mama klubban énekeket és mondókákat tanítanak az anyukáknak és a gyermekeknek, míg a kreatív napokon rajz, festés és egyéb kézműves foglalkozást szerveznek.

A szülőfórumon az édesanyákat fejlesztik indirekt módon. Társasjátékokkal fejlesztik a kifejezőkészségüket, szókincsüket, illetve ezeken a programokon a hivatalos dokumentumok kitöltésében is segítséget nyújtanak.

Az intézmény korai fejlesztő tevékenységében nagy hangsúlyt fektet a mozgásfejlesztésre, mert a tapasztalatok szerint a különböző okok (hátrányos helyzet, koraszülöttség) miatt a lemaradások a későbbi életkorban tanulási-, figyelmi- és magatartási zavarokhoz vezethetnek.

Dévény terapeuta közreműködésével heti kétszer gyógytorna is van a programok közt, amit nagyon kedvelnek az anyukák és a babák is.

A szakemberek a mozgásfejlesztésen kívül egyéni, gyógypedagógiai és logopédiai fejlesztést is nyújtanak.

e.) Étkezés biztosítása

A részt vevő gyerekek és szüleik számára a Segélyszervezet tízórait biztosít. Az intézmény igyekszik változatos és egészséges ételeket adni nap mint nap. A szülők aktívan részt vesznek a tízórai előkészítésében, az etetésben, majd pedig a takarításban. A szülőknek új recepteket tanítanak a munkatársak, melyeket segítségükkel el is készíthetnek az intézmény konyhájában. Az így készült ételeket együtt fogyasztják el gyermekeikkel. Az étkezések lehetőséget biztosítanak a megfelelő higiénés szabályok elsajátítására, a helyes étkezési szokások illetve a változatos étrend kialakítására.

f.) Hatékonyságmérés

A Biztos Kezdet Gyerekház munkatársai figyelemmel kísérik a gyerekek képességfejlődését. A mérőeszköz összesen 6 képességterületet vizsgál, melyeknek az elvégzése az adott életkori szakaszban elvárható. Akik rendszeresen járnak, azoknál már az első hónapban észrevenni a pozitív irányú változást.

1. Nagymozgás fejlődése
2. Finommozgás fejlődése
3. Beszéd fejlődése
4. Kognitív fejlődés
5. Pszichoszociális fejlődés

Ellátottak száma

2021-ben 32 gyermekkel, 30 családdal, 3 nagymamával foglalkoztak a munkatársak. 2021-ben 17 új belépő édesanyát regisztrált az intézmény. Az édesanyák életkorukat tekintve 18-35 év, míg a nagymamák 40 év felettiek.

Egyéb tevékenységek

e.) Élményprogramok:

A Központnak több olyan eseménye is volt, melyre a média is felfigyelt, s ezáltal ismertebb lett a Gyerekház. Nyári táborunkról a TV2 és az RTL Klub is forgatott. A tábor 6 hetes ideje alatt 55 gyermek sportfoglalkozáson, játékos informatikai oktatáson, teqball edzésen vett részt, valamint kalandparkot próbálhattak ki. Hulladékból készített téli meseudvar megnyitója a mikulás programmal együtt volt. Adománykuckó megnyitója is nagy média figyelmet kapott, valamint az adományok átadása rendhagyó karácsonyi ünnepség keretein belül. A média hatására egyre több középiskolás keresi fel a központot a közösségi szolgálati idő letöltése végett vagy az önkéntes program miatt. A napi programok mellett élményprogramokat is biztosított a Segélyszervezet a gyermekek és a családok számára. Fontos a hagyományőrzés. Minden jeles ünnepnaphoz kapcsolódott valamilyen program a közösségi házban (farsang, húsvét, anyák napja, gyermeknap, világnapok, András nap, karácsony).

f.) Játék Határokkal prevenciós program

Az Ökumenikus Segélyszervezet és a Szerencsejáték Zrt. a Humánium Kft.-vel közösen hajtja végre a Játék határokkal elnevezésű programját. A projekt keretében Információs Pontot működtet Kaposváron, ahol a szerencsejáték-függőséggel küzdők kaphatnak segítséget. 2021-ben 86 esetben keresték föl a Segélyszervezetet a probléma leküzdésével kapcsolatban. A program keretében iskolai prevenciót is végeznek a Segélyszervezet munkatársai, mely tevékenység során a Kinizsi Tagiskola tanulóinak rendhagyó

osztályfőnöki órákat és klubfoglalkozásokat tartanak. A prevenció foglalkozásba 47 gyereket vontak be.

g.) Iskolakezdés együtt!

Az Ökumenikus Segélyszervezet évente meghirdetett, rászoruló gyerekeknek beiskolázási segítséget nyújtó programja keretében helyi iskolákkal vette fel a kapcsolatot a Segélyszervezet. Az együttműködésnek köszönhetően 150 gyermek kapott tanszereket.

h.) Óvodásokért az E.ON-nal

Az E.ON támogatásának köszönhetően több óvoda korú gyerekeket nevelő család is segítséget kapott az évkezdéshez. A Segélyszervezet munkatársai 140 óvoda kaposvári kisgyermek részére adtak át óvodakezdést segítő egységcsomagokat.

i.) Szeretet.éhség Országos Adventi Pénzadománygyűjtés

2021 Adventjén Kaposvár hatodik alkalommal csatlakozott saját adományponttal a Segélyszervezet Országos Adventi Pénzadománygyűjtéséhez. A kaposvári önkormányzattal közösen szervezett segélyakcióban évente közel 141 ajándékot sikerül összegyűjteni, melyet a munkatársak még karácsony előtt eljuttatnak a nehéz körülmények között élő gyermekeknek. Az ünnepélyes keretek között megszervezett adományátadásra nagyon sokan eljöttek és örömmel fogadták az ajándékot.

Visszatekintés

Az Ökumenikus Segélyszervezet Kaposvári Szociális és Fejlesztő Központjának Biztos Kezdet Gyerekházát egyre többen keresik meg. Az intézményben továbbra is sikerült olyan programokat megvalósítani az év során, melyekre a média is felfigyelt, s ez által ismertebb lett a Gyerekház az ott élő lakosok, a város és más szervezetek körében. Az önkormányzattal továbbra is nagyon jó az egész éves együttműködés.

Szociális és Fejlesztő Központ, Olaszliszka

Biztos Kezdet Gyerekház

3933 Olaszliszka, Szabadság út 2.; Tel: +36 (47) 655 153; e-mail: olaszliszka.bkg@segelyszervezet.hu

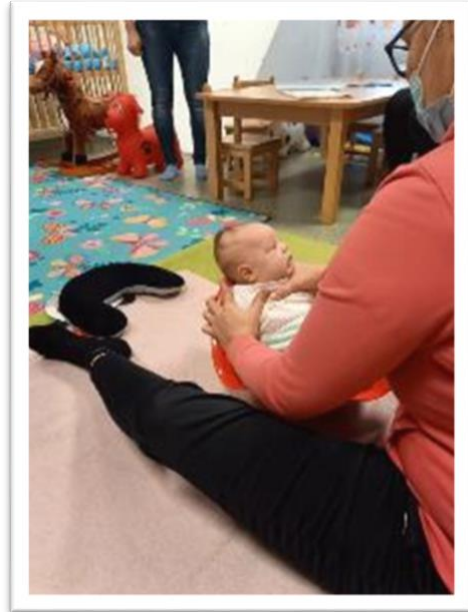
A szolgáltatás célja, feladata és alapelvei

A Biztos Kezdet Program stratégiai céljai

A program hosszú távú célkitűzése olyan gyerek-és családbarát szolgáltatási környezet kialakítása országos szinten, amely a szülők partneri bevonása és aktív részvétele mellett

koragyermekkorban egyenlő esélyt biztosít a veleszületett képességek kibontakozásához, a minél korábbi - lehetőleg 3 éves kortól - óvodai részvételhez és a sikeres iskolakezdéshez.

1. Az óvodába lépő gyermekek legyenek egészségesek, érik el veleszületett képességeik optimumát (a minden fejlődési területet érintő - mozgás, értelem, érzelem, nyelv és kommunikáció, észlelés -, szakmailag megalapozott emberi és tárgyi környezet biztosításával.)
2. A szülők együttműködésének megnyerése, támogatása saját erőforrásaik mobilizálásában és a hiányzó kompetenciák megszerzése ahhoz, hogy gyermekük személyiségfejlődése egészséges és harmonikus legyen, illetve hogy elérjék képességeik kibontakozásának optimumát.
3. Valósuljon meg a helyi közösségekben a program befogadása és a program helyi közösségekbe való involválódása azzal a céllal, hogy a helyi közösségek infrastrukturális és szakmai támogatást nyújtsanak a program dolgozói számára.
4. Kiemelten fontos cél a helyi szinten a 0-3 éves gyermekekkel foglalkozó intézmények és/vagy szakemberek közötti együttműködés megvalósítása, a felelősségi területek elhatárolása, és a szolgáltatások elérhetővé tétele, a korai felismerés és megelőzés érdekében.

Átfogó cél

Jelen tevékenység célja, hogy a gyermeki szükségletekhez igazodóan hatékonyan segítse a településen szegénységben élő 0-3 éves gyermekek fejlődését, a szülők felkészítését a szülői szerepre. A projekt átfogó célja a szegénység, különösen a gyermekszegénység csökkentése és a szegénység újratermelődésének, átörökítésének megelőzése, a kora gyerekkori esélyteremtés támogatása hátrányos helyzetű, óvodáskor alatti gyereket nevelő családok számára.

Konkrét célok

Rövid távú célkitűzések:

- családbarát szolgáltatási környezet kialakítása
- a hátrányos helyzetű családban élő gyermekek rendszeres fejlesztése
- a szolgáltatásokba bekapcsolódó gyermekek szüleinek szolgáltatások biztosítása

- a gyermekkel kapcsolatba kerülő szakemberek szakmai kompetenciáinak fejlesztése, szemléletformálás

Középtávú cél:

- Az óvoda-, később az iskolára való felkészültség javítása
- A beiskolázási mutatók javítása
- Az iskolai pályafutás eredményességének/sikerességének javítása
- Az iskolai lemorzsolódás csökkentése

Hosszú távú cél:

- A gyermekek jóllétének biztosítása
- A hátrányos helyzetű családok deprivációs ciklusának megtörése
- A hátrányos helyzetű családokban élő gyerekek jövőbeni sikeres társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának megalapozása

A Biztos Kezdet Gyermekház szolgáltatás feladata

A rendelet 4. S (1) A Biztos Kezdet Gyermekháznak szolgáltatásként biztosítani kell

- a) a szociokulturális hátrányokkal küzdő családok felkeresését és a Biztos Kezdet Gyermekház által nyújtott szolgáltatások igénybevételének ösztönzését,
- b) a gyermekek számára rendszeres szakmai szolgáltatásként állapotfelmérést, valamint számukra legalább képességkibontakoztató foglalkozást, fejlesztést és kísétkeltetést,
- c) a szülőknek a gyermekkel együtt történő részvételét a foglalkozásokon, a szülők számára személyiség- és kompetenciafejlesztést, a gyermekneveléshez, a személyes higiéne biztosításához és a háztartásvezetéshez szükséges ismeretek átadását célzó, valamint egyéb preventív célú programokat,
- d) évente legalább tizenkét közösségi rendezvény megszervezését a hároméves kor alatti gyermeket is nevelő családok, illetve a helyi közösség számára, amelyből legalább hat rendezvény szakmai tartalmának a Biztos Kezdet Gyermekház szolgáltatásait igénybe vevő családok szükségleteihez kell igazodnia.

(2) A Biztos Kezdet Gyermekház az (1) bekezdésben foglaltakon túl a Gyvt. 38/A. § (1) bekezdésében meghatározott célokat szolgáló, a helyi szükségleteknek megfelelő és kellően indokolt szolgáltatásokat is nyújthat, így különösen

- a) a szülők részére védőnői, orvosi, dietetikusi, illetve egyéb egészségügyi tanácsadást biztosíthat,
- b) szakember bevonásával szülői csoportos beszélgetéseket szervezhet,
- c) a fogyatékos vagy eltérő fejlődésű gyermekek számára ellátást, szolgáltatást nyújtó szolgáltatók, intézmények képviselőivel történő konzultációra lehetőséget biztosíthat a fogyatékos vagy eltérő fejlődésű gyermekek szülei számára, valamint azon szülők számára,

akik gyermekeinél ilyen tünetek jelentkeznek, és ezt az egészségügyi alapellátást nyújtó orvos vagy védőnő igazolja,

d) különböző módszerek alkalmazásával segítheti a szülőket, hogy visszajelzést kapjanak a

gyermekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről,

e) a környező aprófalvakban, tanyás területen élő gyermekek és szüleik számára heti rendszerességgel játékos foglalkozásokat szervezhet,

f) biztosíthatja a környező aprófalvakban, tanyás területen élő, nem megfelelően fejlődő gyermekek számára a megfelelő szakemberhez való hozzáférést,

g) javasolhatja a védőnői ellátás, más

egészségügyi szolgáltatás, illetve szociális és gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételét,

h) közreműködhet a családtervezési ismeretek átadásában, a veszélyeztetett várandósság megelőzésében

i) segítheti a várandós anyákat a gyermek fogadására való felkészülésben

j) mosási, szárítási, valamint tisztálkodási lehetőséget biztosíthat.

Biztos Kezdet Szemlélet alapelvei

Életkori célzás:

A program célcsoportját a 0-3 éves gyerekek és családjuk alkotja.

Területi célzás:

Az ország területi egyenlőtlenségeit figyelembe véve a program elsődleges célcsoportját a hátrányos helyzetű járásokban, valamint a települési szegregátumokban élő családok jelentik. Ezeken a területeken jellemző leginkább a szociális problémák halmozódása és az erőforrások szűkössége, másrészt itt hiányoznak, illetve hiányosak leginkább a kisgyerekeket célzó szolgáltatások.

Hozzáférés

A szolgáltatások a kisgyermeket nevelő családok számára jól megközelíthetőek (babakocsi/bicikli távolság vagy más módon megoldott megközelítés, kivéve az olyan településen lévő Gyerekházat, ahol a gyerekek alacsony száma miatt beszállítás is történik a környékről).

A Gyerekház nyitvatartása folyamatos és rendszeres a munkanapokon, a szolgáltatás ingyenes. A program a település összes kisgyerekes családja számára nyitott. A szolgáltatás a képességek kibontakozását segítő személyi és tárgyi környezetet biztosít állandó szakember vezetése mellett, rugalmasan alkalmazkodik a helyi igényekhez és biztosítja a választás lehetőségét.

Szülőkkel való együttműködés

A program meghatározó eleme a szülők aktív részvétele, a velük való tartalmas együttműködés, a szülői kompetenciák megerősítése, a családok egészségügyi, szociális, gyermekjóléti, oktatási, munkaügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutásának segítése. Az együttműködés célja továbbá a tanulási motiváció felkeltése, a képzettség hiánya miatt a munkaerő-piacról kiszoruló fiatal szülők foglalkoztathatóságának javítása.

Szakmaközi együttműködés

Az alapellátásokhoz és a speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása egyaránt fontos a hátrányos helyzet újratermelődésének megtörése érdekében. A korai felismerés és az esetleges fejlődési elmaradások kezelése érdekében is elengedhetetlen a különböző szakmák közötti együttműködés.

A program célzottsága

Amellett, hogy a program mindenki számára hozzáférhető, törekedni kell arra, hogy a program fókuszában a hátrányos helyzetben élő kisgyermek álljanak.

Kizárólag az alapelvek együttes érvényesülése esetén beszélhetünk Biztos Kezdet Programról.

Célcsoport

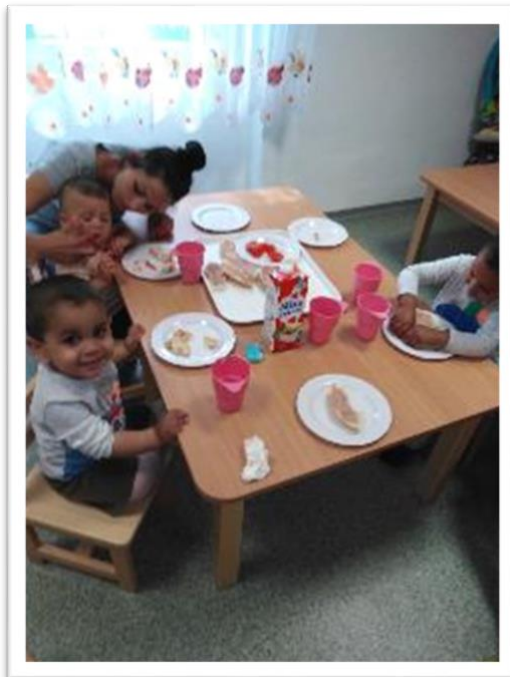
A Biztos Kezdet Gyerekház 0-3 éves korú gyermekek korai fejlesztését, felzárkóztatását végzi. Fontos a várandós nők bevonása is a programban, hiszen megszületendő gyermekeik is részesei lehetnek a Gyerekház szolgáltatásainak. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy azok a kismamák, akik már a várandótság idején is látogatták a Gyerekházat, már nagyon korai életkorban hozzák a gyermekeiket, így a fejlesztésük, felzárkóztatásuk a legkorábbi életszakaszban kezdődhet el.

A Gyerekház a teljes integráció keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű, sérült kisgyermekek fejlesztését is. Részükre is egyéni, illetve csoportos fejlesztések elérhetőek.

A Gyerekház nagy hangsúlyt fektet a korai fejlesztésre és a fejlesztések komplexitására. Az ellátást igénybe vevők helyzete megegyezik az országos tendenciával. Többségüknek alacsony iskolai végzettségük miatt, szakképzettség hiányában szinte esélyük sincs a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre. Megélhetési forrásuk túlnyomórészt a különféle járulékok és segélyek, mint alkalmi munka, gyes, gyed, munkanélküli járadék és egyéb segély.

A program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A Segélyszervezet 2017-ben nyújtotta be pályázatát (EFOP – 1.4.3. – 16. – 2017 – 00032) Biztos Kezdet Gyerekház létrehozására, melynek megvalósítása 2018 februárjában kezdődhetett meg. A szolgáltatás beindításához a Segélyszervezet Olaszliszván, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet tulajdonában lévő ingatlanon (cím: 3933 Olaszliszka, Szabadság út 2.) végzett olyan felújítási munkákat melyek megfelelnek a Biztos Kezdet Gyerekház szakmai elvárásainak.

Tárgyi feltételek

A Gyerekházban a fejlesztés eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern gyermekfejlesztés elvárásainak.

- Közösségi programokra, csoportos foglalkozások tartására, csoportos fejlesztésekre, tízóraizásra alkalmas helyiséget biztosít a családoknak a csoportszoba, mely világos, fekvésének köszönhetően bőséges a természetes fény. A gyermekeknek lehetőségük nyílik a nagy ablakokból kinézni a külső világra. A csoportszobában nyitott játékpólcok, kosarak találhatóak. Állandó könyves sarok található a gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt. Az itt található játékok a 0-3 éves korosztálynak megfelelően lettek összeválogatva.
- Rendelkezésre áll tízórai készítéshez, közösségi programok, szülői fórumok, illetve a sütő-főző programok lebonyolítására alkalmas konyharész, mely nagyon jól felszerelt (mikrohullámú sütő, robotgép, gáztűzhely, kombinált hűtő, kenyérpirító, vízforraló, digitális konyhai mérleg, turmixgép stb.)
- Lehetőséget biztosít egyéni fejlesztésre egy külön szoba, felszerelve a mozgásfejlesztéshez, gyógytornához, illetve fejlesztő foglalkozásokhoz szükséges eszközökkel (egyensúlyozó tölcser, bilibo, gimnasztikai labda, bordásfal, tornapad, tornaszőnyeg, csepphinta stb.)

- A Gyerekesély programok infrastrukturális hátterének megteremtését célzó EFOP-2.1.2-16-2018-00045 azonosítószámú projekt során megvalósult fejlesztések és beszerzések.
 - A helyiségek berendezése a korcsoport igényeihez illeszkedően.
 - Az épületekhez tartozó, a funkcióellátásnak megfelelő szabadidő- és játszóudvar, valamint konyhakert kialakítása és az ehhez szükséges eszközök beszerzése.
 - Informatikai eszközök (hardver és szoftver) megvásárlása.
 - A foglalkozásokhoz szükséges korcsoport-specifikus eszközök, továbbá fejlesztő játékok és eszközök, valamint kültéri játékok és eszközök beszerzése.
 - Mosási, tisztálkodási, főzési lehetőség biztosítása

A Gyerekház tevékenységeinek, szolgáltatásainak bemutatása

A gyermekek számára rendszeres szakmai szolgáltatásként képesség-kibontakoztató foglalkozás, állapotfelmérés, fejlesztés biztosítása:

A Biztos Kezdet Gyerekház rendszeres napi nyitvatartás mellett fogadja a 0-3 éves korú gyerekeket nevelő családokat. Minden hétköznap 8 és 13 óra között a gyermekek és a szülők számára egyaránt biztosít programokat. A mindennapos nyitvatartás, valamint a napi és heti rend a rendszerességet, a nagyrészt délelőtti órák pedig a kisgyermekek életkori sajátosságát célozza.

A Biztos Kezdet Gyerekházban a gyerekekkel való foglalkozás áll kiemelt helyen. Előre megtervezett havi és heti terv szerint történnek ezen foglalkozások, nagy hangsúlyt fektetve az évszakokhoz, ünnepkörökhöz köthető tevékenységekre. A rendszeres foglalkozások közben a szervezet munkatársai nyomon tudják követni a gyerekek fejlődését, ki tudják szűrni az esetleges fejlődési elmaradásokat, szükség esetén fejlesztő szakemberhez juttatják ezeket a gyerekeket. Minden gyermek esetében rendszeresen kerülnek kitöltésre biztos kezdet megfigyelőlapok, továbbá egyénre szabott fejlesztési/ foglalkozási tervek a fejlesztő pedagógus és a védőnő bevonásával.

A képességkibontakoztató foglalkozások a következő területek köré csoportosíthatóak:

- Mesevár: Ölben ringatás, ölbéli játékok, ringatók, meseolvasás, mondókázás
- Zenevár: Dalolás, dúdolás, tapsolás, kopogás, ritmusérzék fejlesztése, hangszeres játék, évszaknak megfelelő dalok
- Manótorna/ Manótánc: tornázás, nyújtózás, guggolás, húzódzkodás, ugrálás, kúszás, mászás, játék a szabadban, mászókázás, csúszdázás, sétálás, természet, termékek megismerése, kirándulás, szabadtéri játékok.
- Parányi kezek: kreatív foglalkozás, hazavihető saját készítésű alkotások évszaknak megfelelően
- Felfedező: lakókörnyezetünk felfedezése, szenzoros játékok

Korai fejlesztés:

Gyógypedagógusunk heti két órában tart korai fejlesztő foglalkozásokat. Fontos szerepet tölt be a Gyerekház életében, a foglalkozásoknak köszönhetően számos kisgyermek mozgás fejlesztése és korai fejlesztése indulhatott meg, s juthattak speciális ellátáshoz az egyes szakellátásokban.

A foglalkozások alatt a korai fejlesztő a következő területeket tartja szem előtt:

- a nagymozgások kialakítása és stabilizálása, mozgáskoordináció fokozása, fennmaradt reflexek leépítése: gurulás, kúszás, négykézláb járás, ülésformák, önálló járás előkészítése
- finommotorikus tevékenység fejlődésének támogatása: kezek aktiválása, fogás-elengedés támogatása, oppozíciós mozgássor kialakítása, célirányos manipuláció szervezése
- beszéd előkészítő elemeinek támogatása: látási és hallási figyelem felkeltése, emlékezetbe tartás fokozása, utánzás kialakítása, ritmizálás támogatása, testtudat kialakítása, a gagyogás és a szókezdemények megjelenésének elősegítése
- kognitív, értelmi funkciók támogatása különböző játéktevékenységek alkalmával.

Gyógytorna:

A Kapaszkodó program keretében csütörtöki napokon három órában egyénre szabott gyógytorna áll rendelkezésre gyógytornász bevonásával. Ezek az alkalmak nagyon népszerűek, a gyógytorna bevezetésébe sok családot sikerült bevonni, hiszen a szolgáltatás ingyenes, helyben van, nem kell a családoknak utazniuk.

A szülők a gyermekkel együtt történő részvételének biztosítása, valamint számukra személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programok szervezése: egészséges életmódra nevelése, gazdálkodási, háztartástani ismeretek nyújtása.

A Gyerekház munkatársai kiemelt feladatnak tekintik a szülők támogatását a gyermeknevelés és a munkavállalás terén. A Gyerekház segíti felkészülni a leendő szülőket a szülésre illetve a gyermek fogadására, gyermeknevelési kérdésekkel kapcsolatos tanácsadást nyújt, egyéni és csoportos konzultációt biztosít, támogatja a munkaerő-piacra való visszatérést. Többször adódnak olyan helyzetek, ahol a szülők segítséget kérnek hivatalos ügyeik elintézésében, fontos nyomtatványok kitöltésében (anyasági támogatás, családi pótlék igénylés), személyes okmányaik lefénymásolásában.

Biztosítják a szülőknek a gyermekekkel együtt történő részvételét a foglalkozásokon, személyiség- és kompetencia fejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programokat szerveznek nekik, továbbá különböző módszerekkel segítik őket abban, hogy visszajelzést kapjanak a gyermekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről.

Szülőknek nyújtott szolgáltatások:

- Mosási lehetőség
- Tisztálkodási lehetőség
- Receptklub
- Tanácsadás őket érintő kérdésekben
- Szülői fórumok
- Gyermekek fejlődéséről való tájékoztatás
- Szakemberekhez, szolgáltatásokhoz való eljutásban való közreműködés
- Ügyintézési segítségnyújtás
- Számítógép használat
- Kézműves, hasznos tevékenységek
- Egyéni beszélgetések szülőkkel gyereknevelésről, gondozásról, élethelyzetükről
- Szülői kérdőívek kitöltése
- Csoportos, egyéni szülői beszélgetések, ismeretterjesztő előadások, korszerű gyermeknevelési alapelvek közvetítése a szülők felé, esetenként meghívott szakemberek közreműködésével, a szülő által választott témában
- Szülők bevonása a mindennapok teendőibe, a tízórai „étlapjának” összeállítása tízóraiztatás, bevásárlás, közösségi programok szervezése, Team megbeszélések, napi programok

Védőnői tanácsadások:

A helyi védőnő havonta 8 órában vesz részt a Gyerekház életében, keddenként tart a szülők számára tanácsadásokat, ahol a folyamatosan felmerülő kérdéseket beszéljük meg. A 2021-es évben összesen 46 tanácsadásra került sor.

Mosás, tisztálkodási lehetőség biztosítása:

Rugalmasan alkalmazkodva az egyéni szükségletekhez a Gyerekház munkatársai folyamatosan biztosítják ezen szolgáltatások igénybevételét. A 2021-es évben összesen 102 alkalommal vették igénybe a szülők a mosási lehetőséget.

A gyerekek számára a foglalkozások idején a korosztályuknak megfelelő étkezés (tízórai) biztosítása a délelőtti nyitvatartás idején:

A Gyerekházban egyszeri étkezés biztosított a gyerekek számára, tízórai formájában. Az étlapot előre egy hétre tervezik a munkatársak, meghallgatva a szülők javaslatát. Az ételeket a szülőkkel közösen készítik el.

A napi étkezések tervezésénél a cél, hogy minél változatosabb, és egészségesebb ételek kerüljenek az asztalra továbbá ezek az étkezések lehetőséget biztosítanak a megfelelő higiénés szabályok elsajátítására, helyes étkezési szokások és változatos étrend kialakítására.

A korszerű gyermeknevelési alapelvek folyamatos és tudatos közvetítése a szülőknek:
A program szerves részeként történik a gyermeknevelési kérdésekkel kapcsolatos egyéni és csoportos szülői beszélgetések biztosítása havonta egy alkalommal.

2021-ben a következő témák kerültek feldolgozásra:

- Meseolvasás fontossága
- A baba napirendje
- A digitális világ lehetőségei és veszélyei
- Az okostelefon és a számítógép használatának hatásai a beszédfejlődésre
- Életkori sajátosságoknak megfelelő játékok kiválasztása
- Szabad játék és mozgásfejlesztés
- Az apa különleges szerepe a gyermek fejlődésében
- Ünnepi készülődés

Ismeretterjesztő anyagok készítése és terjesztése a gyermekfejlődésről, gyermeknevelésről, az elérhető szolgáltatások szerepéről, szülői szerep jelentőségéről:

A gyermekházban rengeteg szakkönyv áll rendelkezésre, amelyek információt nyújtanak gyermekneveléssel, gyermekek fejlődésével kapcsolatban. A munkatársak folyamatosan figyelemmel kísérik a térségben elérhető szolgáltatásokat, s azokról szórólapokon keresztül tájékoztatást nyújtanak.

A heti tervek, meghívók nyilvánosak, ezeket forgalmasabb pontokra kihelyezik, vagy családlátogatások alkalmával átnyújtják a bevonni kívánt családok részére.

Helyi partneri együttműködések kialakítása és működtetése a szakemberek között:

Célunk a meglévő jó partneri kapcsolatok megőrzése. Rendszeres együttműködés:

- Zempléni Családokért Alapítvány Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálata
- B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Sárospataki Tagintézménye
- Kerekerdő Óvoda dolgozói
- Helyi védőnői szolgálat
- Olaszliszka Község Önkormányzata (önkormányzati egységek vezetői)

A helyi védőnő havi 8 órában kihelyezett tanácsadást tart az intézményben, részt vesz a gyerekek fejlődésének megfigyelésében.

Továbbá a Gyermekjóléti Szolgálattal kölcsönösen jelzés jegyében, ha felmerülnek problémák, az információ átadás folyamatos.

A Védőnővel illetve a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival még a program beindulásakor felvette a szervezet a kapcsolatot. A szolgálat segítséget nyújtott és nyújt a családok bevonásában, a helyi családok megismerésében. A védőnő közreműködésével közös családlátogatásokra is sor kerül. Mind a Védőnő, mind a Gyermekjóléti Szolgálat

munkatársai nagy segítséget nyújtanak a családok bevonásánál, mivel folyamatosan közvetítik a szülők felé a Ház meglétét, szolgáltatásait, ebben a továbbiakban is segítségünkre lesznek. A szakemberekkel való kapcsolattartás napi szintű és rendszeres. Jó szakmai kapcsolatot sikerült kialakítani velük. A munkatársak által szervezett közösségi programokra rendszeresen meghívást kapnak, szülői fórumokat lebonyolításánál is számíthatnak az együttműködők segítségére.

Részt vesznek a havi rendszerességű team üléseken, ahol a megbeszélések az egyes gyermekekkel végzett közös munka köré szerveződnek.

Az Olaszliszkai Kerekerdő Óvodával is szoros kapcsolatot ápolunk. Ebbe az intézménybe kerülnek elsősorban azok a gyerekek, akik a gyerekházba is járnak. Az óvoda szülői értekezletén rendszeresen részt vesznek a Segélyszervezet munkatársai, illetve az óvoda a szervezet rendezvényeire rendszeresen ellátogat.

Mindezekon kívül szoros a kapcsolat a Segélyszervezet fenntartásában álló Biztos Kezdet Gyerekházakkal, időközönként a munkatársak megosztják egymással tapasztalataikat.

Részvétel a helyi közösség életében, közösségi rendezvények szervezése, elsősorban az igénybe vevői kör számára:

Az aktuális ünnepek alkalmából a Segélyszervezet munkatársai közösségi rendezvényeket, programokat szerveznek a Gyerekházba járók részére közösségépítő céllal, továbbá a Gyerekház látogatottságának növelése céljából. Mindezek alkalmat teremtenek arra, hogy a szülőkkel beszélgessenek hagyományaikról, szokásaikról, pontosabb képet kapván a Gyerekházba látogató családokról. A programok célja a szülők aktivizálása, a kapcsolatok erősítése, a gyermek fejlődéssel kapcsolatos cél orientáltság, közös érdekeltségek kialakítása a gyermekek érdekében. A program során rendszeresen valósulnak meg olyan kötetlen családi programok, amelyekbe a résztvevő családok családtagjai kapcsolódhatnak be. Játsszóházakat, nyílt napokat szervezésére kerül sor, melyek során a településen élő családok nyitottabbá válnak a szolgáltatás igénybevétele iránt. Igyekeznek minden alkalmat megragadni, hogy beépüljenek a községi rendezvényekbe, ennek érdekében fesztiválokon gyereksarokkal vonulnak ki a Gyerekház munkatársai.

Választható tevékenységek melyek az év során megvalósultak:

A célcsoport családtagjait érintően új foglalkozások bevezetése

Nagyobb lánytestvérek önismereti csoportja

A program keretében nagyobb testvérek számára tartottunk foglalkozásokat saját erősségeik és gyengeségeik, illetve akaraterő és önbizalom erősítése céljából játékos formában.

Tanulásmódszertan nagyobb testvérek számára

A továbbtanuláshoz nélkülözhetetlenek a jó iskolai eredmények, ráadásul a sikerek óriási motiváló erőként hatnak a továbbtanulásra. A programban olyan technikákat ismerhettek meg a tanulók, amik akár komoly javulást idézhetnek elő tanulmányaikban

Pályaorientációs foglalkozások

Alapvető célja a pályadöntés megalapozása. Nagyobb testvérek számára 2 alkalommal került lebonyolításra olyan foglalkozás, mely során a bemutatott szakmai tevékenységeket a gyerekek valós körülmények között láthatták.

Covid-19 helyzet:

2021. március 8-tól április 30-ig a Gyerekház részlegesen szüneteltette a szolgáltatásokat. A családokkal telefonos és online kapcsolattartásra volt lehetőség. Létrejött egy zárt facebook csoport a gyerekház szülők számára. Minden érintett családanya csatlakozott a csoporthoz, továbbá a védőnő, a fejlesztőpedagógus és a gyógytornász is a csoport tagja lett. Napi kapcsolattartás valósult meg az érintett anyukákkal a facebook segítségével.

Ebben az időszakban folyamatosan biztosított volt a mosási illetve tisztálkodási lehetőség, továbbá egyszeri étkezés tízóraiban került kiosztásra a rászoruló családoknak.

A kötelezően megvalósítandó tevékenységek (gyermekek számára rendszeres képességkibontakoztató foglalkozások, szülők kompetenciafejlesztését célzó, továbbá egyéb preventív célú programok, korszerű gyermeknevelési alapelvek folyamatos közvetítése, ismeretterjesztő anyagok készítése gyermekfejlődésről, gyermeknevelésről) a Covid-19 vírushelyzet következtében a személyes jelenlét helyett online platformokon keresztül jelent meg. Ebben az időszakban a Gyerekház munkatársai több családnak nyújtottak segítséget Covid oltásra való regisztrációjukhoz. Az intézmény 2021. május 3-án nyitotta meg ismételten kapuit fokozott óvintézkedések mellett. Továbbra is kötelező volt a maszk és a kézfertőtlenítők használata, a csoportfoglalkozásokat csak korlátozott létszámban tartottuk meg. Esetenként, a nagy létszám elkerülése érdekében előzetes időpontegyeztetéssel fogadtuk a hozzánk látogató családokat. A lázlap töltése, a folyamatos szellőztetés, a játékeszközök és felületek fertőtlenítése folyamatos volt a gyermekek, szülők és munkatársak egészségének megóvása érdekében.

Amint a korlátozások feloldódtak, a gyerekekre, szülőkre, szakmai partnerekre és helyi közösségekre irányuló szolgáltatások visszatértek a rendes kerékvágásba. A nyári hónapokban a munkatársak igyekeztek minél több közösségi programot szervezni, bepótolva a részleges zárva tartás időszaka alatt elmaradt eseményeket.

Létszám

Az év során 84 gyermek vette igénybe a szolgáltatásokat. Ebből 12 új belépő gyermeket regisztrált az intézmény. Vendég gyermekek száma 27 fő volt.

Szociális és Fejlesztő Központ, Boldogkőújfalu

Csöpke Biztos Kezdet Gyerekház

3884 Boldogkőújfalu, Kiss István utca 2.; Tel.: +36 (46) 303 049

Célkitűzés

A Csöpke Biztos Kezdet Gyerekház 2013-ban a Községi Önkormányzat Boldogkőújfalu fenntartása alatt kezdte meg munkáját. 2019. január 1-től a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet fenntartásában hazai finanszírozásban működik.

A szolgáltatáshoz szükséges infrastruktúra és humánerőforrás biztosított. Az intézmény dolgozói elvégezték az alapképzést. A gyerekház munkája zökkenőmentesen folyik.

A Biztos Kezdet Gyerekház olyan kisgyermekes családokat érintő szolgáltatást nyújt, amely hozzájárul az egyéni és társadalmi hátrányokból fakadó kockázatok csökkentéséhez, elkerüléséhez és a szegénység „újratermelődésének” megakadályozásához.

0-3 éves kortól látja el a gyerekház az óvoda megkezdéséig a gyermekek gondozását, nevelését és fejlesztését. Integrált nevelés keretében foglalkozik a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési

igényű gyermekekkel.

A programban megőrzésre került a nevelési gyakorlat értékei, a korszerű gyakorlat haladó irányzatai, és a köznevelési törvénynek megfelelő tartalom.

A nevelés során arra törekszik az intézmény, hogy a gyermekek érzelmileg, szociálisan és értelmileg gazdagodjanak, képességeik kibontakozhassanak, úgy, hogy boldog gyermekkorukat megőrizték.

Gyerekházi programok várják mindazon szülőket, akiknek fontos, hogy gyermekeik derűs, egészséges légkörben, biztonságos körülmények között nevelődjenek, és kibontakoztathassák személyiségüket.

Célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Az Abaúj-Hegyköz kistérség egyike az ország egyik leghátrányosabb helyzetű területeinek. Legjellemzőbb mutatói a gazdasági lemaradás, a csökkenő népesség - ezzel párhuzamosan növekszik a cigány nemzetiségű lakosság aránya, a foglalkoztatottság szintje jóval az országos átlag alatti. A lakosság számára szükséges információk és szolgáltatások nehezen érhetők el, vagy csak korlátozottan.

A rendszerváltást követő évek társadalmi-gazdasági változásai sok családot érintettek hátrányosan, sokan váltak munkanélkülivé. A legfeljebb nyolc osztályos végzettséggel rendelkező szülők esetében a szegénység kockázata különösen nagy, foglalkoztatásuk alacsony.

Az elszegényedett települések közül ez az egyik, melyben nagyszámú gyermek él. Óvoda-bölcsőde a településen működik, melyek teljesen ki vannak használva. A település 183 lakott lakásából 15% komfort nélküli. Rendkívül magas a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya.

Létszám

A Gyerekház a település központi részén helyezkedik el jól megközelíthető helyen. A megnyitás óta a Gyerekház beépült a település szolgáltatásai közé. Az eltelt évek alatt a településen élők megismerték a Gyerekházat, annak működését, szolgáltatásait, munkatársait. Kitelepülőként kezdte működését, nyitvatartása minden kedd, csütörtök és minden második péntek volt. 2015. augusztus 1-től mindennap rendszeresen nyitva tart a gyerekház. Rendszeresen ellátott gyerekek száma a szolgáltatás elindulása óta összesen 145 gyermek.

A cél elérésének módja

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

- Az egészséget támogató, biztonságos, tiszta, esztétikus gyerekházi környezet kialakítása és védelme.
- Környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartatása.
- Helyes napirend és életrend kialakítása.
- Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
- A szabadidő hasznos eltöltése.
- Testi-lelki egészségvédelem a gyermekek és dolgozók körében.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.
- Környezettudatos magatartásformák kialakítása, az energiával való gazdálkodásra és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára nevelés.

A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei

I. A gyermekek fejlődését közvetlenül támogató szolgáltatások

- Gyerekekkel való rendszeres foglalkozás a szülő bevonásával.
- Heti 1x1óra rendszerességgel fejlesztő pedagógus foglalkozik a gyerekekkel, szülőkkel.
- Pedagógiai szakszolgálat konduktor munkatársa havi egyszer 4 órában foglalkozik a gyerekekkel, szülőkkel.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése és fejlődésük (állapotuk) felmérése.
- A gyermekek fejlődési elmaradásának, zavarainak szűrése.
- Azonosított fejlődési zavar, elmaradás, vagy annak gyanúja esetén a gyermeknek és szüleinek fejlesztő szakemberhez történő eljuttatása vagy a hozzáférés Gyerekházban történő biztosítása, valamint a kezelés nyomon követése.
- Rendszeres team-megbeszélések a helyi szakemberek között.

a.) A heti foglalkozások között szerepelt

- Mozgás fejlesztés
- Környezetünk megismerése

- Kézműves tevékenység – különböző technikák és eszközök megismertetése
- Éneklés - mondókák – a népi kultúrában honos ringatók, babusgatók, dögönyözők, csiklandozók megismertetése, elsajátítása
- Mesélés, báb – mesék, versek, verses mesék olvasása, dramatizálása

b.) Étkeztetés

A gyermekek étkeztetésének biztosítása is a Gyerekház feladata, az étkeztetés alapvetően a délelőtti tízórára vonatkozik. A közös étkezések szervezésének célja

- az étkezésre vonatkozó helyes szokások alakítása, kézmosás, asztalnál étkezés stb.
- a táplálék minőségének megválasztásában való befolyásolás, pl. zöltségek, gyümölcsök rendszeresítése,
- egészséges táplálkozásra való nevelés,
- konyhai műveletek bevezetése, tanítása, pl. közös főzés. otthoni tartósítás, befőzés.

c.) Külön a szülők számára szervezett tevékenységek

- A korszerű gyermeknevelési alapelvek közvetítése a gyerekekkel való foglalkozások során.
- Ismeretterjesztő anyagok készítése és terjesztése.
- Szülésre, gyerek fogadására való felkészülés, családtervezési ismeretek.
- Gyermeknevelési kérdésekkel kapcsolatos csoportos szülői beszélgetések.
- Egyéni konzultációk a szülőkkel.
- A gyermek otthonának felkeresése.
- A hátrányos helyzetű (köztük roma) családok fokozott bevonása.
- A szülők megerősítése szülői-, általános állampolgári -, és munkavállalói szerepeikben.
- Szülőklub – beszélgető körök, illetve havonta többszöri közös sütés-főzés. Péntekenként a közös sütés-főzésből otthonra is jut. A beszélgetések az egyéni problémákra való megoldáskereséseken, a társadalmi feszültségek boncolgatásán túl, a világban történő események értelmezéséig sok mindent felölelnek.

II. A szülőkre irányuló szolgáltatások

Szülőkkel való együttműködés

A szülőkre irányuló szolgáltatások során olyan partneri kapcsolat kialakult ki, amely lehetőséget ad

- a szülők nevelési kompetenciáinak bővítésére, formálására, valamint
- a felnőttek egyéni jólétének, jövőképeinek pozitívabb irányú befolyásolására.

A hátrányos helyzetű családok megszólítása és a közös munkába való bevonása érdekében rendszeresen családlátogatásokat először lehetőleg még a kisbaba születése előtt. A kölcsönös, személyes kapcsolat kialakítása a cél, például a vendégvárás-vendégfogadás dinamikájának kialakításával. A program meghatározó eleme a szülők aktív részvétele, a velük való tartalmas együttműködés, a szülői kompetenciák megerősítése, a családok egészségügyi, szociális, gyermekjóléti, oktatási, munkaügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutásának segítése. Az együttműködés célja továbbá a tanulási motiváció felkeltése, a képzettség hiánya miatt a munkaerő-piacról kiszoruló fiatal szülők

foglalkoztathatóságának javítása. A legnagyobb hangsúlyt a személyes kapcsolatok építésére helyezik a Gyerekház munkatársai, aminek legfőbb eszköze a családlátogatás, utcán, boltban, orvosnál történő megszólítás, telefonhívás. A napi tevékenységek során megerősítjük a szülő pozitív, a gyermek fejlődését elősegítő interakcióit és kezdeményezéseit, figyelemmel kísérjük, de nem zavarjuk meg a kialakuló együttes tevékenységet.

Az érdeklődő szülők számára a mentor szakmai felügyeletével egyszerű nyelvezetű ismeretterjesztő anyagok állnak össze a gyermek fejlődéséről, gyereknevelésről, a szülői szerep jelentőségéről, intézményről, szolgáltatásokról. A kismamákkal folytatott spontán beszélgetések folyamán szerepet kap egy olyan szemlélet megerősítése, ami hangsúlyozza a terhességi időszak fontosságát, a fejlődést befolyásoló tényezőket a gyermek szempontjából. A

különböző fogamzásgátló módszerek megismerésével hozzájárul a tudatosabb családtervezéshez, az optimális családkép kialakításához. A napi tevékenység során egyéni és csoportos konzultációs lehetőség biztosított a szülőknek a gyermeknevelésről és gondozásról, a gyermekkel kapcsolatban felmerülő problémákról, a gyermek fejlődését veszélyeztető bármilyen kockázatról. Az eddig jól bevált gyakorlatnak megfelelően továbbra is folytatni fogja az alábbi tevékenységeket:

- a.) „Életvezetési tanácsadás” – Személyi és higiénés ismeretek, pénzkezelés, főzési és táplálkozási ismeretek, háztartási munkák, ismeretek átadása. Havi négy alkalom, gyerekház munkatársak által tartott foglalkozás.
- b.) „Kézműves klub” – Kreativitás fejlesztése, szülők gyermeki személyiségének kibontakoztatása, közös élmények szerzése. Havi kettő alkalom, gyerekház munkatársak által tartott foglalkozás.
- c.) „Újdonsült kismama klub” várandósoknak – ezen találkozások alkalmával gyermekvállalásról, családtervezésről, születésről, az egészséges gyermek fejlődésének folyamatáról, csecsemőgondozásról, táplálásról beszélgetnek a munkatársak a jelenlévőkkel. Havi egy alkalom, kettő óra, gyerekház munkatárs, védőnő tartja.
- d.) „Sütés-főzés” alkalmával receptek csere-beréje. Ki, mit, hogyan, mivel készít el. A rendszeres közös főzés-sütés még közelebb hozzák egymáshoz a családokat, gyerekeket és dolgozókat.

III. Községi rendezvények, programok

- A helyi döntéshozók és fenntartó informálása a Gyerekház működéséről.
- A közösség életében való részvétel, közösségi rendezvények szervezése.
- Kapcsolódás az adott településen, illetve kistérségben elérhető fejlesztési forrásokhoz.

A Gyerekház által szervezett valamennyi programnak ugyanaz a célja: láttatni és elfogadtatni a segélyszervezet intézményét, valamint közelebb hozni egymáshoz a településen élő embereket. A rendezvények szervezése, a programok összeállítása: minden korosztály – a kisgyerekektől a nyugdíjasokig – találjon a maga számára elfogadható érdekes és izgalmas tevékenységet. A cél a minél aktívabb részvétel a közösség életében, a szülők aktivizálása, szülők közötti kapcsolat erősítése, közös érdekeltség a gyermekért, kötetlen együttlétek.

A Gyerekház az alábbi rendezvényeket szervezi meg a jövőben:

- Születésnapok, névnapok ünneplése.
- Farsangi multság.
- Valentin napi készülődés.
- Jeles napok.
- Tavaszi ünnepek – húsvéti kézműves nap, Anyák napja – a dolgozók irányításával történő programok.
- Kirándulások.
- Sport nap.
- Nyári rendezvényekhez való kapcsolódás – Gyermeknap, Nyárbúcsúztató délután, idősek napja.
- Adventi időszakhoz kapcsolódó rendezvények – kézműves napok, gyermek előadások, Mikulás ünnepség, közös fenyőfadíszítés, karácsonyi készülődés
- Gyerekház dolgozói által, illetve meghívott előadóval lebonyolításra került események.

A helyi döntéshozók és fenntartó informálása a GYH működéséről

– folyamatosan a megadott struktúrában tájékoztatás a program működéséről.

Kapcsolódás az adott településen, illetve kistérségben elérhető fejlesztési forrásokhoz

– a Gyerekház vezető figyelemmel kíséri a településen folyó állampolgári forrásokat, kapcsolatot tart a kistérségi fejlesztési bizottsággal, jelenlét ponttal, vidékfejlesztési irodákkal.

IV. Szakmai együttműködések

A partnerekkel szakmai kapcsolattartás biztosítása, rendszerszerű, folyamatos együttműködésük megszervezése.

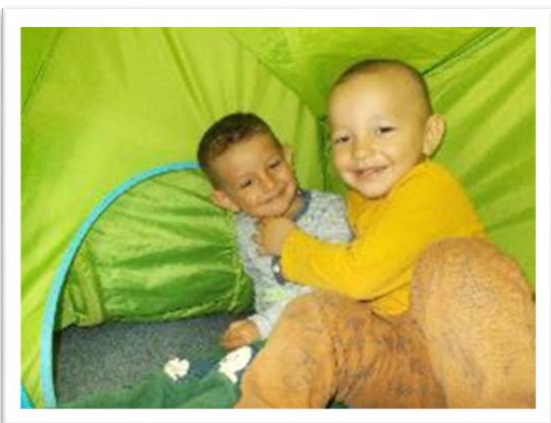
Esetmegbeszélések kezdeményezése és lebonyolítása.

Partner intézményekkel történő szakmai kapcsolattartás biztosítása, folyamatos együttműködések megszervezése – a Gyerekház dolgozók partneri kapcsolatot tartanak fenn a településen dolgozó szakemberekkel (védőnő, háziorvos, Családsegítő és

Gyerekléti Szolgálat, óvónő stb.) A segélyszervezet havonta, kibővített team keretében informálja az említett szakembereket, elérhetővé teszi számukra a szakmai anyagokat, felhívják a figyelmüket meghirdetett Biztos Kezdet képzésekre, programokra.

V. Szakmai képzések

A Biztos Kezdet Gyerekházak tevékenységrendszere és az ott megjelenő feladatok összetétele olyan sokrétű, hogy ezek megoldása nagyon sokféle szaktudást, nyitott,

partnerségre épülő attitűdöt igényel. A Gyerekházak vezetőire és munkatársaira irányuló speciális képzést az uniós projekt idején már elvégezték a szakemberek, de a fluktuáció miatt sok helyen vannak olyanok is, akik nem rendelkeznek ilyen tanúsítvánnyal. A folyamatos szakmai fejlődés érdekében részt vesz a gyerekház a szakmai műhelyeken, továbbképzéseken, szakmai rendezvényeken, tanfolyamokon, nyílt napokon, tapasztalatcseréken. Az eddigi működés során jó gyakorlat volt, hogy a

Kistérségben működő Gyerekházak rendszeresen találkoztak egymással, kicserélték tapasztalataikat, szakmai tanácsokat adtak egymásnak. Ezt a jövőben is folytatni fogják az intézmény munkatársai.

Visszatekintés

Az Ökumenikus Segélyszervezet Boldogkőújfalui Szociális és Fejlesztő Központjának Biztos Kezdet Gyerekházát egyre többen keresik meg. Az intézményben sikerült olyan programokat megvalósítani az év során, melyek által ismertebb lett a gyerekház az ott élő lakosok, a község a Gönci járás és más szervezetek körében.

Szociális és Fejlesztő Központ, Sopron

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

9400 Sopron, Balfi út 31. ; Tel: +36 (70) 451 63 43; e-mail: sopron@segelyszervezet.hu

Történet

Az Ökumenikus Segélyszervezet 2015 februárjában kezdte meg működését Sopronban. Ekkor Ygen Humánerőforrás Központ néven elsősorban álláskeresőknél és munkahely váltóknál, valamint pályaeorientáció után érdeklődőknél segített munkaerő-piaci programjával, valamint szükség esetén pszichológus bevonásával. Egyéni tanácsadások és csoportos tréningek folyamatosan zajlottak 2016 júniusáig. Innentől kezdve már Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központjaként folytatták a Központ munkatársai a munkaerő-piaci tanácsadást. 2016 decemberétől kiegészült a „Játék határokkal” információs ponttal a szolgáltatások köre. 2017 áprilisában elindult a Védőháló a családokért - „Felhőtlen felnőttkor!” – Prevenciós és támogató családoknak és fiataloknak pályázat is. 2018-ban az Ökumenikus Segélyszervezet kapott egy önkormányzati bérleményt, melynek felújítása után megnyílt a Szenvedélybetegek Nappali Intézménye. A 2019 elején indult szolgáltatás hiánypótló a város és térsége szociális lefedettségét tekintve. 2021. november 1-től intézményünk bővült a Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátása” szolgáltatásaival.

Célkitűzés

a.) Az intézmény szolgáltatásaival a szenvedélybetegek egészségügyi ellátását kívánja kiegészíteni az Ökumenikus Segélyszervezet. Míg az egészségügyi ellátás a szenvedélybetegek kezelésében a holisztikus szemlélet biológiai oldalával segít a problémákkal való megküzdésben, addig a segélyszervezet intézménye a pszichológiai és szociális aspektus érvényesítésével próbál hozzájárulni ahhoz, hogy a szenvedélybetegség kezelése eredményes lehessen. Ezen célok elérése érdekében a segítséget kérők addiktológiai konzultáns, szociális és terápiás munkatárs, pszichiáter segítségét vehetik igénybe az intézményben.

Az intézmény az egyéni felelősségvállalásra, önkéntességre és a speciális segítő programokra építve, egyéni szükségletekre alapozva, preventív, rehabilitációs, reintegrációs céllal, felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, munkaerő-piaci, lakossági és családi programokat nyújt.

b.) A munkaerő-piaci tanácsadás legfontosabb célja, hogy megtanítsa az álláskeresőket arra, hogyan találjanak képzettségüknek, illetve karriercéljaiknak megfelelő állást, valamint képesek legyenek hosszú távon elhelyezkedni.

- c.) A „Felhőtlen felnőttkor” egy olyan komplex program, amely az állami gondoskodásban nevelkedett fiataloknak segít, akiknek több támogatásra és segítségre van szükségük az önálló életvitel, a kiegyensúlyozott családi élet kialakításához, hiszen pozitív családi minták nőttek fel. A foglalkozások célja, hogy növekedjen a fiatalok felelősségérzete a saját életük alakítása tekintetében, hogy motiváltakká váljanak a pozitív változások, személyes fejlődés irányában. A program egyik fontos célkitűzése a generációk közötti együttműködés ösztönzése fejlesztése.
- d.) A „Játék határokkal” Információs Pont célja a tájékoztatásnyújtás, információadás a szerencsejáték-függőségben érintettek számára, azon intézményekről, szervezetekről, ellátó helyekről, melyek az adott probléma kezelésében kompetensek. Nem a közvetlen kezelés-ellátás, hanem az érintettek és a számukra segítséget jelentő ellátó helyek közötti közvetítés, a kliensutak biztosítása a cél. Az Információs Pontok egy egységesen kialakított sztenderd szerint nyújtanak szolgáltatásokat az Ökumenikus Segélyszervezet intézményrendszeréhez kapcsolódva. Az iskolai prevenció osztályfőnöki órák és klubfoglalkozások célja a diákok meglévő ismereteit bővíteni, mélyebben feltárni és új ismereteket nyújtani a szerencsejáték-függőség témakörében. Egyéni-, és csoportfoglalkozások valósultak meg szerencsejáték függőknek és hozzátartozóiknak az intézmény falain belül.

Célcsoport

Az Ökumenikus Segélyszervezet Soproni Szociális és Fejlesztő Központja az iskolai korosztálytól a nyugdíjas korosztályig nyújt segítséget.

A Védőháló a családokért- „Felhőtlen felnőttkor!”, azokat a fiatalokat segíti, akik állami gondoskodásban élnek vagy utógondozásban részesülnek.

Szenvedélybetegek Nappali Intézményének a célcsoportja:

- 16. életévüket betöltötték
- Aktív szerhasználók
- Viselkedési addikcióban szenvedők
- Akik az absztinencia fenntartásában kérnek segítséget
- Akinél az addiktív probléma már megjelent
- Tüneteket mutató, de kezelés alatt nem álló, illetve addikciós probléma kialakulása szempontjából veszélyeztetett személyek
- Szenvedélybetegek hozzátartozói, közvetlen és közvetett környezetük

Cél elérésének módja

- Álláskeresési, konfliktuskezelési és önismereti tréningek
- Pályaorientációs egyéni tanácsadások
- Munkaerő-piaci (elhelyezkedést segítő) egyéni tanácsadások
- Információs Pont játékszenvedély függőknek és hozzátartozóiknak
- Szerencsejáték függőség prevenció osztályfőnöki óra és klubfoglalkozás, felső tagozatos diákok számára
- Közösség építő programok szervezése

- Készség-, képesség-fejlesztő csoportok

Állandó programjaink a 2021-es évben:

- tematikus csoport felépülő függőknek
- gyász-, veszteség-feldolgozó csoport
- hozzátartozói csoport
- szerencsejáték függőknek és hozzátartozóiknak csoportfoglalkozás
- Anonim Túlevők csoportja (Overeaters Anonymous)
- Narcotics Anonymous (God's will csoport)
- Anonim Alkoholisták gyűlése (Nagykönyv csoport)
- ingyenes játék és ruha börze

Időszakos programjaink a 2021-es évben:

- motivációs, sajátélményű fejlesztő napok
- tematikus foglalkozás-sorozatok (játssza, kapcsolatok, veszteség, asszertív kommunikáció)
- „Változás” csoport – a fejlődésért
- „Belső iránytű” – érzelmi intelligencia fejlesztő foglalkozás-sorozat
- előadások és beszélgetések a kiégés, illetve a motiváció témakörében
- júniális, kirándulás, karácsonyi ünnepség – szervezett szabadidős időtöltés

Együttműködés

a.) intézményekkel

A szenvedélybetegek nappali intézménye arra törekszik, hogy minél szélesebb körű kapcsolatot építsen ki a különböző önkormányzati, egyházi és civil szervezetekkel.

2021. november 23-án „Szakmai nap” elnevezéssel fórumot tartottunk a hatékony együttműködés érdekében Sopronban szenvedélybetegekkel kapcsolatba kerülő szervezetek, intézmények részére. 11 intézmény 21 munkatársa vett részt a rendezvényen. A személyes találkozó során megismerkedtünk egymással, egymás munkájával, majd egy kerekasztal beszélgetés keretén belül a nyújtott szolgáltatásainkra igényt tartók/rászorulókat be- és átcsatornázási lehetőségeit rögzítettük. Megállapodás született egy informatív, tájékoztató kiadvány létrehozásáról, annak terjesztéséről. Azóta a kiadvány „Hova forduljak? Szociális, mentális segítséget nyújtó soproni intézmények tájékoztató kiadványa” címmel megvalósult, terjesztésre került 1000 példányban. Létrehoztunk a résztvevők között egy kapcsolattartási adatbázist felelős személyek megnevezésével, elérhetőségeivel. A kapcsolat megerősödött, hatékonyabb és letisztultabb formában működik az általunk szervezett „Szakmai nap” óta. A fórumon az alábbi soproni intézmények, szervezetek képviseltették magukat: Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatal; Soproni Gyógyközpont, Pszichiátriai/Addiktológia szakrendelés és osztályos ellátás, Soproni Gyógyközpont Addiktológiai Rehabilitáció; Soproni Szociális Intézmény; Pszichiátriai Betegek Nappali Ellátása; Sopron és Környéke Család és Gyermejkölési Ellátás Intézete; Soproni Rendőrkapitányság; Anonim Alkoholisták; Narcotics Anonymous; Anonim Túlevők;

A mindennapi zökkenőmentes együttműködéshez szükséges, hogy biztosított legyen a jó napi/heti kapcsolat a következő intézményekkel:

- Soproni Rendőrkapitányság
- Városi és kistérségi háziorvosok
- Szakorvosok
- Soproni Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézet Pszichiátriai Rehabilitációs Osztály
- Önkormányzat
- Anonim Alkoholisták
- Megyei Gyermekvédelmi Központ Soproni intézményei
- Civil szervezetek
- Oktatási, nevelési intézmények
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Soproni Család és Gyermekjóléti Szolgálat
- Iskolai Szociális Munkások
- Soproni Gyámhivatal
- Gerilla Impro Társulat
- NR csoport (Narcotics Reflections)

Eredmények számokban

Az intézmény 2019-ben kezdte meg a szenvedélybetegek nappali ellátását, melynek létszáma abban az évben 35 fő volt. Az ellátást igénybe vevők száma az idő elteltével folyamatosan növekedett, ezáltal a napi kapcsolatok száma is emelkedő tendenciát mutat. A 2020-as évben tovább növekedett a kliensek száma, 2020. december 31-én 65 aktív fővel zártuk az évet, 2021. december 31-én klienseink száma 89 fő volt.

2021. november 1-én indult Alacsonyküszöbű Ellátás szolgáltatásunk, melyet az év végéig összesen 31 fő vett igénybe.

A kezdetektől fogva közel 200 fő szenvedélybeteggel kerültek közvetlen kapcsolatba az intézmény munkatársai.

Szociális és Fejlesztő Központ, Gyula

Hajléktalanok Nappali Melegedője, Népkonyha, Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye és Átmeneti Szállása, Utcai Szociális Szolgálat

5700 Gyula, Zrínyi Tér 2; Tel.: +36 (66) 562 740; e-mail: gyula@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

2019-ben a gyulai intézményben a hajléktalan ellátás átfogó, stratégiai átalakításának elindítása volt a fő célkitűzés. Ennek első eleme a megelőző 5 év átfogó statisztikai elemzése volt, a hajléktalan ellátást igénybe vevők tekintetében. A fejlesztés szükségességét a hajléktalan ellátás átalakulása, a rászoruló populáció változása, a szakmai elvárások módosulása tette időszerűvé. 2020-ban a pandémia felülírta ezt a folyamatot: a mindennapok működését a Covid fertőzések megelőzése, és az esetlegesen bekövetkező

megbetegedések kapcsán szükséges intézkedések, és a szolgáltatások biztonságos, minél több rászoruló számára elérhető biztosítása volt a cél. 2021 is a pandémiáról szólt, de már nyugodtabb hangulatban, így folytatódhatott a 2019-ben megkezdett stratégiai tervezés.

A célok megvalósulása

2020-ban, a pandémia megjelenésekor a személyi és az intézményi körülményekre vonatkozó intézkedési tervek születtek, melyek a rendszeres fertőtlenítésről, távolság tartásról szóltak. 2021-ben az előző évben kidolgozott protokolloknak megfelelően folytatódott az intézmény mindennapos működése.

A rendelkezések értelmében 2021-ben is teljes kapacitással és személyes jelenléttel működött a hajléktalan ellátás. Míg a szociális ellátás intézményeiben zárlatok, felvételi, kijárási és látogatási tilalom volt az év nagy részében, a hajléktalanok fogadó intézmények szinte végig korlátozások nélkül működtek, ahogy a gyulai intézmény is. Az előző évben kialakult napi rutinnak köszönhetően nem hozott nagyobb változást vagy krízishelyzetet az ellátottak életkörülményiben ez az év. A hajléktalanok személyi higiéniája, szélsőséges lakhatási körülményei, utcai életmódjuk kompenzációjaként a ebben az évben is fokozott figyelmet fordított az intézmény a higiéniás körülményekre, az új ellátottak felvételére, az alap egészségügyi szolgáltatás biztosítására és a munkatársak védelmére is.

2021-ben is elenyésző számú és enyhe tünetekkel járó Covid megbetegedés történt mind az ellátottak, mind a munkatársak között. Tavasszal 10 napos karantént kellett elrendelni az éjjeli menedékhelyen, mely talán a legnagyobb kihívása volt az évnek.

Az előző évben tapasztalható ellátotti létszám csökkenés nem változott 2021-ben, kb. 75%-os kihasználtsággal működött az intézmény az országos adatokkal összhangban. Ennek több oka lehet:

- az évek óta jellemző enyhe telek miatt a hajléktalanok a nyáron a lakhatási gondjaikra megoldást jelentő helyeken maradnak a téli időszakban is;
- a 2020. márciusa óta tartó járványügyi helyzet miatt nőtt az ellenállás az intézményi ellátással szemben;
- a harmadik ok lehet, hogy a munkaképes korú, életválságba került, perifériára szorult emberek nem a hajléktalan ellátásban keresik a megoldást az életük rendezésére.

Nemek szerinti eloszlásban a korábbi évek adataihoz képest az látszik, hogy nőtt a nők köre hajléktalan ellátásban. 2020-ig egy női szoba működött az Éjjeli Menedékhelyen, 2021-ben a 9 ágyas női szoba mellé egy másikat is szükséges volt nyitni. A korábbi évek 90-10%-os férfi női arányához képest 2020-2021-ben 60-40%-ra változott ez a szám.

Kor szerinti megoszlásban az tapasztalható, hogy egyre több az idős ellátott, a 60 év felettiek aránya 44% a teljes ellátotti körben. A munkaképes korú, 60 év alattiak aránya 56%, de a munkaerő piacon ők nagyon rossz eséllyel indulnak képzettségük, és egészségi állapotuk miatt. A 19-39 éves, az ellátásunkban előforduló legfiatalabb korosztály mindössze 7,5%-a teljes ellátotti körnek. Jellemzően börtön viselt, állami gondoskodásból

kikerült, súlyos mentális, pszichiátriai problémákkal, és többszörös szenvedélybetegséggel (drog, alkohol, gyógyszer stb.) küzdő fiatal emberekről van szó. Az intézményi szabályokhoz, a közösségi együttéléshez kevésbé tudnak alkalmazkodni, az erősen hiányos szocializációs készségük miatt külön kihívást jelentenek a szakemberek és az ellátotti közösség számára is.

Az ellátásban levő 169 főből 90 ellátott jellemzően 3 szolgáltatást vett folyamatosan igénybe a gyulai intézményben. A három ellátási formában minden esetben benne volt a Hajléktalanok Nappali Melegedője és a Népkonyha. Harmadikként legtöbbször az átmeneti lakhatást biztosító Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelyét vagy az Átmeneti Szállást vették igénybe. Ők azok a személyek, akik a különböző szolgáltatásokat a gyakorlatban egy intézmény egységként kezelik, kvázi egy 0-24 óráig nyitva tartó bentlakásos intézményként. 41 fő 2 szolgáltatási formát vett igénybe. Ők azok a „külsős” ellátottak, akik a lakhatásukat meg tudják oldani, a napi tisztálkodást, étkezést, személyes ügyintézést, és/vagy a napközbeni tartózkodásukat viszont az intézmény szakembereinek segítségével tudják megoldani. 38 fő 1 szolgáltatás elemmel volt kapcsolatban: 30 fő csak az Utcai Szociális Szolgálattal, 3 fő az Éjjeli Menedékhellyel, 5 fő a Nappali Melegedővel.

Az intézményegységek működési rendje az előző évben kialakított rend szerint folytatódott 2021-ben is:

- a Nappali Melegedőben a szokásos alapszolgáltatásokat vehették igénybe a rászorulóknak egész évben. A rendelkezések szerint az ellátottak - különös tekintettel a külsős, és a teljes körű szolgáltatást igénybevevő „bent lakók” között -, egymással való érintkezésének csökkentése érdekében napközben is nyitva tartott egész évben az Éjjeli Menedékhely.
- A Népkonyhán zavartalanul folyt a hétköznaponkénti egyszeri, helyben fogyasztható meleg étel osztása. Az igénybe vevők turnusokban, 5 fős csoportokban, külön asztaloknál fogyaszthatták el az ebédet hőmérőzés, és fertőtlenítő kézmosás után.
- A gyulai központhoz tartozó Utcai Szociális Szolgálat alapfeladata, a kapcsolattartás ebben az évben is nagyobb hangsúlyt kapott. A Covid-helyzet miatt elszigetelődött, lakhatásra alkalmatlan ingatlanban élők, nehezen mozgó, rossz körülmények között élő rászorulóknak számára gyakran az utcai szociális munkások jelentették az egyetlen segítséget (élelem, gyógyszerek, kötszer, ruházat, orvoshoz eljutás stb.)

Hosszú távon több szakmai terület összefogásával szükséges közösen gondolkodni a hajléktalan ellátás jövőjén. A pandémia miatti kormányzati rendelkezések következtében egyre nehezebb a megmaradt ellátottakkal a konzervatív szociális munka szakmaiságával segítséget nyújtani. Az újonnan bekerülők jellemzői alapján láthatóvá válik, hogy a hajléktalan ellátást az alapjaitól szükséges újragondolni. Az a szakmai irányelv, mely klasszikusan az utcai szolgálatot, mint belépő kaput, az átmeneti szállásra, mint a kilépés, a reintegráció lehetőségére tekintett, ma már megdőlt. A hajléktalan ellátásban jelenleg a leginkább a társadalom periferiáján, gyakorlatilag az életük minden területén súlyos hátránnyal küzdők jelentek meg. Emellett komoly problémát jelent az önellátási

képességük legvégső határán levő idős, és beteg emberek helyzete, melyre a hajléktalan ellátás nincs felkészülve, és nem is feladata (ápolás, fekvőbeteg egészségügyi ellátás, idősgondozás stb.)

Együttműködés

a) Intézményekkel

A gyulai központ napi kapcsolatban áll a város szociális intézményrendszerével, a civil és önkormányzati szervezetekkel egyaránt. A Segélyszervezet központján keresztül az intézménybe jutó adományokat a szoros szakmai együttműködésnek köszönhetően a kistéleplések legrászorultabb családjai számára sikerült eljuttatni.

b) Egyházi, gyülekezeti kapcsolatok

Kiemelt fontosságú a helyi református, evangélikus, katolikus és baptista gyülekezetekkel ápoltság.

c) Önkéntesek

2021-ben nem volt az intézményben önkéntes.

d) Központi adományok

A gyulai központban 2020-ban Béres cseppet, tartós élelmiszert, tisztítószeret használt fel adományként.

e) Lakossági adományok

A pandémia miatt a lakossági adományok fogadására nem volt lehetőség.

Egyéb eredmények

Partnerszervezetekkel napi kapcsolatban van a gyulai intézmény, egy-egy ellátott kapcsán szakmai egyeztetéseket folytatnak ezzel segítve, hogy ellátottak ne ragadjanak az ellátórendszerbe. A közös problémamegoldások során több párhuzamos ellátást igénybe vevő ellátottnak sikerül pozitív változást generálva segítséget nyújtani. A tanyagondnokokkal és a polgárőrökkel a krízis időszak elején még szorosabbá vált az együttműködés.

Ünnepek

2021-ben a csoportos jelenléte igénylő foglalkozások (sütés, főzés, ünnepi sísze készítése), és a hagyományos nagy karácsonyi ünnepség elmaradt. A Karácsonyi időszakban minden ünnepnapon kétfogásos szeretetvendégséggel járult hozzá a Segélyszervezet a rászoruló ünnepének szebbé tételéhez. Közel 500 adag étel került kiosztásra az ünnepnapokon ebben az évben is.

Megjelenés, PR

2021-ben rendszeresen adott hírt az intézményről a Gyulai Hírlap és a Segélyszervezet facebook oldalán is több hírral szerepelt az intézmény.

Szociális és Fejlesztő Központ, Debrecen

**Szenvedélybetegek Nappali Intézménye, Szenvedélybetegek
Közösségi Ellátása, Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátása,
Hajléktalanok Nappali Melegedője, Utcai Szociális Szolgálat**

4024 Debrecen, Rákóczi u. 7.; Tel: +36 (52) 454 936; e-mail: debrecen@segelyszervezet.hu

1. Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

Célkitűzés

Nappali ellátás biztosítása szenvedélybetegek számára.

A cél elérésének módja

Az intézmény a szükséges tárgyi és személyi feltételekkel rendelkezik. A nappali intézmény korszerűen felszerelt és igyekszik minden szolgáltatását a színvonalas ellátás követelményeihez igazítani. A gondozottak a mentális segítségnyújtás mellett csoportfoglalkozásokon és szabadidős programokon is részt vesznek.

Célcsoport

A Szenvedélybetegek Nappali Intézményének szolgáltatásai elsősorban a felnőtt szenvedélybetegeknek szólnak. Elkerülhetetlen azonban, hogy a 18 év alatti korosztály is megjelenjen, segítséget kérjen. Az intézmény munkatársai az ő ellátásukat sem utasítják el.

Ellátottak száma

2021-ben a férőhelyek száma nem változott: a Rákóczi utcai intézményben 30 fő, a Víztorony utcai intézményben 40 fő ellátása volt biztosított. Az év folyamán közel száz főt

(98) gondozott az intézmény. Az éves látogatottság a Rákóczi utcai telephelyen 10988, a Víztorony utcai ellátásban pedig 14779 fő volt. Mindkét intézmény hét napos nyitva tartással működik, hétvégén és ünnepnapokon is fogadja a gondozottakat.

A járványügyi rendelkezések következtében az intézmény csak korlátozottan fogadhatott ellátottakat, így a gondozásuk telefonon illetve online formában zajlott. Nap, mint nap tartották a kapcsolatot velük elsősorban

telefonon, de gyakran a közösségi médián keresztül is és a munkatársak igyekeztek karbantartani a mentális állapotukat, krízishelyzetben pedig gyors megoldásokat találni.

Havi rendszerességgel kaptak élelmiszer- és tisztasági csomagot és biztosítani tudták a létfontosságú gyógyszerek kiváltását is.

Együttműködés

a) Intézményekkel

Az intézmény tagja és rendszeres meghívottja a városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak, szoros kapcsolatot ápol a Debreceni Drogambulanciával, a megyei kórház Pszichiátriai Osztályával, a Városi Egészségügyi Szolgálat Addiktológiai Szakrendelésével, a Fényes udvarban működő családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal és valamennyi, a városban drogproblémával foglalkozó civil szervezettel. Természetesen partnerek a Segélyszervezet más városban (Szolnok, Budapest, Sopron) működő hasonló tevékenységi körrel bíró intézményei, amelyekkel folyamatos a kapcsolat.

b) Egyházi, gyülekezeti kapcsolatok

A Szenvedélybetegek Nappali Intézményét elsősorban a Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközséghez fűzik egyházi kapcsolatai. Általában elmondható, hogy az egyházi kapcsolatok egy-egy akcióhoz köthetők (pl. utcai étkeztetés, önkéntes munka).

c) Önkéntesek

A Szenvedélybetegek Nappali Intézményében évente 3-4 fő önkéntes segíti a munkát. Számottevő a szociális munkás és szociálpedagógus hallgatók jelenléte, akik hosszabb-rövidebb idejű szakmai gyakorlatukat végzik intézményeinkben. A kialakult járványhelyzet miatt az intézmény biztonsági okokból nem fogadott önkénteseket.

Finanszírozás

Az intézmény állami normatíva igénybevételére jogosult, amit pályázati úton kapott támogatásokkal egészít ki. Ehhez járul még hozzá a megelőző-felvilágosító szolgáltatásért járó szolgáltatási díj. Az intézmény gazdálkodása kiegyensúlyozott.

Visszatekintés

Az elmúlt évben mindkét telephely az év minden napján nyitva volt, kiszámítható és kiegyensúlyozott ellátást biztosítva a gondozottaknak a Covid járvány okozta nehézségek ellenére.

2. Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása

Célkitűzés

A Segélyszervezet célja azon szenvedélybetegek, illetve családtagjaik felkutatása, akik nem vállalják a kezelést, de hajlandók együttműködni a segítő intézményekkel. Gondozásuk során a munkatársak igyekeznek bevonni az érintett környezetét is a felépülési folyamatba (rokonok, barátok, munkatársak stb).

A cél elérésének módja

Az intézmény munkatársai kapcsolatba léptek a város szinte valamennyi szociális és szenvedélybeteget ellátó egészségügyi intézményével, kialakítva egy sajátos jelzőrendszert, hogy fellelhetővé váljanak azok a családok, melyeknél a szenvedélybetegség napi probléma. E kapcsolatrendszer eredményeként kerülhet a szolgálat kapcsolatba a gondozottal.

Célcsoport

Szenvedélybetegek és környezetük. Azok is, akik nem vállalják az egészségügyi beavatkozást.

Létszám

2021-ben 67 gondozottja volt a közösségi ellátásnak, a munkatársak összesen 1401 órát fordítottak a kliensekkel való személyes találkozásokra. A pandémia miatt a szolgáltatás

csak korlátozottan fogadhatott a telephelyén klienseket, így a megkereső munkára és a telefonos kapcsolattartásra helyezték a hangsúlyt.

Együttműködés

A közösségi szolgáltatás kapcsolatban áll a városban működő más közösségi ellátókkal, rendszeresen a konzultációk. Folyamatos a kapcsolattartás az egészségügyi és szociális intézményekkel, kiemelkedően eredményes a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal ápolt jó

viszony. A Községi Szolgáltatók Országos Egyesületével (OKEE) kölcsönösen szoros a kapcsolat.

Finanszírozás

A szolgáltatás állami normatívára jogosult (feladatmutató 41 fő).

3. Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátása

Célkitűzés

Megkereső tevékenység eredményeként, alacsonyküszöbű és ártalomcsökkentő szolgáltatások biztosítása fiatal, illegális szerfogyasztóknak.

A cél elérésének módja

A célcsoporttal történő kapcsolatfelvétel tekintetében fontos, hogy az intézmény falain kívül is megjelenjen a Segélyszervezet kihelyezett szolgáltatásokkal (tűcsere, tanácsadás, „party szerviz” stb.), hiszen így közelebb kerülhetnek a munkatársak ahhoz a körhöz, amely az illegális drogfogyasztás miatt nehezen elérhető. Ilyen megjelenésekre leginkább az

ifjúsági rendezvények, koncertek, fesztiválok adnak alkalmat. Debrecenben, a nyári időszakban több ilyen lehetőség is adódik (CAMPUS fesztivál, városi szabadtéri rendezvények).

Célcsoport

Korosztály tekintetében egyértelműen az ifjúság, közülük is elsősorban azok, akik különböző gyakorisággal drogokat használnak. Másodlagos célcsoport a veszélyeztetettek és hozzátartozóik.

Létszám

A három munkatárs által végzett szolgáltatás 2021-ben közel 1500 főt ért el és 1492 fő vett részt prevenciós foglalkozáson.

Együttműködés

a.) Intézményekkel

A szolgáltatás kapcsolatban áll a város valamennyi hasonló profilú intézményével, az egészségügyi illetve a szociális feladatokat ellátókkal egyaránt. Ezek mellett szoros kapcsolatban áll a rendőrséggel, a polgárőrséggel, a büntetés végrehajtási intézményekkel, a rendezvényszervezőkkel és a civil szervezetekkel.

A szolgáltatás 2021-ben is részt vett a nemzetközi ESCAPE tűbevizsgálási programban, melynek során 150 db, az intravénás droghasználók által leadott fecskendőt vizsgáltatott be a Segélyszervezet be a Debreceni Egyetem laboratóriumában. A hat európai városban (Budapest, Párizs, Helsinki, Lausanne, Glasgow, Amsterdam), egyidőben összegyűjtött injektorokban talált drogmaradványok elemzését az EMCDDI uniós szervezet finanszírozza. Az eredmények az Európai Unió drog-monitoring rendszerének részét képezik.

b.) Önkéntesek

2021-ben nem fogadtak önkénteseket a járvány miatt.

Finanszírozás

A szolgáltatás évről évre meghosszabbított pályázati támogatásból működik.

4. Hajléktalanok Nappali Melegedője

Célkitűzés

A hajléktalanok számára kiszámítható, jó minőségű nappali ellátás biztosítása.

A cél elérésének módja

A nappali melegedő a városban egyedülként az év minden napján a rászorulóknak rendelkezésére áll. A téli krízisidőszakban az ellátás magas ellátotti létszámmal történik, továbbá az ebben az időszakban megjelenő, átlag fölötti látogatottság ellensúlyozza a nyári időszakra inkább jellemző alacsonyabb kliensszámot. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít gondozottjai mentális állapotának javítására, a lakhatási problémájuk megoldására, a

munkához juttatásra és a szenvedélybetegségek leküzdésére. A járványügyi vészhelyzet alapvetően nem érintette a melegedő működését, hiszen a hajléktalanok esetében nem állhattak át az online kapcsolattartásra. Fokozott biztonsági intézkedéseket vezettek be (lázmérés, kézfertőtlenítés, maszkhasználat, távolság tartás), mellyel sikerült elkerülni az intézményi dolgozók és az ellátottak megfertőződését.

Célcsoport

Az életvitel szerűen az utcán élő emberek, valamint a lakhatási problémákkal küszködők.

Létszám

A városban az Ökumenikus Segélyszervezet intézménye a legnagyobb befogadóképességű nappali melegedő. A hajléktalanok nappali ellátása megoldott, a rendelkezésre álló férőhelyek elegendőnek bizonyultak az elmúlt években. 2021-ben az intézmény látogatottsága 30907 fő volt, több mint 140 hajléktalan személyt gondoztak a munkatársak.

Együttműködés

a.) Intézményekkel

Az intézmény munkatársai szoros együttműködésben dolgoznak az önkormányzattal és a város hajléktalan ellátását segítő szervezetekkel, illetve e munka támogatóival (Katolikus Karitás, Üdvhadsereg, Refomix Kht., Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség). Az Ökumenikus Segélyszervezet informális kapcsolatban áll a régió hajléktalanjait ellátó intézményekkel, valamint a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal és a Regionális Diszpécserközponttal.

b.) Egyházi gyülekezeti kapcsolatok

A nappali melegedő szorosan együttműködik a Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség Reménysugár Nappali Melegedőjével, önkénteseivel, akik szintén feladatuknak tekintik a hajléktalanok segítségét ruhaneművel, élelmiszerrel, továbbá mentális segítségnyújtással.

c.) Önkéntesek

A kialakult helyzetre való tekintettel, biztonsági okokból nem fogadtak önkéntest.

Finanszírozás

Az intézmény állami normatíva igénybevételeire jogosult.

Visszatekintés

A nappali melegedő befogadóképességét tekintve a legnagyobb Debrecenben. Az épület leterheltsége miatt évről évre szükségesek a felújítások, korszerűsítések, melyek 2021-ben is megtörténtek.

5. Utcai Szociális Szolgálat

Célkitűzés

Az utcai szolgálat feladata, hogy szolgáltatásokat biztosítson azon hajléktalanoknak, akik nem veszik igénybe a számukra létrehozott intézményeket. A különösen kritikus téli időszakban a szolgálat munkatársai intenzívebb utcai jelenléttel igyekeznek megelőzni a kihűléseket, fagyásokat.

A cél elérésének módja

A Segélyszervezet két utcai szolgálatot működtet: a kertségi a külterületeken, a lakótelepi a város nagyobb lakótelepein végzi munkáját. A munkatársak rendelkeznek a szükséges tárgyi feltételekkel, két db összkerék-meghajtású gépkocsi áll a rendelkezésükre. A téli időszakban, eleget téve a törvényi előírásoknak a szolgálat biztosítja a 18 és 22 óra közötti utcai jelenléttel és a hétvégi ügyeletet. 2021-ban a munkatársak 3542 órát töltöttek a terepen, az év 265 napján voltak szolgálatban. A kertségi és a lakótelepi utcai szolgálat összesen 172 hajléktalan ember utcai ellátását biztosította.

Célcsoport

Az életvitelszerűen utcán élő emberek, valamint a veszélyeztetett, az utcákon, tereken fellelhető, úgynevezett kallódó fiatalok.

Létszám

Az utcán gondozottak száma 172 fő.

Együttműködés

a.) Intézményekkel

Az utcai szolgálat elsődleges háttérét a nappali melegedő adja, de napi kapcsolatban áll a város valamennyi hajléktalanellátó szervezetével, intézményével.

A városban négy utcai szolgálat működik, a szolgáltatók írásos együttműködési megállapodást kötöttek, rendszeresen találkoznak, megbeszélik tapasztalataikat és egyeztetik akcióikat. Jól működő kapcsolat alakult ki a különböző egészségügyi és szociális intézményekkel. A regionális diszpécsterszolgálat, mely koordinálja a régió utcai szolgálatait, több esetben is szervezett konzultációt az együttműködés erősítése érdekében.

b.) Egyházi, gyülekezeti kapcsolatok

A református egyház önkénteseivel többször osztottak közösen a Segélyszervezet munkatársai élelmiszert, teát és meleg ebédet.

Finanszírozás

A szolgáltatás évről évre meghosszabbított pályázati támogatásból működik.

Visszatekintés

Az utcai szolgálatnak jelentős szerepe van abban, hogy a tél folyamán ellátatlanság miatt nem történt fagyhalál a hajléktalanok körében.

Összegzés

Az elmúlt évben a Debreceni Szociális és Fejlesztő Központban 7 egymástól elkülönített szociális szolgáltatás működött. Közülük a nappali ellátások és a közösségi ellátás állami normatívából, az alacsonyküszöbű szolgáltatás és az utcai szociális munka pedig pályázati úton elnyert finanszírozásból biztosítja szolgáltatásait. A központ 22 munkatársat foglalkoztatott, költségvetése meghaladta a 145 millió forintot.

Megjelenés, PR

A Segélyszervezet debreceni intézménye felé elsősorban a téli krízisidőszakban irányul a sajtó figyelme. A hajléktalan ellátásra fokozott figyelem terelődik, amely karácsonykor éri el a csúcspontját. A járvány miatt 2021-ben az utcai szolgálat munkája kapott nagyobb figyelmet.

6. Monostorpályi úti fejlesztő központ és raktárbázis

Célkitűzés

A múlt év nyarán átadott épület két célt szolgál. Egyrészt regionális raktárbázisul szolgál a Segélyszervezet karitatív tevékenységének biztosításához, másrészt a városrész hátrányos helyzetű gyermekeinek fejlesztését tűzi ki célul a családok bevonásával.

Célcsoport

A településrész hátrányos helyzetű családjai.

Ellátottak száma

Az elmúlt év nyarán kétszer egyhetes fejlesztő tábort szerveztek a környéken lakó általános iskola 4-6. osztályos tanulóinak, akik számára a szabadidős tevékenységek mellett felzárkóztató foglalkozások voltak matematika és anyanyelvi tárgyakból. Összesen 40 fő vett részt a táborokon.

Családi nap megrendezése egy alkalommal. A résztvevők száma 70 fő.

Együttműködés

a) Intézményekkel

Az intézményi kapcsolatok kiépítése már az épület átadása előtt megkezdődött. Elsődleges együttműködő partnerük az általános iskola és az óvoda. Ezeken kívül kapcsolatba léptek a városrész egyéb szervezeteivel, intézményeivel.

b) Egyházi, gyülekezeti kapcsolatok

Elkezdődött az együttműködés a Debrecen-Lencztelepi Református Egyházközséggel ami szintén rendelkezik közösségi térrel és közösségi programokat is szervez.

c) Önkéntesek

A családi napon 5 fő önkéntes segítette a rendezvény lebonyolítását.

Finanszírozás

A programok céges támogatásokból lettek megvalósítva.

Visszatekintés

Az elmúlt év során a nyári programok kivételével nem valósultak meg a kitűzött célok a járványhelyzet miatt.

Szociális és Fejlesztő Központ, Budapest XXI.

Hajléktalanok Nappali Melegedője

1211 Budapest, Ady Endre utca 64.; Tel. +36 (1) 278 04 77; email: budapest.hnm@segelyszervezet.hu

Történet

Az Ökumenikus Segélyszervezet 2012-ben Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzatával együttműködve nyújtott segítséget a különösen nagy hidegben a csepeli hajléktalanoknak és azon személyeknek, akik a kerület területén fűtetlen lakásokban voltak kitéve a kihűlés és a fagyás veszélyének. Az együttműködés során az Ady Endre utcában található épület adott otthont a kerületi átmeneti krízisellátónak. Mivel a felek kölcsönösen a karitatív szervezet támogató jelenlétének folytatását kívánták, az önkormányzat hosszú távra rendelkezésre bocsátotta a fentiekben említett ingatlant. A felújítási munkálatok befejeztével, 2013. február 27-én a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztőközpont XXI. Kerület Nappali Melegedője megkapta működési engedélyét. Az eltelt évek során az intézmény sok átalakuláson ment át, ismertté vált a hajléktalanokat segítő intézmények között. Fontos megemlíteni, hogy a Segélyszervezet itt nem csak a hajléktalanoknak nyújt napi segítséget, hanem a mélyszegénységben élő családokat, nyugdíjasokat is támogatja.

Célkitűzés

Az intézmény a fővárosi hajléktalan ellátó rendszer keretében nyújt segítséget. Alapvető célja, hogy hajléktalan embertársaink ne az utcán, illetve lakhatásra alkalmatlan épületekben vészeljék át a mindennapjaikat – gyakran veszélyeztetve ezzel saját egészségüket, életüket –, hanem emberi körülmények között, tisztálkodási, mosási és étkezési lehetőség mellett tudják megőrizni emberi méltóságukat. 2021-ben az intézmény célkitűzése az volt, hogy a világjárvány miatt munkanélkülivé vált ügyfeleknek tudjon az segíteni új munkahelyet vagy megoldást találni a kialakult helyzetre.

A munkatársak a rászorulóknak képességei és célkitűzései mellett figyelmet fordítanak fizikai állapotukra is, melynek megfelelően történik az ügyintézés és az érdekképviselet. Az alacsony küszöbű szolgáltatás mellett olyan komplex ellátást, segítségnyújtást is alkalmaz az intézmény, amely segítséget nyújthat a felzárkózásban is. Amennyiben szükséges, a munkatársak elkísérik, végig kísérik a hajléktalanokat az ügyintézés folyamat teljes hosszán. A munkatársak a kórházba került hajléktalan ügyfeleket is folyamatosan látogatják, mert sok esetben nincs sem rokon, sem pedig ismerős, aki felkeresné őket. Mindig nagy öröm számukra, amikor megjelennek a Segélyszervezet munkatársai a kórházban, segítve ezzel is felépülésüket, valamint a kórházi kezelés utáni ellátások megszervezését. Ez átalakult a jelenlegi helyzet miatt. Telefonon tudnak kapcsolatot tartani a kollégák a kórházban lévő ügyfelekkel. Sajnos ez egyre nehezebb a kialakult helyzet miatt, így a hajléktalan ügyfelek sokszor el tűnnek a látókörükből. Időnként „nyomozniuk” kell egy-egy ügyfél után.

A különböző adományoknak köszönhetően az ellátottak változatos ételkészlet, és tisztasági csomagokban részesülnek, valamint az alapvető gyógyszerek biztosítása is megtörténik. Ugyanakkor fontos célkitűzés az is, hogy az ügyfelek érezzék saját felelősségüket a problémájuk megoldásában. Ennek eléréséhez „saját erőre” is szükség van, ezzel fokozva a tudatos felelősségvállalást.

Célcsoport

A Hajléktalanok Nappali Melegedője a Budapest XXI. kerületében élő hajléktalanoknak, a kerület vonzáskörzetében tartózkodó fedél nélkülieknek és a mélyszegénységben, illetve halmozottan hátrányos helyzetben élőknek nyújt szolgáltatásokat. A nappali melegedőt elsősorban a több éve az utcán lévő hajléktalanok, vagy frissen utcára kerültek keresik fel. Az intézmény közvetlen környezetében több olyan lakás, vagy sok esetben lakásnak sem mondható épület van, ahonnan a lakók napi rendszerességgel érkeznek a melegedőbe. Elsősorban a mosási és fürdési szolgáltatásokat veszik igénybe, mert azokon a helyeken ahol élnek, nincs lehetőségük erre, pedig fontosnak érzik a higiéniát.

Az intézményt mindenki igénybe veheti, aki évente egy alkalommal részt vesz tüdőszűrésen és annak negatív eredményét igazolja, valamint teljes mértékben elfogadja és be is tartja a házirendet. Az ügyfelek között megfordulnak az életvitelszerűen utcán élők, volt állami gondozottak, gyógyult illetve jelenleg is szenvedélybetegséggel küzdők, olyan lakásokban élők, ahol már semmilyen közműszolgáltatás nem érhető el, valamint börtönviseltek. 2021. év elejétől megjelent az intézményben egy újabb segítséget kérő réteg, a mélyszegénységben élő nagycsaládosok illetve nyugdíjasok.

Célok elérésének módja

Az intézmény alacsony küszöbű szolgáltatásai mellett (tisztálkodás, mosás, reggelizés) nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az ellátottak szociális ügyintézése során komplex segítségnyújtást kapjanak az ügyfelek. A hangsúlyt a mindenki számára elérhető és

mindenki számára megfelelő segítségnyújtásra helyezi az intézmény. Legyen az szociális tanácsadás, csoportfoglalkozás, jogi tanácsadás, más intézményekbe való továbbküldés, iratpótlás, egészségügyi ellátáshoz való hozzájuttatás, szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése, munkalehetőségek felkutatása vagy éppen kórházlátogatás. A törvény által előírt feltételek biztosításán túl a Hajléktalanok

Nappali Melegedője olyan egyéb szolgáltatásokat biztosít kliensei számára, amelyek segítik a reintegrációjukat, a beszűkülés folyamatának megakadályozását. Emellett naponta friss pékárut, zöldséget, illetve gyümölcsöt is biztosít az ügyfelek számára, s folyamatos a ruhaneműk pótlása is. 2021-ben is tudta folyamatosan segíteni vitaminnal, immunrendszer erősítésére, illetve akut fájdalomcsillapításra való gyógyszerekkel a Segélyszervezet az ügyfeleket.

A szolgáltatások biztosítása mellett kiemelten hangsúlyos tény, hogy a melegedő közösséget is kínál a rászorulóknak számára, hogy érezzék: nincsenek egyedül, segítők kezekre találtak. A munkatársak minden esetben folyamatosan figyelnek az újonnan felmerülő és megoldást igénylő feladatokra, s megpróbálnak gyorsan és hatékonyan reagálva komplex segítséget nyújtani. A kollégák önmagukra nézve is fontosnak tartják szakmai fejlődésüket, mert tudják, hogy képességeik legjavát kell csatasorba állítani minden egyes emberért.

Az intézmény azoknak a nehéz helyzetbe került embereknek is segít, akik bár nem hajléktalanok, de komoly anyagi problémákkal küzdenek. A munkatársak információval illetve más támogató intézményekkel való kapcsolat megteremtésében, továbbá egyéb szociális ellátások igénybevételének elérésében is segítenek a rászorulóknak, hogy helyzetük ezáltal pozitív fordulatot vehessen (adósságkezelés, jogi tanácsadás stb).

Az elmúlt évben az intézménynek kiemelt feladata volt, hogy ügyfeleiket és munkatársait is védeni tudja. A világjárvány nagyon sok plusz feladattal és mentális megterheléssel járt, mind az intézmény dolgozói, mind az ügyfelei számára. Teljesen felborult a napi rend, a reggeli köszönések párosultak az azonnali kézfertőtlenítéssel és lázméréssel. Az intézmény dolgozói folyamatosan fertőtlenítettek mindent. Csökkentett létszámmal tudták az ügyfeleket

egy órás turnusokba beengedni. Minden turnus után azonnal fertőtlenítettek mindent, védőfelszerelést cseréltek és várták a következő csoportot. Meghosszabbodtak a hivatalos ügyek lebonyolításának folyamatai is. Többségében átkerült minden ügyintézés a virtuális térbe, de az utcán élő hajléktalan ügyfelek nem rendelkeznek olyan eszközökkel, hogy önmaguktól tudják ügyeiket intézni. Amit korábban az intézménybe járó ügyfelek el tudtak végezni önerőből, azok most a kollégák támogatásával valósulhattak meg.

Létszám

Az intézmény 50 főre rendelkezik működési engedéllyel. Az elmúlt évben a kibővült szolgáltatási kör valamint a komplexebb segítségnyújtásnak köszönhetően a melegedő az engedélyezett létszám 120%-át látja el naponta, az év 365 napján reggel 8-tól délután 14-ig folyamatosan nyitva tart. A téli krízisidőszakban szükség esetén hosszabbított nyitvatartással is fogadják a hajléktalanokat a munkatársak. Emellett rendszeresen felméri az utcán élő ügyfelek helyzetét, s folyamatosan egyeztetnek a szállókra való bekerülésük ügyében. A rászorulókat folyamatosan támaszkodhatnak az intézmény munkatársainak szakértelmére és segítőkészségére.

Együttműködések

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központ XXI. kerület Hajléktalanok Nappali Melegedője szoros kapcsolatot tart fent Csepel önkormányzatával, a humán és szociális intézményekkel, illetve a fővárosban található hajléktalan intézményekkel. A Segélyszervezet intézményének munkatársai folyamatosan részt vesznek szakmai fórumokon, kerekasztal beszélgetéseken.

Megjelenések

A nappali melegedő munkája folyamatosan figyelemmel kísérhető a Segélyszervezet honlapján. A krízisidőszak alatt számos újságíró, tévé stáb keresi föl az intézményt, mely során az olvasók illetve tévénézők megismerhetik az intézmény ügyfeleinek élethelyzetét, s nem egy esetben ennek köszönhetően külső segítség is érkezik az intézménybe.

Szociális és Fejlesztő Központ, Budapest XIII.

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

1139 Budapest, Országbíró u. 16.; Tel: +36 (1) 320 82 53; e-mail: budapest.szni@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

A Segélyszervezet hazai szociális munkájában a szenvedélybetegek problémájára adható válaszok kidolgozása kiemelt jelentőségű. Fontosnak tartja, hogy a pszichoaktív

szerhasználattal érintettek és hozzátartozóik, olyan egyéni szükségletekre alapozott szakszerű mentális és szociális segítséget kapjanak, amivel megakadályozható az esetlegesen kialakulófélben lévő pszichoaktív szer használói karrier, a negatív spirálba kerülés. Továbbá az életvezetés, életmód, életvitel segítségével, a személyiség fejlesztésével, a sors azonos közösség erejével megelőzhetővé váljon a szerhasználó és hozzátartozóinak izolálódási folyamata. Célunk a felépülés-központú szemléletmód minél hatékonyabb érvényesülése. A meghirdetett hosszú távú támogató szolgáltatási elemek célja, hogy a lehető legteljesebben helyreállítsa a hozzánk forduló szerhasználók és hozzátartozóik közösségi integrációját.

Az addikt személyek kezelésére irányuló tevékenységekben az ártalomcsökkentés elvét is szem előtt tartja, mely koncepció reális és megvalósítható célok kitűzése az egyéni és a társadalmi ártalmak minimalizálásában. A felépülés központú szemlélet fontos részét képezi. A szerhasználók részére az egészségtudatossághoz vezető út első lépcsője. A felépülés lehetőségét is magában hordozza azok számára is, akik még nem akarnak, nem tudnak felhagyni a szerhasználattal.

Az ártalomcsökkentés lényegében azt jelenti, hogy szakmai munkával a pszichoaktív – anyag használat okozta ártalmakat csökkenti mind az egyén, mind pedig a társadalom vonatkozásában. Az ártalomcsökkentő módszerek abból a tényből indulnak ki, hogy az emberek egyes csoportjai nem képesek vagy nem hajlandók felhagyni pszichoaktív-anyag használatukkal életük egy hosszabb-rövidebb időszakában. (Bizonyos értelemben ide sorolhatók azok is, akik visszaesőként még nem keresnek terápiás segítséget.). A harmadlagos prevenció rendszerében, melybe az ártalomcsökkentés is illeszkedik, szeretné szolgáltatásaival eredményeket elérni, hogy a kialakult betegség kevesebb kockázattal járjon az egyén és a társadalom számára. Ezzel párhuzamosan minden lehetőséget megragad, hogy a már kialakult betegség ne súlyosbodjon, sőt inkább javulás következzen be.

Jelen esetben a társadalmi reintegráció nem csak a pszichoaktív szertől való mentességet jelenti, hanem a teljes értékű életvezetés kialakítását, az erre való törekvést. Cél a szenvedélybetegek képességeik szerinti legoptimálisabb fizikai, pszichés, szociális szintre való visszaállítása, melynek eredményeként képesek lesznek hivatásuk gyakorlására és szabadidejük hasznosabb eltöltésére. Ezen túlmenően nagy hangsúlyt helyezünk a segítségnyújtási folyamatban, hogy a klienseink képessé váljanak konfliktusaik megoldására, szorongásaik kezelésére. Beilleszkedjenek a közösségbe, kapcsolatokat alakítsanak ki, növeljék felelősségtudatukat, probléma megoldási képességüket. Célkitűzésünk olyan ismeretek átadása, melyek különböző alternatívákat és azok következményeit mutatják be, melytől a szerhasználó és hozzátartozói berögzült egészségtelen szokásaiban várható változás.

Konkrét célkitűzések

- A szerhasználat okozta társadalmi és egészségügyi ártalmak és károk csökkentése.

- Szermentes közösségi életben való részvétel elősegítése, mely lehetővé teszi az aktív munkavállalást
- Szermentes kapcsolatra való alkalmasság
- Stabil lakóhely és egzisztencia megteremtése.

Az intézmény célja szerint a reintegráció feltétele egy stabil, világos tervekkel és normákkal rendelkező személyiség felépítése, melynek elérése fő terápiás célkitűzés.

A cél elérésének módja

Azon klienseinkkel való segítő kapcsolat során, akik változásra még nem szánták el magukat meghatározó, a szerhasználat problémaként történő belátásának ösztönzése, a változtatni akarás iránti motiváció felébresztése, a káros életmód hátrányainak mérlegelése, valamint információnyújtás az életmód lehetséges következményeiről. A motivációs beszélgetések során a szakember segít átgondolni a kliens azon céljait, amelyek vagy a szerhasználat miatt hiúsulnak meg, vagy amelyek jövőbeli megvalósítása épp ezen ok miatt elérhetetlen. A terápiás munkatárs segít átgondolni, hogyan látja önmagát jelenlegi helyzetében és egy későbbi életszakaszban milyennek szeretné látni magát. A segítő beszélgetés során ebben a fázisban is felmerülnek a szerhasználattal összefüggő vagy független krízisek (gyász, családi és párkapcsolati konfliktusok, munkahelyi problémák, bántalmazás) nyomán keletkező feszültség, bűntudat, stressz, szorongás feloldásának lehetőségei és hatékony megküzdési módok kialakításának támogatása.

Azon kliensek számára, akik motiváltak a szermentesség elérésére, a szakember a megfelelő kezelési forma kiválasztásában (ambulancia, kórházi kezelés, rehabilitáció), az elvonási tünetekre való felkészülésben, az elhatározás folyamatos megerősítésében nyújt segítséget.

Az absztinencia elérését követően a szakmai team nagy hangsúlyt fektet a visszaesés megelőzésére. Ebben a fázisban felszínre kerülhetnek olyan lelki problémák és traumák, berögzült maladaptív probléma-megoldási stratégiák, amelyeket a szerhasználat elfed, és nehezítik a problémák kezelését. Mivel a feszültségek elviseléséhez már nem áll rendelkezésre a megszokott problémakezelési stratégia (szerhasználat), a problémákkal való szembenézés sok feszültséggel, érzelmi megterheléssel jár. Az absztinencia fenntartásának stádiumában ezért a szakmai team különösen nagy figyelmet fordít a különböző stressz- és feszültségforrásokkal való megküzdést célzó új megoldási technikák elsajátítására, a szorongás és feszültség oldását célzó segítő beszélgetésre, az önismeret inspirálására. További jelentős feladat a gyógyult szenvedélybeteg társadalmi integrációjának elősegítése: munkaerő-piaci státuszának, önmegvalósítási igényeinek feltérképezése, az ehhez szükséges meglévő és megszerzendő készségek megismerése, az integráció igényének bátorítása.

Az esetleges visszaesések bekövetkezését követően a beavatkozás fókuszába a visszaesés miatti kudarcézés, bűntudat, reményvesztés, önvád feldolgozása kerül, továbbá a visszaesést megelőző helyzetek átgondolása, a szermentes élet iránti motiváció

fenntartása, a visszaesés kockázatát növelő gondolati módok felismerése szintén központi szerepet kapnak a szakmai munka során.

Az absztinenciát elért szenvedélybeteg kliensek életében is felmerül olyan élethelyzet, amikor a belső egyensúlyuk felborul és az absztinenciát kockáztató krízishelyzet alakul ki. A különféle problémák, amelyek felmerülése beavatkozást igényel, a következők: gyász, önértékelési és életvezetési zavarok, párkapcsolati és családi krízisek, hangulatzavarok (depresszió, szorongás, szociális fóbia), betegség, munkahely elvesztése, alvászavarok.

a.) Tanácsadás

A programösszetevő életvezetési, életvitelre vonatkozó, szociális, jogi, pályaválasztási, munkaügyi, egészségügyi tanácsadást foglal magában a célcsoport és családjaik számára – a szervezet szociális munkásokat, jogászt, pszichológust alkalmaz a sikeres programvégrehajtás érdekében.

b.) Esetkezelés

Az esetkezelés rendszeres beszélgetések során nyújt segítséget a pszichés problémákkal küzdők számára. A probléma, tünet vagy betegség jellegétől függően néhány alkalomtól hónapokig is eltarthat. A segítő beszélgetés lényege abban rejlik, hogy a szakemberrel történő beszélgetések segítségével a szenvedélybeteg számára érthetővé válnak élete problémái és önmaga, körvonalazódnak a problémás területek és azok okai, ráébreszti arra, hogy a változás lehetőségének kulcsát saját magában hordozza. A problémák megértése és önmaga megértése lesz a szükséges változások alapja. A segítő beszélgetés támogatást nyújt ahhoz, hogy a jelenlegi nehézségek megoldhatókká váljanak, valamint, hogy belső erő és minta szülessen a később felmerülő problémák kezelésére.

A szenvedélybetegekkel folytatott esetkezelés során a szociális munkás tevékenysége arra irányul, hogy a szenvedélybeteg saját sorsa feletti felelősséget vállalja, hatékony megküzdési stratégiák kialakításának kezdeti lépéseit szervezi, majd ezen képességgel való élésre bátorít. Fókusz: önismeret és önértékelés, lelkiállapot javítása, szorongás leküzdése, viselkedésváltozásra való motiválás, közösségbe való beilleszkedés.

c.) Gondozás

E szolgáltatási elem leghangsúlyosabb feladata és célja a következők:

- terápiás célok érdekében a kliens szociális támogatása
- krízishelyzetben való segítség
- szociális funkciók és a teljesítmény fenntartása, reaktiválása, motiváció felkeltése
- a kliens állapotának nyomon követése, folyamatos figyelemmel kísérése
- a szakorvos által előírt gyógyszerelés hatékonyságának ellenőrzése, dozírozás felügyelete, mellékhatások minimalizálása, szakorvossal, kezelőorvossal való kapcsolattartás
- a többoldalú problémamegoldás érdekében hozzátartozók bevonása, a támogató környezettel való kapcsolattartás révén annak magatartásának formálása, a kliens

és hozzátartozók együttműködésének fenntartása

- relapszus korai tüneteinek észlelése, az egyensúly fenntartása annak érdekében, hogy a fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelés elkerülhetővé váljon
- a kliens folyamatos pszichés vezetése
- életminőség javítása

A hosszú távú gondozói munkával az a cél, hogy a kliens képessé váljon elsajátítani a gyógyuláshoz, felépüléshez szükséges viselkedési mintákat, a megfelelő magatartás követését.

d.) Készségfejlesztés

E szolgáltatási elemek lehetőséget biztosítanak klienseink számára különböző készségek és kompetenciák megtapasztalására, gyakorlására elsajátítására. A csoportban végzett együttes aktivitás csapatmunkához elengedhetetlen kompetenciák fejlesztésére ad lehetőséget.

A szerhasználat hatására szociális és pszichés működészavarokban nyilvánulhat meg (depresszió, suicid veszély). A sorozatos kudarcélmények (alkalmatlanság, értéktelenség érzés, önbizalomvesztés, reménytelenség egy tartós frusztrációs állapotot idézhet elő, ami még inkább a visszailleszkedés feladását eredményezi.

A társadalomból való kirekesztettség a félelem, szorongás, elutasítottság, harag, reményvesztettség, ellenségesség, agresszió, depresszió érzését okozhatja. Az alkalmatlanság és tehetetlenség érzése az önbecsülésben is kárt tehet.

A felkínált tevékenység magában hordozza a sikerélmény, a krízis okozta nyomás alóli felszabadultság, az elvesztettnek hitt készségek, kompetenciák felismerésének lehetőségét, ezáltal az önbecsülés és motiváció feléledésének esélyét.

Fontos nyeresége ezen tevékenységeknek, hogy hosszútávon a munka világához kapcsolódó készségek és képességek fejlődnek, mint:

- problémaérzékenység és problémamegoldás
- információ felvétel és feldolgozás képessége
- együttműködés, csapatmunka
- kreativitás
- önálló munkavégzés
- szervezési készség
- konfliktuskezelés és feloldás
- kommunikáció
- rugalmasság és alkalmazkodó képesség
- kezdeményezőkézség és önirányítás
- felelősségvállalás

e.) Közösségépítés

- filmklub
- szabadidős program a lakosság bevonásával
- adománygyűjtés/osztás a lakosság bevonásával

Létszámadatok

Az év folyamán az intézmény a következő beavatkozási formákat nyújtotta: tanácsadás: 5219 alkalom, készségfejlesztés: 1420, esetkezelés: 2780, gondozás: 3479, közösségi fejlesztés: 738.

Együttműködés

a) Intézményekkel

A Szenvedélybetegek Nappali Intézménye állandó résztvevője a helyi önkormányzat Szociális Kerekasztalának, mely havi rendszerességgel tart fórumot a településen dolgozó szociális szakembereknek.

Az intézmény napi kapcsolatot tart fenn a helyi önkormányzat különböző osztályaival, különösképpen is az anyakönyvi hivatallal, a szociális és a lakásügyi osztállyal.

Az ügyfelek problémáinak kezelése esetén jó az együttműködés a kerületi Gyermekjóléti Szolgálattal. A munkatársak napi kapcsolatban állnak a Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórházának Drogambulanciájával. Az együttműködés keretében a Segélyszervezet olyan szociális feladatokat vállal át, amelyeket idő és szakember hiányában a drogambulancia nem tud ellátni.

Az intézmény tagja a helyi kábítószer egyeztető fórumnak, melynek célja, hogy a hatékony szociális munka érdekében összehangolja a kerületben található szenvedélybetegekkel foglalkozó intézmények működését.

A Szenvedélybetegek Nappali Intézménye heti szintű kapcsolatot ápol a Fővárosi Munkaügyi Központtal.

A hatékony munka érdekében az intézmény együttműködik a Vöröskereszt 13. kerületi utcai szociális munkatársaival.

b) Egyházi, gyülekezeti kapcsolatok

A kerületi református gyülekezet ruhaadománnyal segíti a klienseket.

Visszatekintés

Az előző évhez képest nagy változás nem történt, viszont a tapasztalatok az mutatták, hogy a már állandósult vírushelyzet, egyfajta fásultságot eredményezett a kliensek tekintetében. Belefáradtak a mindennapokat övező állandó bizonytalanságba. Boldogulási esélyeik tavasztól növekedtek. Egyre több lett az álláslehetőség és könnyebb lett a munkaerő és a fellelhető munkahelyek egyesítése. Ennek ellenére a fokozódó mentális nyomás mindenkit nagyon megterhelt.

Érdekes változás az intézménybe érkező megkeresések tekintetében, hogy a telefonhívások nagy része tinédzser korú gyerekekre vonatkozott, akik számítógépes játék függőségben szenvednek a szülők elmondása szerint. Többen megfogalmazták, hogy az online oktatás hozadékának tartják ezt a jelenséget. A segítők igyekeztek teljes körű segítséget nyújtani a fellelhető lehetőségekkel kapcsolatban, mivel a gyermekkorban megjelenő addikció speciális megközelítést igényel. Több szülő megfogalmazta, hogy hatalmas igény lenne ilyen jellegű szolgáltatásokra.

A szerhasználat típusait tekintve nem történt változás. Továbbra is az alkohol jelentette a főproblémát, mellette a különböző nyugtatók nem rendeltetésszerű használata is jelen volt, illetve a különböző szintetikus anyagok használata is nagy problémát jelentett.

A járványhelyzetből való kilábalás egyik fontos momentuma a gyermeknap ünnepség megszervezése volt. A Citibank által felajánlott gyermeknap ajándékok kiosztására ebben az időszakban került sor. A Citibank dolgozói nagy segíteni akarásról tettek tanúbizonyságot, hiszen alkalmazkodva a családok szükségleteihez sok esetben nagyobb, drágább adományok átadására is sor kerülhetett, mint azt várni lehetett. Megható volt megtapasztalni, amikor egy édesanya babakocsit vehetett át, s önkéntelen reakciói tükrözték azt a megkönnyebbülést, örömet, amelyet amiatt érzett, hogy a régi működésképtelen szerkezetét lecserélhette.

Voltak, akik az online oktatás támogatásához kaptak segítséget, olyan eszközök formájában, amelyek lehetővé teszik a kapcsolatot az iskola és a

gyermekek között. Voltak olyan szülők, nagyszülők, akik nem engedhették meg maguknak az ilyen típusú kiadásokat, ezért számukra ez hatalmas örömet jelentett, hogy megajándékozhatták a Citibank jóvoltából a gyermekeket. Összességében igazán megható pillanatoknak lehetettek részesei az intézmény dolgozói,

Szakmai munka fejlesztése

A szakmai team bővülésével a segítő munka minősége pozitív irányban változott, a várakozási idő csökkent. A felmerülő hangulati zavarok, önértékelési zavarok, kapcsolati problémák, krízishelyzetek, trauma átélése, munkahely elvesztése, gyász, válás, életvezetési problémák (döntésképtelenség, alárendelődés), függőségek azonnali kezelésbe vételt teszi lehetővé.

A Játék Határokkal elnevezésű programban a személyes és telefonos egyéni konzultációk aránya kiegyensúlyozott volt. Az intézmény a személyes találkozásokat a járványügyi szabályok szigorú betartásával tartotta meg, miközben a telefonon történő konzultációk folytatódtak.

Az adott időszakban megtartott alkalmakat nézve általánosságban az alábbiakat lehetett megállapítani. Az új egyéni konzultációt igénylők továbbra is interneten keresztül értesültek a tanácsadás lehetőségéről. Nemek szerint a segítségkérők nagyobb arányban

voltak férfiak, mint nők. Életkor szerint a 21-51 évesek jelentek meg a konzultációkban. Lakóhely szerint a legtöbb megkeresés Budapestről érkezett, de előfordult Pest megye, Fejér megye, illetve Borsod-Abaúj-Zemplén megye is. A szerencsejáték típusának tekintetében a Tippmix, a sorsjegy, a lottó, az online játék és a póker jelent meg. A tanácsadások időtartama 50, illetve 30 perc volt de előfordult 20 perces alkalom is. Az egyéni konzultációs forma népszerű, egyelőre csoportfoglalkozásokra nem mutatkozott igény.

Karácsony

December hónap során az ünnepi készülődésnek és az év lezárásának jutott a központi szerep. Nagy hangsúlyt kapott a „szeretetsomagok” kiosztása, valamint a Citibank jóvoltából létrejöhett ajándékozás.

Az épület díszbe öltözött. A kicsi helyiségek hangulatossá, otthonossá alakultak. A kliensek ezáltal hangolódni tudtak az ünnepre. Karácsonyi zenével, az ünnepi szokások felelevenítésével, igyekeztek a kollégák szebbé tenni ezeket a napokat, melyek a szenvedélybetegségek szempontjából sokszor kritikusak.

Az intézmény dolgozói nagy hangsúlyt fektetettek az ünnepek megélésére, mivel a koronavírus járvány továbbra is nyomasztotta a kliensek mindennapjait. Így sikerült a figyelmet máshová irányítani, ezáltal a feszültséget csökkenteni.

A nélkülözésben nagy segítséget jelentettek a kríziscsomagok, melyet szívesen fogadtak az intézménybe járók. Valamint további pozitívuma volt az ünnepi időszaknak, hogy az intézmény állandó adományozója szaloncukor adománnyal kedveskedett a klienseknek.

Ezen túl az önkormányzat vásárlási utalványokat ajándékozott az intézménnyel együttműködésben lévő 13. kerületi lakosoknak.

A Citibank 50 rászoruló gyermeknek biztosított ajándékot. Megható tapasztalt volt az intézmény számára, hogy egyes családoknál ez volt az egyetlen karácsonyi ajándék a fa alatt.

A karácsonyi időszak az intézmény kollégái számára is megterhelő napokat hozott. Az ünnepi

készülődés, az adománykiosztás, koncentrált figyelmet igényelt. E mellett nehéz volt fenntartani a készülődés és várakozás nyugalmát, a karácsonyból fakadó örömet. A betegségek a csapatot sem kímélték, ezért ezzel is folyamatosan küzdeni kellett, a megfelelő dolgozói létszám biztosítása tekintetében.

A kliensek közül többen visszaestek, sőt még mélyebb szintre süllyedtek. Az ünnepek elmélyítették a válságot. Viszont voltak, akik sikeresen fenntartották józanságukat, ezzel felvértezve magukat a továbbiakra.

Nagy segítséget jelentett klienseknek, hogy nyitva volt az Intézmény a két ünnep között is, sokan itt töltötték szabadidejüket, mivel az ünnepi hangulatban máshol nem részesülhettek.

Szociális és Fejlesztő Központ, Szolnok

Addiktológiai Központ, Drogambulancia, Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye

5000 Szolnok, Tófenék, út 17; +36 (56) 378 460; szolnok.ak@segelyszervezet.hu

1. Addiktológiai Központ

Az Addiktológiai Központ a Pszichiátriai Szakmai Kollégium és az Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézet által elfogadott szakmai és módszertani levelek alapján végzi munkáját. Az intézmény járóbeteg-szakellátás keretében fogadja a pszichiátriai és/vagy addiktológiai problémával élőket.

Célkitűzés

Az intézmény célja komplex segítséget nyújtani a szenvedélybetegséggel és pszichiátriai betegséggel küzdőknek, illetve hozzátartozóiknak. A jelentkezők pszichiáter, addiktológus, jogász és szociális szakemberek segítségét is igénybe vehetik.

A Központ az addikció bármelyik formájának (pl.: problémás alkohol- és droghasználat, játékszenvedély, gyógyszerfüggőség) gyógyulásában segít. Emellett a különböző pszichiátriai betegségekkel küzdők kezelésében is multidiszciplináris team nyújt segítséget.

Konkrét célok

Az intézmény célja az azt felkereső, valamennyi addikciós és pszichés problémával küzdő kliensnek és hozzátartozóiknak segítséget nyújtani, komplex módon támogatni azokat, akiknek mindennapi életvitelében nehézséget, problémát okoz pszichés betegségük, szerhasználatuk vagy viselkedési addikciójuk. Cél, hogy ne csak a függő személynek, hanem hozzátartozóinak is segítséget tudjon nyújtani az intézmény: problémaorientáltan, minden szintén megelőzni vagy kezelni a már kialakult problémát és elősegíteni a reintegrációt.

A cél elérésének módja

A szenvedélybetegség által kialakult problémák kezelésére több szinten van lehetőség. A kapcsolatfelvétel kezdeti fázisában nem alapfeltétel a kliens szermentessége.

A pszichiátriai ellátást a bizonyítékokon alapuló medicina alapelvei, a közösségi pszichiátria és a legkorszerűbb, hazai és külföldi irányelvek alapján tervezi meg és folytatja le, mindig pácienseivel egyetértésben.

A Központ a pszichiátriai betegségek teljes spektrumát ellátja, a legenyhébbtől a legsúlyosabbig. Célja az intézményhez fordulók felépülését és a megszokott életükbe való

visszatérését elősegíteni. Az embert a maga teljességében szemléli, testi-lelki tüneteivel, szociális és kapcsolati problémáival együtt.

Tevékenységek

- Pszichiátriai szakellátás (diagnózis felállítása, gyógyszeres terápia, beutalás)
- Addiktológiai gondozás (diagnózis felállítása, gyógyszeres terápia, beutalás)
- Életvezetési tanácsadás, addiktológiai konzultáció
- Információnyújtás
- Egyéni esetkezelés

A leggyakoribb betegségek, melyeket ellát az intézmény

- szorongásos betegségek (pánikbetegség, fóbiák, kényszerbetegség, poszttraumás stressz-zavar, generalizált szorongás)
- a hangulati élet betegségei (affektív zavarok): depresszió, bipoláris zavar
- szkizofrénia
- a személyiségzavarok egy része (pl. érzelmileg labilis (borderline) személyiségzavar)

Együttműködés

Az intézmény szoros együttműködésben dolgozik a Drogambulanciával, Pszichiátriai Betegek Nappali Intézményével. Napi kapcsolatban van a Hetényi Géza Kórház Rendelőintézetének Pszichiátriai Gondozójával. Szükség esetén beteget utal a helyi kórházba, segíti a beteget bentlakásos otthonba, rehabilitációs intézménybe való bekerülésben is. Klienseket delegál a helyi önszorgító csoportokba (pl. AA, ACA, Al-Anon, Dömösi Kör). A megye pszichiátriai szakellátásaival és háziorvosaival is jó kapcsolatot ápolnak a munkatársak, melynek okán rendszeresen delegálnak betegeket az intézménybe.

Visszatekintés

2021-ben az Addiktológiai Központ 458 beteg számára biztosított ellátást, 1666 alkalommal.

2. Drogambulancia

Célkitűzés

Az intézmény főként Jász-Nagykun-Szolnok megye területéről, kisebb számban más megyékből is fogadja azon klienseket, akik valamilyen addikcióval küzdenek, és szeretnének változtatni az életükön, önmaguk elhatározásából, vagy az ún. „elterelés” lehetőségével élve. Az elterelést azon kliensek vehetik igénybe, akikkel szemben a hatóság kábítószerrel való visszaélés vétsége miatt indított eljárást.

Konkrét célok

A Drogambulancia egyénre szabottan, team munka keretében segít a hozzáfutóknak. Elsődleges célja a motiváció felkeltése és fenntartása, majd a szerhasználattal összefüggő problémák komplex kezelése. A közös munka révén a kliens képessé válik

problémamegoldó és feszültség levezetési technikák elsajátítására, mely által hosszútávon fenntartható a változás.

Az *elterelés* célja, hogy a hat hónapos folyamat során olyan ismereteket, készségeket sajátítsanak el az elterelésre jelentkezők, melyek segítségével nemet tudnak mondani a további szerhasználatra. A kezelés lehetőséget biztosít a kliensek számára, hogy ne csak a büntetés alól mentesüljenek, hanem a szerhasználat, életvitel kapcsolatos problémáik is feltárásra kerüljenek, és új megoldási utak kidolgozásához kapjanak segítséget.

A cél elérésének módja

- Állapotfelmérés: célja, hogy a gondozást végző szakemberek pontos képet kapjanak a kliens pszichés, szociális és fizikai állapotáról, szükségleteiről, motivációjáról. Ez az alapja a célirányos terápia kidolgozásának.
- Addikció Súlyossági Interjú felvétele: számszerűsítve kimutatja az addiktív magatartás, a pszichiátriai állapot, az általános egészségügyi állapot, szociális terület, jogi terület állapotát.
- Elterelés: megelőző-felvilágosító elterelés, kábítószer-használatot kezelő egyéb/más ellátás, kábítószer-függőséget gyógyító elterelés
- Információnyújtás, tanácsadás
- Egyéni esetkezelés
- Életvezetési tanácsadás
- Prevenációs foglalkozások tartása általános- és középiskolákban, valamint egyéb intézményekben (pl.: büntetés-végrehajtási intézet)
- Fesztiválokon, rendezvényeken való részvétel, prevenációs céllal

Iskolai prevenció

A Drogambulancia a megyében és környékén lévő általános és középiskolákban tart prevenációs csoportokat. Célja a serdülőkori absztinencia (nikotin, alkohol, illegális szerek) elérése, fenntartása, továbbá a felnőttkori illegális és legális szerekre vonatkozó absztinencia és mérsékelt ivás kialakítása. A drog kipróbálásának elkerülése illetve minél későbbi életkorra való kitolása, a rendszeres használat megelőzése. Információátadás a drogokkal kapcsolatban és az egészséges életmód, életminőség kialakítása.

Együttműködés más intézményekkel

Munkája során az intézmény szorosan együttműködik az Addiktológiai Központtal, rehabilitációs intézményekkel, önsegítő csoportokkal, az SZKTT HSZK Drogkonzultációs és Információs Központtal. Több városi és megyei általános iskolával, középiskolával, családsegítő központokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal, illetve a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézettel.

Számok tükrében

2021-ben 59 fő vette igénybe az állapotfelmérés és elterelés lehetőségét 434 alkalommal, és 89 fő kért segítséget a szerhasználat elhagyásában önkéntes alapon, 491 alkalommal.

Prevenációs programok keretében, a járványhelyzet miatt, ebben az évben nem tudott eljutni az iskolákba az intézmény.

3. Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye

A Jász-Nagykun-Szolnok megye területén élő mentális és pszichiátriai problémával küzdő, 18. életévüket betöltött betegeknek nyújt segítséget az intézmény. Elsődleges célja egy megtartó, támogató közeg létrehozása, melynek keretében a pszichiátriai problémákra jellemző elmagányosodás érzése feloldható, enyhíthetőek a hospitalizációs hatások, és csökkenthető a kórházi visszaesések gyakorisága, időtartama. Az elvesztett szociális és kommunikációs készségek visszaállításával kliensei önértékelése és problémamegoldó-, illetve érdekérvényesítő képességei erősíthetők. Az ellátás fő szempontja a közösség-orientáltság. Ebben a közegben új kapcsolatok, ismeretségek születhetnek, melyek segítségével egy idő után az intézmény már csak egy állomás lesz a napi/heti programban. Hosszú távú célja, hogy elősegítse a betegek társadalomba való visszailleszkedését.

Tevékenységek

- Életvezetés segítése, problémaelemzés, szociális esetkezelés
- Pszicho-szociális intervenciók
- Készségfejlesztés
- Egészségügyi ellátáshoz való irányítás segítése
- Szabadidős programok, kirándulás, kiállítások, kulturális programok, színház látogatása
- Klubfoglalkozások tartása (torna, kreatív csoport, filmklub)
- Ünnepek közös megélése (húsvét, karácsony, farsang)
- Hivatalos ügyek intézésének segítése
- Mosási, tisztálkodási lehetőség
- Lehetőség az étkezésre

A nappali intézmény továbbra csoportjai továbbra is elérhetőek online formában is. A járvány ideje alatt az intézmény folyamatosan adományozott vitaminokat a klienseknek. Megnőtt azon ügyfelek száma is, akik rászorultak élelmiszer- és egyéb anyagi támogatásokra is.

Együttműködés

Az intézmény munkája során együttműködik az Addiktológiai Központtal, a Segélyszervezet egri intézményével, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház Rendelőintézetével, kapcsolatot tart a Völgy Alapítvánnyal, az Ágfalva Pszichiátriai Betegek Nappali Otthonával és a családsegítő és gyermekjóléti központokkal a megyéből és környező városokból.

Az intézmény 60 fő részére biztosítja a szolgáltatást.

Szociális és Fejlesztő Központ, Eger Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye

3300 Eger, Kallómalom u. 88.; Tel: +36 (30) 690 80 23; e-mail: eger@segelyszervezet.hu

Történet

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet egri szociális és fejlesztőközpontjának Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye 2017 novemberében kezdte meg működését a felsővárosi lakótelepen. Az Eger MJV Önkormányzattal szoros együttműködésben megnyitott intézmény 90 férőhellyel biztosít hiánypótló szolgáltatást a városban.

Célcsoport

A Központ mentális és pszichiátriai problémával élő Heves megyei, 18. életévüket betöltött lakosok számára (állandó lakcím, tartózkodási cím szerint) nyújt szociális szolgáltatásokat. A szolgáltatások igénybevétele ingyenes és önkéntes alapon történik.

Célok

Az ellátást igénybevevők komplex pszichoszociális rehabilitációjának, a társadalomba és a korábbi vagy új közösségekbe történő visszailleszkedésének segítése.

Cél elérésének módja

Az intézmény a szociális munka

eszközeit használva támogatja ügyfeleit kapcsolatrendszerük fejlesztésében, az elvesztett készségek és képességek visszaszerzésében, életminőségük megtartásában és javításában. Ez megvalósulhat egyéni szinten (egyéni esetkezelés) illetve a kliensek igényei alapján szervezett csoportos foglalkozások, közösségi programok (szociális csoportmunka) keretein belül. A Központ a fentieken túl tisztálkodási és mosási lehetőséget is biztosít az ellátottak számára. A szolgáltatásokat nem csak

pszichiátriai betegek vehetik igénybe, hanem preventív jelleggel, mindazok, akik úgy érzik,

hogyan jelenlegi élethelyzetük, pillanatnyi pszichés állapotuk hatással lehet a problémájukra, és annak megoldására.

Az intézmény szolgáltatásai

- a.) Tanácsadás: életvezetési tanácsadás, információnyújtás szociális ellátásokról, ügyintézés segítése, stb.
- b.) Esetkezelés: együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az ügyfél saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a személyes célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe, (munkához való hozzájárulás segítése, az önellátásra való képesség fenntartása és javítása, a változtatásra motiváló tényezők feltárása, problémamegoldó beszélgetések.)
- c.) Pszichoszociális intervenciók: a korai figyelmeztető tünetek felmérése, a betegség visszaesésekor megjelenő, bevezető tünetek megbeszélése, a jelentkezésükkor szükséges teendők és a kapcsolattartó személyek megnevezése.
- d.) Gondozás: Az ügyfél bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség, képessé tétel, fejlesztés, testi-lelki támogatás, a kliens bevonásával, a jobb életminőség eléréséhez, melynek célja a családba, társadalmi státuszba való visszailleszkedés.
Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás: személyes szükségletek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, amit saját háztartásában vagy annak hiányában nem tud megoldani.
- e.) Készségfejlesztés: stressz-kezelés, a problémamegoldó készség és a célok eléréséhez kapcsolódó készségek fejlesztése a társas kapcsolatok kialakításához, valamint alternatívák kidolgozása az önálló életvitelhez, lehetőség biztosítása azok gyakorlására (pl.: harmónia-óra, torna, hangoljon- angolra, kreatív műhely, jóga, csoportfoglalkozás).
- f.) Közösségi fejlesztés: önsegítő csoportok szerveződésének segítése, működtetése, kulturális és szabadidős programokon, ismeretterjesztő programokon való részvétel. Egészségügyi intézményekben betegcsoportoknak prevenciók céljával nyújtott tájékoztatás. Szórányanyagok elhelyezése az önkormányzatnál, családsegítő intézményekben, pszichiátriai gondozóban, gondozási központokban, a területileg illetékes pszichiátriai osztályokon és a kórházi osztályokon.

Az intézményben működő állandó csoportok

- kreatív műhely
- jóga

- hétindító torna, hétzáró torna
- harmónia-óra
- hobby festők klubja

Az állandó csoportjain túl új csoportokat alakított ki:

- „Gyalogkakukk”- gyors tempójú gyaloglás mellett torna a természetben
- Gobelin
- Varrás alapismeretek- varrógép elméleti-gyakorlati használata
- Számítógép használatának a fejlesztése
- Pszichiáter előadása
- Ping-pong alapjainak az elsajátítása
- Úszás alapismereteinek az elsajátítása
- Művészettörténeti séta- Eger híres épületeinek, különféle művészeti stílusok megismerése hobby festők klubja keretein belül
- „Legyen tánc”- társas tánc tanulása

Ellátottak száma

A Fejlesztő Központ 2021-ben 10 új megállapodást kötött, ellátotti létszáma 100 fő volt. Az év folyamán 13 fővel zárult le együttműködés, melynek okai között szerepel, hogy az ellátottak nem tartották a kapcsolatot az intézménnyel vagy olyan munkahelyet találtak, hogy a munkaidő nem tette lehetővé a kapcsolattartást.

Az év során 366 fő kézműveskedett kreatív műhely foglalkozás alkalmával, a tornafoglalkozásokon 807 fő vett részt, ami a későbbiekben kiegészült erősítő tornával, ahol már speciális sporteszközöket is használtak. Harmónia órán 153 fő vett részt. Hobby Festők klubja 2 egyedi programmal bővült: művészettörténeti séta és az élményfestés (oktatóvideón keresztül vászonra festés). Ezeken összesen 302 fő volt jelen.

A jóga foglalkozásokat összesen 125 fő látogatta. A „Gyalogkakukk” foglalkozás során 84 fő vett részt. Gobelin készítésén 107 fő volt. Míg a varrás alapismeretein 51 fő vett részt. Számítógép-használat fejlesztése során 21 fő jeleskedett abban, hogy elsajátítsa az alapokat. Pszichiáter előadása havonta, az ellátottak igényeinek megfelelő témában zajlott, melyeken 43 fő vett részt.

A szervezet online felülete fenn maradt 2021-ben. Ezen a csatornán a heti rendszeres programokon (napi pozitív gondolat, könyvfaloda, egészségmegőrző előadások) túl kézműveskedés a karácsonyi ünnepek előtt, foglalkozások során készült alkotások bemutatása, élmények megosztása történt.

2021-ben Kvízversenyt hirdetett meg a szervezet, amire online vagy személyesen tudtak válaszolni az ellátottak heti szinten, a verseny végén a Fejlesztő Központ díjazta a legaktívabb résztvevőket.

2021 nyarán a szervezetnél a Jerusalema Örömtáncot is elsajátították a kliensek. Hetente több alkalommal voltak próbáik az intézményben.

2021-ben az intézmény ellátottai Szafaribuszos kiránduláson vettek részt a Bükkalján, ahol újabb területeket, természeti csodákat láthattak a kirándulás alkalmával.

A fejlesztő központ ellátottai Bélapátfalván is voltak a tónál, ahol a nyársalás mellett szabadidő hasznos eltöltésével, a környezet megismerésével gazdagodtak.

Bükkszentkereszten a gyógyító kövek látogatása és buszos kirándulás a Bükkben újabb élményt adott az ellátottaknak.

Ősszel Gödöllőn a Grassalkovich-kastélyt látogatták meg, ahol megismerték a barokk kastély szépségét, jellegzetességét, szépségeiben gyönyörködhetek. Tárlatvezető segítségével visszamehettek a múltba, a kastély lakóinak a mindennapi életmódjával megismerkedhetek, rengeteg élményben volt részük.

Gárdonyi Géza Színházban egy előadáson voltak, ahol színvonalas előadást tekintettek meg.

Együttműködés

Az Ökumenikus Segélyszervezet egri szociális és fejlesztő központja szorosan együttműködik a következő szervekkel, intézményekkel:

- Markhot Ferenc Oktatókórház Kórház Pszichiátriai Osztálya
- Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelő Intézet, Pszichiátriai és Addiktológiai Osztály
- Markhot Ferenc Kórház Oktatókórház Reumatológiai Osztály
- Karitás RÉV
- Egri Szociális Szolgáltató Intézmény
- Gyermekjóléti- és Bölcsődei Igazgatóság
- Eger Megyei Jogú Város Foglalkoztatási Paktum Irányító Csoport
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, Eger
- Házi orvosok
- Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata

Egyéb programok

Iskolakezdés együtt: Ebben az akcióban a Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központ Eger Pszichiátriai Betegek Nappali Intézményének látókörébe került hátrányos helyzetű családok gyerekeit is bevonta. A projekt olyan hátrányos helyzetű családoknak kívánt segíteni, akiknek nagy gondot jelent az iskolakezdés költsége. A Segélyszervezet mintegy 50 gyermek iskolataskáját töltötte meg tanszerekkel, az egri Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság által működtetett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Családok Átmeneti Otthona, a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ közreműködésével.

Orvosoknak: Az intézmény helyet biztosít szakemberek számára szervezett előadások, képzések, csoportfoglalkozások szervezésére.

Szociális és Fejlesztő Központ, Kastélyosdombó

Szenvedélybetegek Nappali Ellátója

7977 Kastélyosdombó Fő utca 5.; Tel/fax: + 36 (82) 466 248; e-mail:

kastelyosdombo.szni@segelyszervezet.hu

Célkitűzés

Az Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központ, Kastélyosdombó Szenvedélybetegek Nappali Intézménye 90 fő számára biztosít férőhelyet. Az intézmény alapvető célkitűzése, hogy szolgáltatásai a kliensek széles köre számára legyen elérhető, és a szenvedélybetegségből adódó sokrétű problémára egyéni megoldások megtalálását segítse elő. Az intézmény nem csak a közvetlen ellátottainak nyújt segítséget, hanem a családtagok, és a hozzátartozók számára különböző szolgáltatások igénybevételét is lehetővé teszi. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a krízis helyzetben lévő emberek megsegítésére, támogatására.

Konkrét célkitűzés

A szenvedélybetegek részére az Ökumenikus Segélyszervezet által biztosított nappali ellátás a saját otthonukban élő, tizenhatodik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő szenvedélybetegek számára nyújt önkéntes alapon igénybe vehető, szociális, egészségügyi és mentális állapotuknak megfelelő alapszolgáltatásokat, valamint nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető lehetőségeket. A nappali megnevezés arra utal, hogy adott helyiségben, meghatározott napközbeni nyitva tartás mellett különféle szolgáltatásokat nyújt szenvedélybetegek és hozzátartozóik részére. Egyéni konzultációs és csoportos foglalkozásokat biztosít. Lehetőséget ad napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, higiénés szükségletek kielégítésére, étkeztetésre. A helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak. A nappali ellátási forma fontos eleme a szolgáltatás preventív hatása, hiszen az egyéni szükségletekre alapozott hosszabb távú szociális és mentális gondozással, az életvitel, életvezetés segítségével, a személyiség fejlesztésével, a közösség erejével megelőzhető, hogy a problémával küzdő egyre inkább izolálódjon, állapota rosszabbodjon. A cél elérésének módja sajnos korlátokba ütközött a pandémia miatt. Csoportos foglalkozásokat, programokat nem szervezhettek az intézmény munkatársai, csak az érvényes járványügyi szabályok betartásával.

A feladatokat 4 munkatárs végzi, 1 fő szakmai vezető, 1 fő addiktológiai konzulens és 3 fő terápiás munkatárs. A tanácsadások, egyéni, konzultációk, alkalmával a munkatársak igyekeznek rávezetni a klienseket a probléma saját maguk által való felismerésére. A közös beszélgetések célja, hogy motivációt teremtsenek a változás eléréséhez. A folyamatos kapcsolattartás mindvégig erősíti a pozitív irányú változást, a segítségnyújtás a belső

feszültség, szorongás oldását célozza meg. Ezért a Covid járványra való tekintettel telefonon is tartották a kapcsolatot a munkatársak a kliensekkel. 2021-ben is folyamatosan biztosítja a Segélyszervezet igény szerint a jogi és munkaerő piaci tanácsadást, amely során álláskeresésben, állásinterjúkra való felkészítésben, vagy éppen önéletrajzok elkészítésében is az ellátottak rendelkezésére állnak a munkatársak. Az intézményben végzett felvilágosító munkában kiemelt szerepet kap a járvánnyal kapcsolatos hasznos ismeretek átadása: a védekezés, az oltás fontosságának hangsúlyozása. A kézműves foglalkozások kis létszámmal, több alkalommal voltak elérhetőek. Ezeken az alkalmakon sikerélményekkel gazdagodnak, a kézzelfogható eredmény örömmel és jó érzéssel tölti el őket, pozitív irányban befolyásolja a hangulatukat, közérzetüket és a másokhoz való viszonyulásukat.

Az intézményben pihenésre és kikapcsolódásra is van mód. A közösségi térben az aktív foglalkozások mellett lehetőség van többek között tévézésre és újságolvasásra is. A Filmklubban gondolatébresztő műveket nézhetnek meg a jelentkezők, majd lehetőség volt a látottak megvitatására.

Célcsoport

Az ellátottak zömében alkohol betegséggel küzdenek, többségük az alkoholfogyasztás mellett erős dohányos is. Az ellátás közvetett célcsoportjába tartoznak családtagjaik is.

Létszám

Az ellátotti létszám az év közben 81-85 fő között változott. A kliensek 5123 alkalommal ételmezési támogatásban részesültek, 4515 alkalommal a különböző tanácsadási szolgáltatásokat vették igénybe. 564 alkalommal az intézmény által szervezett szabadidős tevékenységeken, különböző készség- és közösségfejlesztő programokon vettek részt. Az étkezési támogatáson kívül az Ökumenikus Segélyszervezet által biztosított ruha, gyógyszer és egyéb természetbeni adományban a közvetlen ellátottakon kívül a családtagok, hozzátartozók is részesültek.

Együttműködés

A Szenvedélybetegek Nappali Intézménye arra törekszik, hogy minél szélesebb körű kapcsolatot alakítson ki a különböző önkormányzati, egyházi és civil szervezetekkel. Fontos és hasznos az együttműködés az addiktológus szakorvossal, pszichiáterrel, háziorvosokkal, családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, családsegítő és gyermekjóléti központtal, a járási hivatallal, a helyi önkormányzattal, a Barcsi Rendőrkapitánysággal, a Somogy Megyei Kormányhivatal Nagyatádi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Osztállyal, valamint a Somogy Megyei Kormányhivatal Barcsi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztállyal, Barcsi Járóbetegellátó Intézménnyel.

Finanszírozás

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szociális és Fejlesztő Központ, Kastélyosdombó Szenvedélybetegek Nappali Intézménye állami normatívából finanszírozott.

Visszatekintés

Az ellátottak nagy része mélyszegénységben élő rászoruló ember, akiknek a Segélyszervezet által biztosított adományok (élelmiszer, gyógyszer, orvoshoz való eljutás, ruha és egyéb természetbeni támogatás) nagy segítséget jelentenek. A világjárvány miatt egyszerre kis létszám ellátására volt lehetőség, ezért több kerti programot szerveztek a munkatársak. Több alkalommal pl. turkáló, főző-sütő szakkör, illetve sportos programot szervezett az intézmény.

Országos Segélyközpont

1213 Budapest, Szent István u 170.; Tel: +36 (1) 289 00 56; e-mail: segelykozpont@segelyszervezet.hu

Célkitűzések

Évről évre egyre több olyan esettel találkozunk, melyben ki nem számítható traumatikus események hatására egyének, családok, krízishelyzetbe kerülnek. A Segélyközpont munkatársai azon dolgoznak, hogy minden adott problémára adekvát és komplex segítséget tudjanak nyújtani közreműködő szervezetek, hatóságok, külső szakemberek bevonásával.

A Segélyközpont legfontosabb célja hathatós segítséget nyújtani elsősorban krízishelyzetben, vagy olyan helyzetekben, amikor az egyén vagy család nem képes a meglévő természetes erőforrásaiból megoldást találni, élete és lelki egyensúlya felborul, érzelmi zaklatottság, állandó feszültségérzés, koncentráció hiánya és a kilátástalanság, reménytelenség érzése lesz úrrá rajta. Ezáltal beszűkül számára a világ és nem tudja, merre van a kiút. Tapasztalataink alapján sajnos egyre többen kerülnek ilyen helyzetbe, a 2021-es évben is a természetbeni segítségnyújtás mellett az információs szolgáltatás működtetése bizonyult az egyik leghatékonyabb segítségnyújtási módszernek.

A cél elérésének módja

A kliensek a Segélyközpontot felkereshetik több csatornán. A kéréseket postai és elektronikus úton is fogadják a Segélyközpont munkatársai, illetve lehetőségük van telefonon is segítséget kérni.

A további segítségnyújtás feltétele az ügyintézéshez szükséges dokumentumok bemutatása és együttműködés a Segélyközpont munkatársaival. A Segélyközpontban a döntést egy 4 főből álló szakmai team tartja kézben. Közös megbeszélés alapján dönt, a saját területének megfelelően vizsgálja az esetet és javasol.

A Segélyközpont az alábbi dokumentumokat kéri a hozzáfordulótól:

- 1) jövedelemigazolás, aktuális státuszát igazoló dokumentum (aktuális foglalkoztatást igazoló dokumentum, mellyel igazolni tudja, hogy jövedelmi helyzete nem feltétlenül biztosítja a napi megélhetését)
- 2) betegséget igazoló dokumentum (pl.: rokkantsági ellátás esetén, gyógyászati vagy gyógyszer támogatás esetén kérjük be mindig)

- 3) családi helyzetet igazoló dokumentum (pl.: gyermekeit egyedül nevelőknél, nagycsaládosoknál illetve egyedülállóknál, özvegyeknél)

A Segélyközpont törekszik elhárítani a szociális krízishelyzeteket, és a szociális, oktatási vagy egészségügyi intézmények bevonásával hosszú távú megoldást keresni ügyfelei számára. Fontos, hogy a Segélyszervezet által kínált támogatás csupán kiegészítése az állami gondoskodásból eredő lehetőségeknek.

A Segélyközpontot megkeresők

A legtöbb kérés Észak Alföldi Régió (Jász-Nagykun-Szolnok megye, Hajdú Bihar megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) és Észak- Magyarországi Régióból érkezik (Nógrád megye, Heves megye, Borsod-Abaúj-Zemplén megye). Ezen kívül, az általában kritikusabb hónapokban (december, január, augusztus, szeptember) a Dél- Alföldi Régióból is magasabb volt a beérkező kérések száma.

A három legintenzívebb időszak a Segélyközpont életében az előző évekhez hasonlóan 2021-ben a március, az augusztus és a december hónapok voltak. Augusztusban a tanévkezdés miatt érkezett be sok kérés, decemberben, márciusban a hideg miatt, a fűtés megoldása miatt kerültek sokan rendkívül nehéz helyzetbe. A megemelkedett tűzifa árak nagyon sok háztartásnak okoztak anyagi nehézségeket. A legtöbben ilyenkor azért telefonáltak, mert nem volt tűzifájuk, ami számos esetben nem csak a fűtéshez, hanem főzéshez és a fürdéshez is nélkülözhetetlen. A Segélyszervezet a hideg időszakban több száz élelmiszer-csomaggal, természetbeni adománnyal segítette a rászorulókat.

Az elhúzódó pandémia alatt folytatódott a fokozott megkeresések, mely ebben az évben is elérte a közel 70 000 főt. Egyre többen fordultak a Segélyközponthoz lakhatási gondokkal, munkahelykereséssel a rezszi számlák kifizetéséhez kértek segítséget. Megnövekedett azon segítségért kérők száma, akik még soha semmilyen formában nem folyamodtak segítségért, de felérték tartalékaikat, így kényszerhelyzetbe kerültek.

A téli krízis időszakban megemelkedik azon elkeseredett segélykérők száma akik tűzifát kérnek, mert az árat már nem tudják kifizetni. Az Országos Segélyközpont, nem csak a krízis időszakban nyújt segítséget, hanem az év 365 napján fogadja a kéréseket.

A segítségnyújtás formái

- a) gyógyszer, gyógyászati támogatás (gyógyszerkiváltás, gyógyászati segédeszközök megvétele vagy hozzájárulás, kórházi kezeléshez hozzájárulás)
- b) tartós élelmiszer vagy tartós és speciális élelmiszer megvásárlása (előfordul, hogy speciális étrendet követő ügyfélnek speciális élelmiszereket kell vásárolni pl.: laktózmentes- glutén mentes termékek, vagy cukorbetegknél diabetikus termékek)
- c) tisztítószeres, tisztálkodási szerek (műtét után hazatérő betegnek fertőtlenítő szerek- tisztítószeres, alapvető dolgok a megfelelő higiénia fenntartásához)

- d) lakásfelszerelés, építőanyag (sterilszoba kialakításához műtétet követően, Gyermejkölési Szolgálat felszólítására alapvető bútorzat pótlása, tisztasági festés, kályha)
- e) ruházat pótlása (nem csak hideg idő esetén, hanem Gyermejkölési Szolgálat felszólítására, illetve munkába álláshoz)
- f) ágynemű, törülköző, hálóruga, papucs, fehérnemű, zokni pótlása
- g) kis- és nagy háztartási gépek pótlása
- h) közüzemi díjhátralék kifizetése/ albérleti díj kifizetése (tartozás egyenlítése- vagy nagyon magas tartozás esetén egy bizonyos összeg befizetése, villany-, víz-, gázhátralék kifizetése, albérleti díjhoz hozzájárulás)
- i) tűzifa+kiszállítás

Előfordul, hogy az ügyfél már többször volt a Segélyközponttal kapcsolatban, azáltal fennáll annak a lehetősége, hogy az utolsó segítségnyújtás óta élethelyzete változott. Ilyen helyzetben a Segélyközpont munkatársai igyekeznek differenciáltan látni és kezelni a segítséget kérő helyzetét, ugyanis ez sokféleképpen kihat a segítségnyújtás lehetőségeire. Az elmúlt év során az egyéni megkereséseken kívül az intézményi, szervezeti megkeresések száma is megnövekedett, (kisebbségi önkormányzatok, kisebb települések polgármesterei) fordultak a Segélyközponthoz.

A támogatások biztosítása során lehetőség szerint visszajelzést kért a Segélyközpont a segélykérőktől, hogy mennyire volt hatékony a segítségnyújtás minősége és mértéke. A Segélyközpont minden kérelemmel foglalkozik, a munkatársak minden alkalommal felveszik a kapcsolatot a segélykérővel. Kifejezetten fontos az egyéni kapcsolatfelvétel, mert az első telefonhívás egy segélykiáltás. Ilyenkor végigsorolnak mindent, ami eszükbe jut, tekintve hogy az ügyfél először kerül kapcsolatba szociális szakemberrel, és a beszélgetés végén jön rá arra, hogy mennyi mindent nem tett még meg a saját boldogulásának érdekében. A telefonbeszélgetés során döbben rá arra is, hogy problémája összetett és rosszul mérte föl a körülményeket illetve a megoldási lehetőségeket. Például lakásfelújításra, tisztasági festésre három millió forintot kért egy néni, de kiderült, hogy olyan alapvető gyógyszereket nem tud megvenni, amiket ha nem szed, az életébe is kerülhet. Az információnyújtáson, tanácsadáson belül jelentős szereppel bír a jogi tanácsadás is. Sokan telefonálnak, írnak úgy, hogy jogi kérdésben tehetetlennek érzik magukat, és nem tudják hova fordulhatnak. Nem ritkán találkozunk olyan esetekkel, amikor annyira rendkívüli a helyzet, olyan nagy a nyomor, és szívszorító a történet, hogy még a munkatársak is reménytelennek érzik a helyzetet első hallásra, éppen ezért ezen a ponton a segítő munkatárs igyekszik feltárni a segítséget kérő erőforrásait melyekkel sok esetben maga sincs tisztában (pl.: milyen ellátásokra jogosult). Ilyen esetekben a megoldási mód felvázolása, megtervezése is nagy segítséget jelent a szervezethez fordulónak. A kollégák felkészülten fogadják a hívásokat, ugyanis a beszélgetéseknél a lelki gondozás mellett nagy hangsúlyt kell fektetni a tényleges információnyújtásra. A folyamatot kezelni kell, a vonal ezen, végén egyszerre kell embernek és szakembernek

lenni. Elengedhetetlenül fontos az ügyfelek adekvát információval ellátása, mely elősegíti az állami ellátórendszerből igényelhető támogatások megismerését.

Együttműködés

a) Vállalatok

2021-ben is kiemelt partner volt a Szerencsejáték Zrt.

Az év során 12 hónapon keresztül közel 280 regisztrált kérelem érkezett be. Nagycsaládosok, nyugdíjasok és rokkantnyugdíjasok írtak többségében. A segítségnyújtás többek között háztartási gépek, higiéniai termékek (tisztító- tisztálkodási szerek), gyógyszer, gyógyászati segédeszközök nyújtásával, krízishelyzetekben lakhatási feltételek támogatásával, közüzemi hátralékba való befizetéssel, bébi tápszer biztosításával, étrend kiegészítő táplálékok beszerzésével, tankönyvtámogatással, beiskolázási támogatással, krízisfelszereléssel, akadálymentesítéssel, élelmiszer-támogatással, tüzelő vásárlásának támogatásával, információnyújtással és szociális tanácsadással történt mintegy 1000 fő részére.

Az év folyamán rendszeres volt a Tesco által közvetített, egyéni kérésekkel kapcsolatban történő segítségnyújtás.

2021-ben folytatódott az Electrolux program, melynek keretein belül egyéni kérésekre reagáltunk és nyújtottunk kézen fogható segítséget.

Az E.ON és Herlitz által a tanévkezdéskor 2000 nehéz helyzetben élő család válláról vette le a Segélyszervezet az iskolába, óvodába indulás anyagi terhet.

b) Intézmények

A gyakorlatban is jól működő kapcsolatokat sikerült kialakítani a kérelmezők lakóhely szerint illetékes önkormányzataival, Családsegítő és Gyermejjóléti központokkal. Fontos szempont az intézmény számára, hogy munkatársai felkeresik a támogatásban résztvevő ügyfeleket, akár telefonon, akár e-mailben, illetve személyesen, hiszen sok esetben másfajta segítségnyújtásra is szükségük van. A programok során egyre nagyobb hangsúlyt kap a kérelmezők tudatos felelősségvállalásának erősítése a felhalmozódott tartozások rendezésében.

c) Egyházi, gyülekezeti kapcsolatok

Sok esetben gyülekezetektől érkeztek segítségkérő levelek, illetve lelkipásztorok, lelkészek kérték a Segélyközpont közreműködését egy-egy krízishelyzet megoldásában.

d) Önkéntesek

A segélycsomagok összeállításában a szeretetvendégség program lebonyolításában sok segítséget kapott a Segélyközpont az Ökumenikus Segélyszervezetnél regisztrált önkéntesektől.

Karitatív Tanács

Az előző évekhez hasonlóan az Ökumenikus Segélyszervezet 2021-ben is rendszeresen részt vett a Karitatív Tanács ülésein, melynek több mint 20 éve tagszervezete. Tárgyévben

a Nemzeti Adó-és Vámhivatal, valamint más foglalkozásra feljogosított hatósági szervek által szabálysértés, vagy büntetőeljárás keretében lefoglalt és közérdekű felhasználásra felajánlott termékek kerültek kiosztásra a tagszervezetek között. A Karitatív Tanács rendszeres ülésein számos, a karitatív szervezeteket érintő nagy horderejű kérdést tárgyaltak meg és jutottak egységes álláspontra a tagok. 2021-ben a tanácsüléseken elfogadott és a rászorulókhöz eljuttatott termékekből összesen 36 fő részesült.

A Karitatív Tanács éves támogatásának egy részét a Segélyszervezet saját szervezésű gyűjtései, kampányai során, illetve az egyéni adományozóktól beérkezett adományok kiszállítására, szétesztására fordította. A Segélyszervezet az említett időszakban összesen 9 023 fő részére juttatott el 11 870 kg, 146 karton valamint 22 805 db természetbeni adományt.

Gyógyszersegélyezés

Az Ökumenikus Segélyszervezet Országos Segélyközpontja kórházi kezelés támogatásával 10 főnek, műtéti hozzájárulással 5 főnek, orvosi kezelés támogatásával 25 főnek, gyógyszer-támogatással 900 főnek segített 2021-ben a gyógyászati segélyprogramjának keretében.

Kiemelt fontosságú volt 2021-ben is a Béres Rt. Béres csepp adománya. A Segélyszervezet összesen 5020 db, 30 ml kiszerelésű Béres Csepp Extra Béres cseppet továbbított a rászorulóknak. Ebből a Segélyközpont 2160 üveg Béres cseppet osztott 540 rászoruló főnek. A további 2860 üveg Béres cseppet a Segélyszervezet szociális intézményeivel aktív gondozási kapcsolatban álló, rászoruló ügyfelek kaptak meg Budapest, Debrecen, Gyula, Orosháza, Szolnok, Kastélyosdombó, Olaszliszka, Szendrő, Eger, Kaposvár, Miskolc, Sopron és Gönci járás településein, ahol ezzel összesen 715 főnek segített a gyógyszer-támogatási program.

Az előző évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy az ország minden részéről egyre többen kérnek segítséget a Segélyszervezettől. Ügyfeleink többsége még a létfontosságú gyógyszereit sem tudja kiváltani. Köztük minden korosztály képviselve van, a kisgyerekektől a legidősebb korosztályig. Vannak, akik még a napi ételmeztésüket sem tudják megoldani, ilyenkor az immunrendszer működése és a szervezet ellenálló képessége legyengül, sokkal fogékonyabbak a betegségekre, főleg COVID vírus idején. A COVID vírus terjedésével arányosan nőtt a kérések száma, egyre többen kértek immunerősítő vitaminokat, fertőtlenítő szereket. Az Országos Segélyközpont több, mint 1500 főnek osztott az adományból a Pharmacenter, Meditop, Unilever, Philip Morris cégek

felajánlásának köszönhetően. További több ezer darabot a Segélyszervezet 19 helyszínén, 51 intézményével kapcsolatban álló rászoruló ügyfelek kaptak meg. Számukra kifejezetten nagy segítség a Béres Csepp Extra és az adományba kapott vitamin és fertőtlenítő szer.

A Segélyközponthoz forduló, különböző betegségekben szenvedő egyének sajnos nem tudják megvásárolni a Béres cseppet, pedig egészségi állapotuk javulásához nagyban hozzájárulna a csepp használata. Ezért is kiemelten fontos a Béres adomány.

A Béres csepp adományon kívül több esetben kaptak segítséget a Segélyszervezethez fordulók gyógyszerkiváltásban, gyógyászati segédeszköz vásárlásában, orvosi kezelés támogatásában. Évről évre nő a Segélyszervezethez fordulók száma, akiket valamilyen módon tud segíteni a gyógyászati segélyprogram, melynek köszönhetően javul a támogatottak egészségi állapota.

Wáberer Ház, Sátoraljaújhely

Közösségi Pont

3980 Sátoraljaújhely, Meder utca 1.; Tel: +36 (70) 371 92 84

Konkrét célkitűzés

Elsődleges cél egy olyan közösségi tér kialakítása, mely segíti a cigány közösség kilátásainak pozitív irányú változását a higiénés körülmények javulásában, a gyerekek iskolai teljesítményének növekedésében, a lakóházak állapotának javulásában, a gyerekek részképességeiben.

A cél elérésének módja

A Wáberer-ház megnyitásának első évétől a Segélyszervezet munkatársai különösen nagy hangsúlyt fektetnek a bizalomépítésre a térségben, és arra, hogy a településen élők értsék és érezzék a Wáberer-ház segítő szerepét. A 2021-es évben már 647-en kérték a Segélyszervezet segítségét önéletrajzírással, kérvényekkel, hivatalos levelek értelmezésével, orvosi időpontfoglalással, szociális ellátásokkal kapcsolatban, formanyomtatványok beszerzésében és kitöltésében, kérelmek és hivatalos iratok szerkesztésében, kitöltésében.

Az igényeket és lehetőségeket figyelembe véve, más intézmények nyitvatartási idejével és órarendjével is összehangolva alakította ki a Segélyszervezet a gyermekek számára biztosított foglalkozások rendjét. Összehangolva az igényeket és lehetőségeket, kialakult egy olyan napirend a gyerekek számára, ami egy jól működő rendszert biztosít.

Célcsoport

A cigány közösség 0-99 éves korig

Tevékenységek

A gyerekek egyéni felmérésével megkezdődött a szükséges fejlesztő és logopédiai foglalkozások megszervezése az óvodás illetve iskolás korosztálynak.

Fejlesztőpedagógiai munka:

Az óvodás korú gyermekeknek heti kétszer tartott kiscsoportos foglalkozást az intézmény fejlesztőpedagógusa és gyógypedagógusa. Az alsó tagozatos gyermekeknek heti kétszer tartott foglalkozást gyógypedagógus, illetve heti kétszer jár pedagógus a gyermekekhez, ahol iskolai felzárkóztatás zajlott.

Óvodai fejlesztések

Minden hétfőn és csütörtökön kerültek megszervezésre. A foglalkozásokon fejlesztőpedagógus és logopédus segítette az 5. életévüket betöltött gyermekeket. Cél, hogy a gyerekek fejlődési lemaradásait orvosolják, és hogy minél zökkenőmentesebben tudjanak elindulni az iskolában.

Iskolai fejlesztések

Az óvodásokhoz hasonlóan az iskolások számára is elindításra kerültek a fejlesztő foglalkozások. A foglalkozások célja, hogy a gyerekek részképességeit fejlesszük, kezeljük a magatartási és tanulási zavarokat. Tapasztalat, hogy a gyerekeknek sok olyan hiányossága van, mely a későbbiekben súlyos tanulási nehézségeket okozhat. A gyerekeknél alapvető problémát jelent az irányok megnevezése, jobb és bal differenciálása is, szókincsük nagyon szegényes. A foglalkozások során fejlesztésre kerül a finommotorika, a hallás, a figyelem, a koncentráció és a szókincs. A pozitív megerősítés nagyon sokat jelent a gyerekeknek.

A fejlesztés mellett a Segélyszervezet 2020 júliusában beindította az iskolába járó gyerekek korrepetálását is, mely azóta is nagy érdeklődéssel működik. A megnövekedett létszám miatt korosztályi bontásban jöhetnek a gyermekek a foglalkozásra. 1-2. osztály és 3-4-5. osztály. A gyerekek motiválása érdekében ezekben a programokba való részvételért is mosoly jár.

Kialakításra került egy baba-mama szoba, melynek célja olyan szolgáltatás megjelenítése, ami a későbbiekben részben állami finanszírozással tudna tovább működni. Ezen szolgáltatás a Biztos Kezdet Gyerekház. A Baba-Mama klub a veszélyhelyzet megszűnése után elindult. A foglalkozásokon az édesanyák számára praktikus tanácsokat adtak a Segélyszervezet kollégái a gyermekneveléssel kapcsolatban, közben a gyermekeik egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen folyamatok tudtak megvalósulni (kúszás, mászás, szabad játék). Ezen felül a lehetőségekhez mérten meghívásra kerültek szakemberek, akik további hasznos tanácsokkal látták el az édesanyákat. A Baba-Mama klubban minden hónap második szerdáján gyógytornász tartott egyéni fejlesztéseket, a hónap utolsó szerdáján pedig úgynevezett Ringató foglalkozás volt, amely elsősorban az anya-gyermek kapcsolat megerősítését szolgálta.

Aki részt vett a foglalkozáson, tallért kapott illetve egy adag gyerekruhát hozhatott mosni.

Felnőtt foglalkozás

A gyerekek mellett fontos, hogy a szegregátumban élő felnőttek is bevonásra kerüljenek a Wáberer Ház életébe. Minden hónap második és utolsó keddjén foglalkozáson vehettek részt az ügyfelek. Az első alkalom sütés, a második alkalom kézműves foglalkozás volt. A sütések alkalmával mindenki saját magának készítette el az adott ételt, melyet haza is vihet a családnak.

Kamasz klub

Minden héten kedden a segélyszervezet munkatársai várják a kamasz fiúkat és lányokat kézműves foglalkozásokkal, sütés-főzéssel, őket érintő témákkal, illetve az adott hónapban megünneplésre kerültek a születésnapok is.

Mosási, tisztálkodási lehetőség

A mosás iránti megnövekedett igény magával hozta a mosási és tisztálkodási rend bevezetését is. A szolgáltatások igénybevétele előzetes feliratkozás alapján történt a 10 órától 18 óráig tartó időszakban, amellett, hogy tervezhetővé vált, az ügyfelek számára is rendszert biztosított.

Akiknél a lakásban nincs bent a víz, azok jöhetnek mosni havi négyszer, ezt úgy oldjuk meg, hogy mosókártyát adunk az ellátottak részére. Egy mosókártya 3 hónapig érvényes, aki esetlegesen elhagyja a kártyát, az csak a 3 hónap lejártá után kaphat újat, ezzel erősítve bennük a felelősségtudatot. A mosószer és az öblítő biztosítva van számukra.

A tisztálkodási lehetőségre is azoknak van lehetősége, akiknél nincs bent a víz, természetesen ez a szolgáltatás a nyitva tartások ideje alatt bármikor igénybe vehető. Ezeket a szolgáltatásokat a tallér rendszerben is van lehetőségük igénybe venni.

Létszám/ellátottak száma

A 2021-es évben elmondható hogy a Segélyszervezet munkatársai

- 300 főt értek el összesen
- 140 házzal volt kapcsolatuk
- a mosodai lehetőséget 66 fő vette igénybe
- a fürdési lehetőséget 75 fő vette igénybe
- Akülönböző gyerekprogramokon 140 gyermek vett részt
- 140 Mikulás- csomagot osztottak ki
- 140 ház részesült különböző adományokban
- a felnőtt foglalkozásokba 20 főt vontak be a Segélyszervezet munkatársai
- 19 család részesült krízis csomagban
- az óvodai foglalkozásokba 34 gyermek csatlakozott
- az iskolai fejlesztésbe 48 fő
- korrepetáláson 47 fő vett részt
- kirándulással 26 gyermeket jutalmazott meg a segélyszervezet
- baba-mama klubba 20 felnőtt 30 gyermek fő csatlakozott be

Együttműködés

Helyi iskolák, Önkormányzat, Cigány Kisebbségi Önkormányzat, Egészségfejlesztési Iroda

Finanszírozás

Wáberer Alapítvány.

Egyéb eredmények

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet a közösségi programok biztosítására: beszélgetések, együttes játékok, közös rendezvények, ünnepségek szervezésével. A hagyományőrzés jegyében, időszakokhoz kötött ünnepeket (farsang, húsvét anyák napja, gyermeknap, mikulás, karácsony) szerveznek az intézményben. A szemléletformálás érdekében egészségnapot tartottak a Segélyszervezet munkatársai a helyi EFI irodával közösen.

Az intézményben működik a tallér rendszer, amely az intézményben működő motivációs rendszer részét képezi: a ház körüli munkákért, foglalkozásokon való részvételért tallérokat kapnak, amelyeket különböző természetbeni adományokra válthatnak be (élelmiszer, tisztálkodási szerek, konyhai eszközök). A tallér rendszer részeként a helyieknek lehetősége volt számítógépes tanfolyamba becsatlakozni. A gyermekeknél a koncepció ugyan ez, de náluk a mosolyrendszer nevet kapta, ők mosolyokat gyűjthettek a foglalkozásokon való részvételért.

MODELL- ÉS FEJLESZTŐ PROGRAMOK

Játék határokkal – játékfüggőség megelőzés és integrációs modellprojekt

A Szerencsejáték Zrt. és a Humánium Kft. partnerségében 2012-ben indult Játék határokkal programot 2021-ben is tovább működtette a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet. A tevékenység célja egyrészt egy preventív jellegű felvilágosító, iskolai programsorozat megvalósítása veszélyeztetett fiatalok és fiatal felnőttek számára, másrészt figyelemfelhívás a játékszenvedély veszélyeire, illetve a már kialakult függőség kezelésének lehetőségeire.

Az együttműködés közvetlen előzménye a Segélyszervezet debreceni központjában 2012 és 2014 között megvalósult modellprojekt volt. E tevékenység kiterjesztésének első fontos lépése volt a két éves időszak alatt kialakított iskolai prevenciós program elemeinek oly módon való rendszerezése, hogy alkalmas legyen a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet ajánlásának megszerzésére. Erre azért volt szükség, mert bizonyos jogszabályváltozások szerint (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 128. § (7)) civil szervezetek csak ilyen ajánlás birtokában folytathatnak prevenciós tevékenységet az iskolákban. Az akkreditációt 2015. május 7-én szerezte meg az Ökumenikus Segélyszervezet, amelyet azóta folyamatosan megújít.

A Játék határokkal továbbra is prevenciós, integrációs és disszeminációs elemekből áll, és immár 9 éve működik hiánypótló, komplex programként a szerencsejáték-függőség megelőzésében és kezelésében.

A Játék határokkal program célkitűzései a 2021-es évre a következők voltak:

- Iskolák bevonása a prevenciós programba országos pályázaton keresztül
- Iskolák bevonása a Segélyszervezet munkatársainak lebonyolításával
- Tanodák bevonása a prevenciós programba
- Akkreditált felkészítő képzés szervezése a bevont iskolák és tanodák pedagógusainak
- Információs pontok működtetése 7 helyszínen
- Csoportok, egyéni esetkezelések szerencsejáték-függők és hozzátartozóik számára

Prevenációs foglalkozások

Míg korábban a prevenációs foglalkozások helyszínei a Segélyszervezet intézményrendszeréhez igazodtak, és a Segélyszervezet kiképzett munkatársai végezték a programok lebonyolítását, 2019/20-as tanévben új fordulatot vett a program. A Segélyszervezet kapcsolatrendszerében lévő 12 iskola mellé pályáztatás útján további 12 iskola került kiválasztásra, aminek köszönhetően már 24 iskola 48 osztályában volt jelen a program, mintegy 1120 gyermeket érve el ezzel.

A Játék határokkal keretében a szociális szakemberek és a pedagógusok rendhagyó osztályfőnöki órákat, valamint délutáni klubfoglalkozásokat tartottak a gyerekeknek.

A vírushelyzet miatt a 2019/20-ra tervezett programot nem sikerült minden iskolában teljesen befejezni, így ezekben az iskolákban 2021. I. negyedévben zárult le a program. Annak érdekében, hogy a vírushelyzet a jövőben ne akadályozza a program lebonyolítását, 2021-ben a Segélyszervezet megalkotta a Játék határokkal program digitális módszertanát.

A 2021/22-es őszi tanévben újabb 16 iskolában és 7 tanodában kezdődött meg Játék határokkal program lebonyolítása, immár kiegészítve az akkreditált felkészítő képzést a digitális módszertan alkalmazásával.

Információs pontok

Az Információs pontok hálózatának a kialakításával az volt a cél, hogy hangsúlyossá váljon a fő üzenet: van segítség, van hely, ahol ezzel a betegséggel foglalkozni tudnak. Az Info pontokat 2021-ben összesen 336 ügyfél kereste fel. Az Info pontok indulása óta összesen közel 3000 kontakt volt az ügyfelekkel. A 2021-es évben az Info pontok munkatársai összesen 532 alkalommal tájékoztattak intézményeket, szervezeteket a szolgáltatásról.

A Játék határokkal program integrációs része a függőknek és hozzátartozóiknak segít az önsegítő csoportok működtetésével. 2021-ben hat helyszínen szervezett alkalmakat a Segélyszervezet: Orosháza, Szolnok, Kaposvár, Budapest, Debrecen, Sopron. A csoportokról mind a hat helyszínen elmondhatók, hogy nyitottak, bármikor van mód a bekapcsolódásra, illetve a visszatérésre. A foglalkozásokon a függőségeken kívül számos szociális és társkapcsolati probléma is szóba kerül, valamint kiemelt szerepet kapott a családi támogatórendszer is. A csoportos foglalkozásokon helyszínenként 5-10 fő vesz részt rendszeresen. Az ügyfeleknek a csoportfoglalkozások mellett 2021-ben is lehetőségük volt egyéni esetkezelésen is részt venni. A csoportos és egyéni foglalkozások lehetőségével az ügyfelek kiválaszthatják azt a gyógyulási utat, amely a számukra legkedvezőbb, elősegítve így számukra a függőségéből való kiutat.

A kapcsolati erőszak komplex kezelése

A Segélyszervezet a legnagyobb szervezetté vált, aki a kapcsolati erőszak áldozatai számára különböző segítő szolgáltatásokat működtet. A Segélyszervezet kapcsolati erőszak áldozatait segítő ellátórendszere 3 Krízisközponttal, 2 Félutas házzal, 3 Titkos Menedékházzal, 1 Online tanácsadó szolgáltatással és 4 Krízisambulanciával segíti a kapcsolati erőszak áldozatait. Ebben az évben is tovább folytatódott a Segélyszervezet A szeretet nem árt kampánya, melynek fő üzenete, hogy egy kapcsolatban semmi nem teszi elfogadhatóvá az erőszakot. A Segélyszervezet által létrehozott oldalon (www.aszeretetnemart.hu) elérhető a szervezet anonim tanácsadása, valamint sok hasznos információ az áldozatok, valamint az őket segítő szakemberek számára. A Segélyszervezet kifejezetten kapcsolati erőszak áldozataival foglalkozó intézményei évről évre fejlődnek, szolgáltatási palettájuk bővül. Az ellátottak száma a 2018-as évben 430 fő volt, 2019-ben ez a szám 574 fő, 2020-ban 1048 fő, 2021-ben pedig már 1143 fő.

A 2021-ben is folyamatos volt az egyeztetés a minisztériumokkal. A Segélyszervezet részt vett egy krízisellátást is érintő kutatásban. A Segélyszervezet szakemberei továbbra is együttműködnek a területet érintő jogszabály alkotási folyamatokban.

Összefogás a gyermekekért - Kapaszkodó program

A Segélyszervezet 2021-ben is folytatta gyerekfejlesztő programjait. A pályázati forrásoknak, a segélyszervezet saját gyűjtéseinek és a működési támogatásnak köszönhetően a programok egyre több helyen és egyre nagyobb gyereklétszám elérésével valósultak meg. A programok Miskolcon, Szendrőn, Olaszliszkán, Szolnokon, Orosházán, Kastélyosdombón, Budapesten, Kürtöspusztán, Debrecenben és a Gönci járásban kerültek lebonyolításra. A Segélyszervezet kapaszkodó programjai azért is különösen fontosak, mert évente közel 6140 gyerek kerül a Segélyszervezet látókörébe. Közülük 1613-an vehettek részt több alkalmas fejlesztő tevékenységben, valamint 4527 gyerek vehetett rész valamilyen élményprogramban, szabadidős tevékenységben.

Mozgalmas évet zárt a szervezet 2021-ben a közösségi kezdeményezések területén is:

- Folyamatosak voltak a tematikus nyári és napközis táborok, nagy segítséget jelentve azon szülők számára, akiknek a Covid miatti online oktatásokán ki kellett venniük a szabadságukat és nyáron gondot jelentett a gyerekek felügyelete.
- A 2021-es évben is folytatódott a gyermekek digitális kompetenciájának fejlesztése Vizsolyban, Olaszliszkán, Kastélyosdombón. Szintén folytatódott a Segélyszervezet tanuló páros programja, ahol a szegregátumban élő általános iskolás gyerekeket városi gimnáziumi tanulók korrepetáltak. A résztvevő diákok így teljesíthették az iskolai közösségi szolgálatukat.
- A Segélyszervezet 2 Községi Pontja (Miskolc, Csepel) is folyamatosan működött az elmúlt évben. Szinte egész évben hibrid programokkal várták az érdeklődőket az intézmények, attól függően, hogy a korlátozások milyen teret adtak a közösségi

programoknak. Jelentősen fejlesztésre került a központok technikai háttere, hogy a programok online is jó minőségben elérhetőek legyenek. Mind a két központ aktivizálni tudtak a családokat az online térben is. Közösségi pont programjai között megtalálható volt a toppantó, muzsikáló mondókázó, nyári napközis táborok, angol oktatás, tánc oktatás, kiállítások, baba-mama klub, előadások.

2021-ben is a következő típusú közösségi és fejlesztő programok valósultak meg:

- Élménypedagógiai módszereken alapuló közösségi programok, játszóházak
- Egyéni és csoportos fejlesztések, egyéb fejlesztési lehetőségek biztosítása (korrepetálás, szocializációs csoport működtetése, egészségfejlesztés)
- Készségfejlesztő foglalkozások
- Szociális és információs tanácsadás
- Prevenációs programok lebonyolítása (játékszenvedély, kapcsolati erőszak témakörében)
- Egyéni esetkezelés
- Nyári táborok és napközis táborok
- Baba-mama klub
- Sószoza
- Sportfoglalkozások

A Segélyszervezet a programok során tapasztalt nehézségek megoldását komplex módon közelíti meg. Fontos, hogy a segítségnyújtás szükség esetén több oldalról is megtörténjen, segítve ezzel a gyerekek és családok életét. Ennek érdekében a közösségi típusú munkánkat támogatta a Segélyszervezet Országos Segélyközpontja, mely gyorsan és hatékonyan tudott reagálni a különböző helyszínekről érkező megkeresésekre.

A közösségépítés egy eszköz a családok megismerésére, a bizalmi kapcsolat kiépítésében. Tapasztalataink szerint a szülők és a gyerekek a közösségi programok hatására megnyílnak és mernek segítséget kérni a különböző egyéni vagy családi nehézségekben.

A program kiemelt célja, hogy a gyerekek fejlesztésén keresztül a hátrányos helyzetű családok deprivációs ciklusát megtörje, s így nagyobb esélyük a legyen a gyerekeknek a jobb minőségű életre. A Segélyszervezet intézményeinek – a „Legyen Jobb a Gyermeknek” Nemzeti Stratégiával összhangban – kitűzött célja az volt, hogy elősegítsék az eltérő élethelyzetből induló gyerekek képességeinek kibontakoztatását, az esetleges problémák lehető legkorábban történő felismerését, a korai illetve célzott képességfejlesztést, a hátrányos helyzetből fakadó fejlődésbeli elmaradás elkerülését, a hátrányok mérséklését és a kirekesztődés megelőzését.

Járási fejlesztő programok – Felzárkózó Település program - Szegénység elleni küzdelem

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 4 éve valósítja meg Európai Unió támogatásból a Gönci járásban komplex járási fejlesztő tevékenységét. A Végtelen lehetőség elnevezésű program elsődleges célja a leszakadó települések segítése, hátrányok csökkentése és a helyi közösségek fejlesztése. További cél, hogy javuljanak a helyi lakosság életesélyei, életminőségük, szolgáltatásokhoz való hozzáférésük. A projekt a járványhelyzet miatt hosszabbításra került, várható befejezése 2022 május.

2020-ban indult el a Fókuszban a Gyermekek Európai Unió program, ami a Felzárkózó Települések programot kiegészítő, a 0-3 éves gyerekekre és családjukra fókuszál. Hat településen kezdte meg tevékenységét 7 családmentor, akik intenzív szociális munkával segítik a várandós édesanyákat és 0-3 éves gyermekeket nevelő családokat, melyhez eszközöket (játékok, gyógyászati segédeszközök, vitaminok) és fejlesztő szakembereket biztosít a projekt.

A Jelenlét célja az, hogy ezeken a társadalmilag atomizálódott helyeken élő közösséget hozzon létre, hogy az adott szegregátum állapotához igazított kisebb-nagyobb fejlesztéseket indíthasson el. További cél, hogy hidat teremtsen a többségi társadalom és a szegregátumban élők között, valamint cél, hogy a szegregátum közössége képes legyen önállóan is szembenézni az őt érő kihívásokkal.

A Felzárkózó Település program 4 településen indult a 2019-es évben, (Kastélyosdombó, Lakócsa, Boldogkőújfalu, Vizsoly), a 2020-as évben két új település, Felsődobsza és Pusztakovácsi-Kürtöspuszta, 2021-ben Somogyfajsz, Drávagárdony-Zádor, Pere és Novajidrány kapcsolódott be a programba, így már 11 helyszínen zajlik a program.

A „Jelenlét Pontok” által kialakított szolgáltatásokat a 2021-es évben járásban közel 2500 fő vette igénybe. Az előző időszak során elkészített diagnózisok és cselekvési tervek alapján tovább zajlik a projektben nyújtott szolgáltatások kialakítása és végrehajtása. A járványhelyzet adta új kihívások a Jelenlét Pontok működését is megnehezítették. A foglalkozások csökkentet létszámban valósultak meg, időszakos bezárások nehezítették a célcsoporttal a kapcsolattartást. Utcai szociális munka keretében, valamint online közösségi csoportokban zajlott a közös munka.

A helyszíni jelenlét tovább erősödött az elmúlt évben, a helyi ellátórendszer fontos szereplőjévé vált a Segélyszervezet. Folyamatosan zajlanak a gyermekfejlesztő foglalkozások: fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus és logopédus és mozgásfejlesztő bevonásával, amelyre egyre nagyobb igény mutatkozik. Továbbra is fontos és kiemelt feladat a foglalkoztatás erősítése és a lakhatási körülmények javítása.

Szakmai tevékenységek:

- A helyi közösség életminőségét javító szolgáltatások komplex működtetése
- Szociális szakemberek kompetenciájának fejlesztése
- Krízishelyzetek kezelését célzó szolgáltatások
- Gyermek komplex készség- és képességfejlesztése
- Mobil gyerekfejlesztő tevékenység működtetése
- Szülők komplex munkaerőpiaci fejlesztése
- Közösségi és szabadidős programok szervezése
- Prevenációs programok lebonyolítása általános és középiskolás fiatalok számára
- Szociális készség- és képességfejlesztés,
- Előítéletek csökkentését célzó programok lebonyolítása a civil lakosság, valamint több ágazat szakemberei, helyi döntéshozók, vállalkozók, társadalmi vállalkozások, civil szervezetek képviselői számára
- Járási Szolgáltatói Kerekasztal, Járási Fejlesztési Fórum létrehozása, működtetése
- Szociális diagnózis készítése

A projekt kapcsán a Segélyszervet munkatársai folyamatos szakmai megbeszélést folytatnak a program végrehajtása kapcsán releváns minisztériumokkal, valamint életre hívtak olyan szakmai fórumokat is, melyek a nagy hazai karitatív szervezetek bevonásával értékelik ki a programon belül elért eredményeket, nehézségeket.

FEJLESZTÉSI ÉS MODELLPROJEKTEK FEJLESZTÉSI IGAZGATÓSÁG

A Fejlesztési Igazgatóság 2019 nyarán jött létre azzal a céllal, hogy a Segélyszervezet által megvalósított hazai fejlesztési projektek tervezése és végrehajtása hatékonyan járuljon hozzá a szervezet stratégiai céljainak eléréséhez, s hosszú távú fejlődési lehetőséget teremtsen a szervezet számára, bővítve a hazai szolgáltatások és tevékenységek körét. Az Igazgatóság által végrehajtott projektek hozzájárulnak a meglévő hazai intézményrendszer fejlesztéséhez, illetve új innovációk, modellek kialakításával új működési területek, módszerek bevezetését teszik lehetővé a szervezet számára. A Fejlesztési Igazgatóság munkáját szoros együttműködésben végzi a Szociális Igazgatósággal.

Az Igazgatóság célja

- A stratégiai célok eléréséhez külső támogató pályázati lehetőségek felkutatása
- A Segélyszervezet rövid-közép- és hosszú távú céljait szolgáló projektportfólió kialakítása
- A projektmegvalósításhoz kapcsolódó humán, pénzügyi és egyéb erőforrások felhasználásának optimalizálása
- A Segélyszervezet szervezeti működésének fejlesztése

Az Igazgatóság feladata

- Az igények, projektötletek összegyűjtése, értékelése
- Pályázatok felkutatása előkészítése, benyújtása
- A párhuzamosan futó projektek koordinációja
- Belső tudásmegosztás
- Projekt csapatok munkájának támogatása
- Projekt menedzsment módszertan fejlesztése
- A projektek elemzése, monitoringja, a projekt előrehaladás nyomon követése
- A szervezet fejlesztéséhez kapcsolódó folyamatok koordinációja, összehangolása

2021-ben közel 60 projekt végrehajtása, koordinációja zajlott az Igazgatóságon belül, melynek jelentős részét az építési beruházások tették ki.

Építési beruházások

1. Szociális és Fejlesztőközpont, raktárbázis építése Debrecenben

A tervezett létesítmény az EFOP-2.2.15-16-2017-00006 számú, „Másokért növekedni – A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet infrastrukturális hátterének fejlesztése” elnevezésű projekt keretében valósult meg. Az épület földszint + 1 emeletes, 403 m² beépített

alapterületű, 529 m² bruttó szintterületű, amely a földszinten magában foglal raktárt, valamint iroda és fejlesztő helyiségeket.

Az intézményben tervezett tevékenység hátrányos helyzetű iskoláskorúak fejlesztése, oktatása, párhuzamosan a szülők részére munkaintegrációs és mentálhigiénés segítségnyújtás. A fejlesztés és segítségnyújtás szervezett csoportokban, a várossal kötött ellátási szerződésben rögzített feltételekkel történik, a körzeti iskolák tantestületeivel szoros együttműködésben. Az épület kivitelezése 2020 nyarán megkezdődött, s 2021 tavaszán fejeződött be.

2. Kastélyosdombói Országos Szociális Munkás Továbbképző Központ kialakítása

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 2010-ben nyitotta meg új szociális és fejlesztő központját Kastélyosdombón, megteremtve ezzel a lehetőségét annak, hogy egy olyan modellprogramot alakítson ki, mely újragondolta a hátrányos helyzetű családok reintegrációját, azok helyben való letelepítését, munkához és megélhetéshez juttatását, kialakította az ehhez szükséges eszközrendszereket és a szociális munkások beavatkozási módszereit.

A Segélyszervezet célja, hogy a megszerzett tapasztalatokat minél több szociális szakember részére átadja, új értékek felé orientálja a szakmát. Ennek érdekében be kíván kapcsolódni a szociális szakemberek továbbképzési rendszerébe. Olyan akkreditált képzéseket kíván nyújtani, melyek bővítik a szociális szakemberek eszközrendszerét, erősítik az értékalapú megközelítéseket, valamint segítik olyan

beavatkozások kialakítását, melyek a szükségletalapú szociális munka helyett a jogokra és kötelezettségekre helyezik a hangsúlyt.

A képzések helyszíne a Kastélyosdombón kialakított oktatóközpont, valamint a modellprogram által kialakított mintagazdaság. A tervezett beruházás tartalmazza az épület megvásárlását, teljes felújítását és korszerűsítését, az útburkolat részleges javítását, a terület és környezet rendezését. A kivitelezési munkálatok 2020 tavaszán kezdődtek meg, és 2021 nyarán fejeződtek be.

3. Konyha felújítása (Dunavarsány)

A Segélyszervezet tulajdonában álló ingatlan együttes része egy 329 m² alapterületű konyhaépület, amely szerkezetileg alapvetően jó állapotú, a tetőszerkezetet kivéve, mely cserére szorul. Az épület 25 éve esett át teljes felújításon, így a konyha újra indításához elengedhetetlen a belső és külső felújítás, korszerűsítés, valamint a külső környezet rendezése.

A konyha működtetésével a szervezet egyrészt biztosítani tudja az idősök átmeneti gondozó házában illetve a tervezett idősok otthonában élő ellátottak étkeztetését, másrészt a konyha piaci alapú, bevételt termelő szolgáltatások nyújtásával biztosíthatja a közhasznú szolgáltatást nyújtó intézmények biztonságos finanszírozási hátterének megteremtését. A beruházás 2020 szeptemberében elindult és 2021-ben fejeződött be.

4. Jelenlét Pont kialakítása Boldogkőújfalun

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 2019 óta egy olyan diagnózis alapú felzárkóztató programot hajt végre Boldogkőújfalun a gönci járásban, mely több területet is magába ölelő térségi jelenlét alapú, fejlesztő munkát foglal magában. A program túlmutat a klasszikus szociális munka eszköztárán és jelenlét típusú fejlesztői munkát valósít meg települési szinten. A program egy közösségbe ágyazott komplex településfejlesztési

program, ami lehetőséget ad az addig bevált módszertani elemek és jó gyakorlatok adaptálására, valamint új szolgáltatások kipróbálására. Jelen mintaprogram a komplex fejlesztési program céljaival összhangban kerül megvalósításra, erősítve a fejlesztési célok elérését.

A program indulásakor a Jelenlét Pont ideiglenes helyszínen kezdte meg működését. 2021-ben kezdődtek meg a

végleges helyszínen a kivitelezési munkálatok, melynek révén a Jelenlét Pont szolgáltatásainak infrastrukturális háttere hosszútávon biztosítottá válik.

A kivitelezés várhatóan 2022 tavaszán fejeződik be.

5. Közösségi tér kialakítása Olaszliszkán

Olaszliszka településközpontjában, a Bodrog partjáig lenyúló telken, világörökségi területen fekszik az ingatlan, melyen egy régóta használaton kívüli, rendkívül rossz állapotú épület állt. A szomszédos telek szintén a szervezet tulajdona, ahol Tanoda működik. Az

ingatlan megvásárlásával lehetőség nyílt arra, hogy az egyre nagyobb számú közösség számára egy igazi, megfelelő befogadóképességű közösségi teret alakítson ki a Segélyszervezet, mely alkalmas nemcsak közösségi rendezvények megtartására, de helyet biztosít csoportos fejlesztő foglalkozásoknak és nyári táborok

helyszínéül is szolgálhat.

2021-ben megtörtént az épület hátsó szárnyának a felújítása, energetikai korszerűsítése. A fejlesztés révén létrejött egy közel 160 m²-es közösségi tér a kapcsolódó kiszolgáló helyiségekkel (konyha, vizesblokk, valamint raktárhelyiségek).

NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSI ÉS HUMANITÁRIUS IGAZGATÓSÁG

A Nemzetközi Fejlesztési és Humanitárius Igazgatóság célja, hogy a Segélyszervezet Alapszabályában rögzített célokat megvalósítsa: segítséget nyújtson a szükséghelyzetbe került embertársainak, kivizsgálja a szükséghelyzetet eredményező okokat és segítséget nyújtson azok mielőbbi felszámolása érdekében. Fenti céljait az Igazgatóság két területen valósítja meg: humanitárius, valamint nemzetközi fejlesztési munkája során.

A 2021-es év tevékenységeit alapvetően a koronavírus járvány következményei miatt nehéz helyzetbe került hátrányos helyzetű csoportok, közösségek támogatása határozta meg, de az Igazgatóság törekedett arra, hogy a nehézségek ellenére a megkezdett projektjeit minél teljesebb módon meg tudja valósítani. Célja volt, hogy minél több helyszínen tudjon támogatást nyújtani a Covid-19 elleni védekezésben, tette ezt számos országban, ezek közül kiemelkedik Ukrajna, ahol az év folyamán számtalan projektet valósított meg, segítve ezzel a lakosság és egészségügyi intézmények védekezési erőfeszítéseit.

Az év során számos humanitárius projektet valósított meg helyi partnerekkel együttműködve a világ számos pontján, bekapcsolódva a Covid-19 járvány elleni védekezésbe, annak negatív hatásainak enyhítésébe.

2021 folyamán lezajlott a Segélyszervezet nemzetközi humanitárius tevékenységének átvilágítása annak érdekében, hogy elnyerje az ECHO (az Európai Bizottság Európai Polgári Védelmi és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletekért Felelős Főigazgatósága) „Humanitárius partneri” minősítését.

IRAK

Qudra 2 projekt

A 2021-es évben is folytatódott a 7 millió eurós támogatási összegű Qudra 2 projekt, melynek fő célja a menekültek, belső menekültek, lakhelyükre visszatérők és helyi közösségek ellenálló-képességének növelése. A projekt egyik fókuszában a megélhetési lehetőségek megteremtése és támogatása áll, mely tevékenységek főként a mezőgazdaság, valamint a mikrovállalkozások fejlesztésének területén zajlanak. A 2021-es évben a megélhetési lehetőségek bővítésének keretében Sulaymaniyahban, Dohukban,

Kirkukban és Ninivében összesen megközelítőleg 14-15 mezőgazdasági infrastruktúrafejlesztési projekt valósult meg, amely projektenként 15-50 gazdaságot érintett.

A projekt másik központi eleme a civil társadalom szereplőinek kapacitásfejlesztése, ami a társadalmi kohéziót szolgáló tevékenységek megvalósításához szükséges képzéseken és eszköztámogatáson keresztül valósul meg. Dohuk és Kirkuk területén több, mint 120 család részesült egyéni képzésben és eszköz-/élőállat-támogatásban. Az egyéni mezőgazdasági eszköz-támogatások 250 családhoz jutottak el (Kirkuk, Ninive, Salah-al-Din, Dohuk területén), valamint a Segélyszervezet és partnerei egyéni állatorvosi látogatásokat is biztosítottak. Telafar, Ninivében egy regeneratív mezőgazdasági technikák bemutatására szolgáló terület megtervezése is megtörtént. A központi területeken a farmerek támogatási lehetőségeinek vizsgálatára pedig egy kutatást is végeztünk.

Ezen túl partnereink közvetítésével képzések indultak Ninive északi részén, Salahadinban és Anbarban. A civil szervezetek kapacitásfejlesztése és projektjei során 7 szervezet kapott támogatást és összesen 7 projektet valósult meg Iraki Kurdisztán területén, így 96 fő vett részt kapacitásfejlesztésen és a projektek megközelítőleg 2000 főt értek el. Mindezen felül a projekt az Iraki Kurdisztán területén, valamint Kirkuk, Ninive és Anbar kormányzóságokban öntözőcsatorna-rehabilitációkra, mezőgazdasági tárolók renoválására és gátak karbantartására is lehetőséget nyújt.

Unitárius Egyház Támogatása

Segélyszervezetünk 2020 decemberében 400 000 Ft támogatásban részesült a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerületének jóvoltából. A Partnerek között aláírt Együttműködési Megállapodás értelmében a támogatás célja, hogy megerősítse az együttműködést az Egyházkerület és a Segélyszervezet között, különös tekintettel a Ninive-fennsíkon élő iraki családok, illetve gyermekek megsegítése érdekében. A Segélyszervezet a teljes támogatási összeget felhasználva összesen 30 gyermek számára adott át téli ruházatot, valamint a lakhelyüket fűtőtestekkel és egy háztartási készülékkel látta el.

Oktatási intézmények támogatása az iraki Hatara településen

A Segélyszervezet 2021 szeptemberében írta alá az együttműködési megállapodást a Lengyel Köztársaság Erbili Főkonzulátusával. A projekt célja az oktatás és az oktatással kapcsolatos infrastruktúra fejlesztése volt Hatara település iskoláiban, válaszul az adminisztratív patthelyzet miatt kialakult támogatáshiányra, mellyel az itteni iskolák küzdenek. A fennálló helyzet sürgőssége miatt a projekt megvalósítása azonnal megkezdődött: összesen 7 iskola 1741 tanulójának osztottunk tanszereket, valamint egy iskola felújítására is sor került, ahol 290 diák folytathatja tanulmányait.

Szennyvízhálózat felújítása az iraki Karemlés településen

Szervezetünk szennyvízhálózat-rehabilitációs projektet hajtott végre Karemlés településén a környék egészségügyi körülményeinek javításának céljával. A projekt során közel 10-15 ház szennyvizének bekapcsolására került sor a település hálózatába, így összekapcsolva a Segélyszervezetünk által korábban telepített víztisztító berendezés szennyvizének elvezetésével.

Árvaház támogatása különórákkal és eszközökkel az iraki Sharia településen

Az iraki Sharia településen végrehajtott projekt keretén belül 30 gyermeket támogattunk iskolán kívüli oktatási tevékenységekkel, többek között informatikai tanfolyammal, angol nyelvtanfolyammal továbbá kézműves, művészeti és zenei foglalkozásokkal.

Mezőgazdaság támogatása és rehabilitációja a Ninive-fennsíkon

A Segélyszervezet az Iraki Köztársaság, Niniveh Kormányzóságának Alqosh településén egy mintafarm kialakításával mezőgazdasági képzési központot hoz létre, ahol szakértő tanácsadók segítségével permakulturális képzést nyújt legalább 50 iraki mezőgazdasággal foglalkozó kedvezményezett részére. A mintafarm hosszútávú bevételi forrást biztosíthat a közösség tagjai számára, valamint az ott meghonosított fejlett termelési technikák és a későbbiekben arra épülő feldolgozóipar jelentősen nagyobb kedvezményezetti csoportot érint majd. A képzések azokra a mélyen húzódó, folyamatosan fennálló problémákra adnak választ – mint például a vízhiány, az elsivatagosodás, a termőföldek kimerítése és a munkahelyek hiánya – amelyek a területről induló folyamatos elvándorláshoz, migrációhoz vezetnek.

ETIÓPIA

Segélyszervezetünk egy komplex program keretén belül etióp hátrányos helyzetű csoportok részére nyújt humanitárius segítséget. A program célja a belső menekültek és a befogadó lakosság támogatása az oktatás, vízgazdálkodás és mezőgazdaság, valamint az élelmiszerbiztonság területén Gambella és Konso régióiban. A program keretén belül megvalósult egy új iskola építése, valamint tanszereket biztosítottunk a tanulóknak. Ezen túl indítunk egy mezőgazdasági képzést, ami mellett mezőgazdasági eszközök és élőállat

osztásra is sor került. A tevékenységek által összesen 6685 közvetlen kedvezményezett részesült támogatásban.

HORVÁTORSZÁG

A Hungary Helps Program hozzájárulásával a horvátországi földrengés során megrongálódott petrinjai I. számú általános iskola és a žažinai Szt. Miklós és Vitus templom újjáépítésére kerül sor. Az összesen 20 osztályos általános iskola 355 gyermeket fogad be, míg a templom 1200 hívet szolgál ki, így összesen a nemzetközi fejlesztési projekt 1555 kedvezményezettet érint.

A horvátországi földrengés után azonnali segítségnyújtásként a Segélyszervezet lakókonténereket biztosított az érintett családoknak.

UKRAJNA

Koronavírus járvány elleni védekezés támogatása és árvíz utáni iskolafelújítás Ukrajnában Segélyszervezetünk életmentő eszközök biztosításával járult hozzá a koronavírus járvány elleni védekezéshez: 2021 januárban 50 lélegeztető gépet tartalmazó szállítmányt küldött Ukrajnába, összesen 10 kormányzóságba 46 kórház részére, melynek köszönhetően a koronavírus és egyéb betegségek kezelésében csökken a halálozási arány. Továbbá, legalább 20 Kárpátalja területén működő egészségügyi és szociális intézmény eszközellátottsága javult, hatékonyabb és eredményesebb védekezést biztosítva a koronavírus járvány kezelésének területén. Az infrastruktúra fejlesztésére irányuló program révén Kárpátalja teljes lakossága esetében javult az egészségügyi ellátás színvonala, mely pozitív hatást gyakorol a régió lakosságának egészségügyi helyzetére. Krasznoujlly településen az iskola külső szigetelése és a homlokzati munkák mellett 2021 szeptemberében egy vízelvezető csatornarendszer került átadásra.

Ukrajnai egészségügyi intézmények támogatása a Covid-19 járvány kezelése érdekében A Külügyi és Külgazdasági Minisztérium és az Amerikai Külügyminisztérium támogatásával a Covid-19 járvány következtében kialakult helyzetre reagálva nyújtott a Segélyszervezet egészségügyi intézmények számára segítséget Ukrajnában. Ennek keretén belül sor került az egészségügyi infrastruktúra és az eszközrendszer állapotának javítására. A

kapacitásnövelés Ukrajna, azon belül Kijev és a Kijevi régió három kórházában valósult meg, ahol oxigén állomások kialakításával, az egészségügyi személyzet képzésével, valamint egészségügyi eszközök (többek között inkubátorok, defibrillátorok) átadásával járult hozzá a szervezet az egészségügyi intézmények hatékonyabb működéséhez.

Magyar-ukrán együttműködés elmélyítése és kiszélesítése a civil szektorban

Segélyszervezetünk 2021-ben Magyarország és Ukrajna közötti jószomszédi kapcsolatok erősítéséért indított projektet. A projekt célja az esetleges negatív előítéletek lebontása Ukrajnában, valamint a magyar-ukrán együttműködés kiszélesítése a közösségépítés területén. Ennek részeként módszertani és szakmai tapasztalatok átadására került sor a kárpátaljai rászorulókat támogatása kapcsán. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet kárpátaljai rászorulókatért végzett tevékenységének végrehajtása Biztos Kezdet Gyermekház (BKH) módszertana szerinti készségfejlesztő foglalkozások keretén belül valósult meg, melynek során összesen 26 édesanya és harmadikét 0-3 éves közötti kisgyermek vett részt a BKH által biztosított foglalkozásokon, amelyeket heti rendszerességgel, napi 6 órában vettek igénybe. A foglalkozások népszerűsítésével összesen 112 édesanyát ért el a projekt a járásban.

Herszoni krízisközpont kialakítása és az ott élők támogatása

A herszoni krízisközpontban 2021. júniusa és 2021. decembere között felújították a szellőzőberendezéseket, a zuhanykabinokat, új folyosói lámpákat vettek, valamint konyhai felújításokat is végeztek. Az itt élő rászorulókat gyorssegély formájában higiéniai- és élelmiszer-csomagokat kaptak: Szervezetünk 50 élelmiszer- és 50 higiéniai csomagot, illetve 25 csomag pelenkát osztott ki azoknak a nőknek, akik a Krízisközpont (Menhely és Napköziotthon) lakói és 4 éven aluli gyermeket nevelnek.

Globális válaszadás a Covid-19 járványra Ukrajnában

Az Act Alliance COVID Appeal keretében Segélyszervezetünk legsürgősebb szükségleteket vizsgáló értékelése alapján élelmiszer- és higiéniai csomagokat osztott ki Herszonban és Zaporizzsjában. A segély 150 háztartáshoz, összesen 608 főhöz jutott el.

Kárpátaljai karitatív tevékenységek támogatása

Ezen program célja, hogy támogatást nyújtson Beregszászon és a járásban élő egyedülálló nyugdíjasoknak, illetve a hátrányos helyzetű, több gyermeket nevelő családoknak. Beregszászon és a járásban 385 egyedülálló nyugdíjas részesült élelmiszer-csomag támogatásban, illetve 60, a Biztos Kezdet Ház és Tanoda típusú programokban résztvevő

kisgyermekes, hátrányos helyzetű családnak jelentett nagy segítséget az alapélelmiszer szükségletüket kiegészítő élelmiszer-csomag adomány.

Biztos Kezdet Gyerekház – Határon túli együttműködési program

A projekt célja az újszülött és kisgyermekes (0-3 éves) családok egészségügyi helyzetének javítása az ukrainai Beregszász városban és Beregszász körzetben a Biztos Kezdet Gyerekház programszolgáltatások bevezetésével és bővítésével, valamint a régióban a leginkább hátrányos helyzetűek számára tanácsadás nyújtásával. A projekt keretében a Segélyszervezet három magyarországi (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatását is fejlesztette orvostechikai eszközök vásárlásával. Ukrajnában 13 tanácsadás zajlott, 6 településen, 4 különböző témában 80 édesanya részvételével. A beregszászi BKH folytatta a projekten belüli tevékenységét fejlesztő, tanácsadói foglalkozásaival. Az eddigi projekt tevékenységgel 568 kedvezményezettet ért el a szervezet.

Beregszász városát ért környezeti károk kezelése

A beregszászi útfelújítási projekt keretében a munkák előkészítéseként elkészítésre kerültek a tervezési szerződések a szennyvízelvezetésre, valamint az utcák aszfaltozására. A szennyvízelvezetés feladatrésze elkészült a tervdokumentáció lezajlott a szakvizsgálat, pozitív eredménnyel. Az aszfaltozás/övärok tervdokumentációja rendelkezésre áll, a munka folytatódik a kivitelezési tervekkel.

AFGANISZTÁN

Szakmai munka és koordináció

Az Ökumenikus Segélyszervezet 21 éve, 2001 óta van jelen Afganisztánban. Az ország északi részében található Mazar-I-Sharif városban működő irodája egész évben intenzív koordinációs és szakmai munkát végzett. 2021-ben a Segélyszervezet az ENSZ Világélelmelési Program (WFP) kabuli irodájával 4 projekt végrehajtására írt alá megállapodást, továbbá a Hungary Helps Ügynökség támogatásával is végrehajtott egy élelmiszer-segélyprogramot. A programok során 2021-ben 5241 tonna (az eddigi legtöbb) élelmiszer került kiosztásra, illetve különböző helyi vidékfejlesztési, katasztrófa-megelőzési és képzési programok valósultak meg. A közvetlen kedvezményezettek száma 76,543 fő volt. A programok összértéke – beleértve az átadott élelmiszer és „cash for work” típusú programok értékét – meghaladta az 1,3 Mrd forintot. 2021 augusztus-szeptember folyamán a tálib hatalomátvétel következtében a Segélyszervezet néhány hétre felfüggesztette a programok végrehajtását, illetve a kialakult helyzet miatt újraszervezte

irodáját. Ezen kívül a munkatársak biztonsága, valamint a projektek sikeres végrehajtása érdekében a Segélyszervezet különböző biztonsági, korlátozó intézkedéseket vezetett be, mind az iroda működésére, mind pedig a programok végrehajtására vonatkozóan. A tálibok hatalomátvételét követően a pénzügyi rendszer összeomlott, az alapvető élelmiszerek ára rohamosan emelkedett. A nemzetközi pénzintézetek felfüggesztették az ország támogatását, az országot szárazság sújtja, valamint számos további tényező tovább fokozta a humanitárius válság elmélyülését és elhúzódását.

WFP programok

A Segélyszervezet első „unconditional seasonal support” típusú programja 2021. február-december között Samangan és Baghlan tartományban zajlott. A program során 5241 tonna élelmiszer kiosztása és 54 Mio AFN CBT történt 49096 kedvezményezett részére.

A második „Asset creation - Food” típusú program végrehajtására 2021. április-június között került sor Samangan és Baghlan tartományban. A két tartomány három kerületében 1964 családnak összesen 450,149 tonna élelmiszert (só, liszt, olaj, hüvelyesek) biztosított a Segélyszervezet a World Food Program támogatásával. Az élelmiszer támogatásért a kedvezményezettek az alábbi vidékfejlesztési, katasztrófa-megelőzési programokat végezték el: 396 m³-es árvízvédelmi tározó építése, 130 nő hidroponikus takarmányozás képzése, egy 92 km hosszú pisztáciaültetvény felújítása teraszokkal (összterület 120 hektár), egy 3,5 km hosszú, nagy területű út felújítása, egy faiskola bővítése, és egy 8 km hosszú vízelvezető csatorna tisztítása.

A harmadik program során Balkh tartomány központja (Mazar-I-Sharif) és Nahreshahi kerület volt a támogatás célterülete. Ebben a programban a Segélyszervezet 3.425 AFN CBT/hónap biztosított 400 nő számára, akik az alábbi képzéseken is részt vettek: férfiruházat-készítő, kézművesség, bőrruházat és táskakészítés.

2021 év utolsó WFP által támogatott „ACL-CBT, ACL-Food” program végrehajtását 2021 júliusában kezdte el a Segélyszervezet Balkh és Samangan tartományokban. A program befejezése áthúzódott 2022 évre. A program során havi 6.850 AFN CBT-t biztosított a Segélyszervezet 330 háztartás számára 4 hónapon keresztül, valamint 243.41 tonna élelmiszert adott át 531 háztartás részére. A kedvezményezettek az alábbi munkákat végezték el: napelemes öntözőrendszer építése Shortepa körzetben, öntözőcsatornák felújítása Balkh tartomány Kaldar körzetében, valamint árvízvédelmi fal és gabionfalak építése Samangan tartomány Khuram wa Sarbagh körzetében.

Fenti programokon kívül a Segélyszervezet A Hungary Help Ügynökség támogatásával hajtott végre élelmiszer-segélyprogramot. A támogatott 696 család a rászorultság mértékét meghatározó kérdőív segítségével került kiválasztásra. Összesen 47.746 tonna élelmiszer (háztartásonként 50 kg búzaliszt, 10 kg rizs, 4.6 l étolaj, 3 kg bab és 1 kg magas fehérjetartalmú keksz) támogatásban részesültek. 2021 folyamán két további program

végrehajtását kezdte meg a Segélyszervezet a finn FCA partnerszervezet, illetve az ACT Alliance támogatásával. Ezen programok megvalósítása áthúzódott 2022 évre.

HUMANITÁRIUS GYORSSEGÉLYEK

Ciklon utáni segítségnyújtás a Fidzsi-szigeteken

A projekt fő célja az volt, hogy humanitárius segítséget nyújtson az áradások által sújtott családoknak és élelmiszerszükségeiket kielégítse. Ezért ételcsomagok kiosztására került sor 225 háztartásnak. Ezzel a projekt összesen 1261 kedvezményezettet tudott elérni a kívánt időn belül.

Áradás utáni segítségnyújtás Kelet-Timor-ban

Humanitárius segítségnyújtás keretén belül az áradások által sújtott családoknak segélyáru osztásra került sor Kelet-Timorban. A segélyárak között volt élelmiszer, vízellátási, közegészségügyi és higiéniai eszközök (utóbbi a koronavírus-járványra való tekintettel), vitaminok, táplálékkiegészítők, továbbá építőanyagok, háztartási cikkek, illetve krízis vonal biztosítása. Összesen 265 családot és 985 főt ért el a segítségnyújtás.

Covid-19 világjárvány által okozott humanitárius válsághelyzet enyhítése Indiában

A projekt fő célja az volt, hogy humanitárius segítséget nyújtson a Covid-19 világjárvány által sújtott indiai lakosságnak. A projekt megvalósítása során sor került higiéniai eszközök kiosztására, illetve védekezéssel kapcsolatos információk eljuttatására, távolságtartásra vonatkozó szabályok megismertetésére a legszegényebb, marginalizált lakosság számára. 2021-ben összesen 3620 család részesült a segítségnyújtásból, így a közvetlen kedvezményezettek száma 18000 fő volt.

A tadzsik-kirgiz konfliktus áldozatainak, valamint a konfliktus elől elmenekült kirgiz lakosságnak a megsegítése

A humanitárius segítségnyújtás a tadzsik – kirgiz konfliktus következtében érintett határ menti falvak lakói közül összesen 300 (1600 fő) családot érintett, akik szükséges, nem élelmiszer jellegű fogyasztási cikkek osztásában részesültek, így például nők és gyermekek egészségügyi és higiéniai ellátására, ruházat kiosztására és a tiszta ivóvíz összegyűjtéséhez szükséges eszközök biztosítására került sor. Ezen kívül 60 szülő és 40 gyermek részesült pszichológiai segítségnyújtásban, melynek keretében segítséget kaptak a konfliktus okozta stressz leküzdésében.

Vulkánkitörés következtében nehéz helyzetbe került gyermekek és családok élelmezési támogatása a Kongói Demokratikus Köztársaságban

A projekt célja a 2021 májusában történt vulkánkitörés károsultjainak segítése. A Segélyszervezet összesen 300 gamai gyerek számára iskolai keretek között biztosított étkeztetést 10 hónapon keresztül, valamint további 50 rászoruló család számára élelmiszert és szükség szerint konyhai eszközöket.

A kenyai Saint Clare Általános Iskola felújításának, karbantartásának támogatása

A projekt célja a kenyai Korogochó nyomornegyedben élő fiatalok részére minőségi oktatási körülmények biztosítása az Általános Iskola karbantartási és felújítási munkáinak támogatása által. Összesen 525 4-15 éves kor közötti diák részesült a támogatásban különböző etnikai és vallási csoportokból egyaránt.

Humanitárius segítségnyújtás hátrányos helyzetű csoportok részére Líbiában

A program az alapvető higiéniai körülmények javítását célozza iskolákban és egészségügyi intézményben, annak érdekében, hogy a fertőző és egyéb módon terjedő megbetegedések csökkenjenek, javuljon a fiatakorú lakosság egészségügyi helyzete és az egészségügyi intézmények hatékonyabban, biztonságosabban végezzék tevékenységüket. A program közvetlen kedvezményezettjeinek száma 9800 fő volt.

Szászrégeni szivárvány kollégium felújítása, bővítése

A projekt célja az erdélyi Szivárvány Szórványkollégium felújítása által a mélyszegénységbe süllyedt mezőégi szórványmagyarság támogatása. A két településen, Magyarfülpösön és Szászrégenben is működő bentlakásos intézmény 51 gyermekről gondoskodik, akik szállást, teljes ellátást és oktatási segítséget kapnak óvodástól a középiskolásokig.

KOMMUNIKÁCIÓS IGAZGATÓSÁG

1. Társadalmi szolidaritást ösztönző kampányok és közösségi események 2021-ben:

Horvátországi földrengés

A katasztrófát követően országos adománygyűjtést indított az Ökumenikus Segélyszervezet, amiben adományozóit arra kérte, hogy a 1353-as adományvonalra indított hívással fejezzék ki szolidaritásukat a szomszédos ország károsultjaival. Az összefogás első hetében több mint 12 millió forint érkezett. A célzott gyűjtés január végéig tartott.

Felhőtlen gyermekkor adománygyűjtés – Kapaszkodó program

A járvány hosszú hónapjai nemcsak a felnőttek, de a gyermekek számára is tele voltak lemondásokkal, veszteségekkel. Talán ma még nem is értjük, hogy ennek a félelmekkel és bizonytalanságokkal teli időszaknak milyen hatásai vannak és lesznek az ő életükben. Az Ökumenikus Segélyszervezet intézményein keresztül gyermekek ezreit segíti, akik eleve hátrányokkal, biztonságos otthon és biztos családi háttér nélkül élték végig a küzdelmes hónapokat.

Május mindig a gyermekek hónapja az Ökumenikus Segélyszervezetnél, ekkor indítja el Felhőtlen gyermekkor kampányát. 2021-ben azért hirdette meg adománygyűjtést és a 1353-as adományvonalon, illetve a www.segelyszervezet.hu weboldalon, hogy ezt a küldetését folytathassa: hogy minél több gyermeknek adhasson esélyt a járvány alatt tovább halmozódó hátrányaik ledolgozására, a gyermekkor soha vissza nem térő felhőtlen pillanatainak megtapasztalására.

A május 19-én tartott kampányindító sajtótájékoztatón Gáncs Kristóf, az Ökumenikus Segélyszervezet kommunikációs igazgatója hangsúlyozta: a Segélyszervezet a járványhelyzetben sem engedte el a rászoruló gyermekek kezét, hiszen a felzárkózást segítő, esélyteremtő munkában mindennél fontosabb a folyamatosság. A Segélyszervezet Kapaszkodó programja keretében országszerte 20 helyszínen 3000 gyermek felzárkózását segíti rendszeresen átmeneti otthonokban, hátrányos helyzetű térségekben. Erre a kapaszkodóra nemcsak a járvány alatt, de a járvány után is nagyobb szükség van, mint valaha, hiszen a pandémia hónapjai alatt sok gyermek esetében tovább nőttek a hátrányok, sok család került még nehezebb helyzetbe. A következő időszak – a nyári táborok és napközis foglalkozások időszaka - különösen is fontos lesz, hogy a hátrányos helyzetű diákok pótolni tudják az elmúlt évben tovább halmozódó lemaradást és mindazt a közösségi élményt, amitől megfosztotta őket a járvány.

Iskolakezdés együtt

2021-ben tizedszerre hirdette meg Iskolakezdés együtt! országos segélyakcióját az Ökumenikus Segélyszervezet. A koronavírus-járvány miatt idén is duplája volt a célkitűzés a korábbiaknak, így összesen 2000 nehéz helyzetbe került gyermeket kívántak segíteni egyenként 10 ezer forint értékű, személyre szabott, minőségi tanszercsomagokkal. Ezalkalommal is fontos cél volt, hogy az adományok még az első becsöngetés előtt célba érjenek, amihez az adományozók mellett a gyűjtés partnerei is jelentősen hozzájárultak. Augusztusban egymást követték a Segélyszervezet figyelemfelhívó akciói azzal a céllal, hogy minél többen csatlakozzanak az országos összefogáshoz. A fő cél 20 millió forint összegyűjtése volt, amelyből a Segélyszervezet 2000 gyermek számára tudott egyszeri, fejenként tízezer forint értékű segítséget nyújtani. A kedvezményezettek jórészt a szervezet intézményeiben és azok látókörében élő családok gyermekei közül kerültek ki, de az Országos Segélyközpont révén hazánk minden pontjára eljutott az iskolakezdési támogatás. A csomagok összeállításához szükséges pénzen felül beérkezett adományokat ezúttal is a gyermekek felzárkózását elősegítő egész éves munkájának támogatására fordítják.

Ne csak szurkolj, segíts! – Ökumenikus váltó

Az Ökumenikus Segélyszervezet és a Budapest Sportiroda 2021-ben első alkalommal hirdette meg az Ökumenikus Váltót a 36. SPAR Budapest Maraton Fesztiválon. A kezdeményezés célja az volt, hogy a legkülönbözőbb vallási felekezetekhez kötődő futókat szólítsák egy futóközösségbe, egy közös célért: futók a Segélyszervezet gyermekeket segítő Kapaszkodó programjára gyűjtöttek. A két napos hétvégi budapesti sportrendezvényre látványos óriáselőképkel, több futócsapattal, illetve kitelepüléssel készült az Ökumenikus Segélyszervezet. A verseny szombati napján a Segélyszervezet sátránál játékos programokkal is várták a rendezvényre kilátogató szurkolókat, családokat.

Országos Adventi Pénzadománygyűjtés

2021 adventjén az Ökumenikus Segélyszervezet 26. alkalommal indította el Országos Adventi Pénzadománygyűjtését. A szeretet.éhség. mottóról és „kiharapott” mézeskalácsszívről ismert felhívás hatására – a gyűjtés partnereinek és a médiának köszönhetően – több mint 700 ezren csatlakoztak a Segélyszervezet célkitűzéseéhez.

Bár 2021-ben a pandémia miatt sok tekintetben továbbra is rendhagyóak voltak az adománygyűjtés és a segélyakciók keretei, de a Segélyszervezet üzenete változatlan maradt: azért hirdetett összefogást, hogy rászorulókat ezreinek tegye szebbé az ünnepét, és hogy a következő év hétköznapijaiban is segíteni tudja a nélkülözőket és bajbajutottakat. Az ünnepi segélyakciók változatlan céllal, de a járványhelyzethez alkalmazkodó biztonsági előírások betartásával valósultak meg: A hagyományos nagy szeretetvendégségek során az biztonságos ültetési rend, a maszkviselés és a plexivel elválasztott tálalás is a résztvevők biztonságát szolgálta. Emellett az adományátadásokat is a járványügyi előírásoknak megfelelően szervezték a segélyszervezet munkatársai (pl. élelmiszer, tűzifa-támogatás). Az adománygyűjtés fókuszában ugyanakkor most sem csak az ajándékozás, hanem a Segélyszervezet egész éves szegénység elleni küzdelme volt, melyet országos intézményhálózatán keresztül folytat az év 365 napján.

A beérkező adományok az országos intézményhálózaton keresztül végzett egész éves minőségi munkavégzés biztosítása mellett hozzájárulnak a tervezett fejlesztésekhez is, így többek között a szolnoki központban egy újabb gyermekfejlesztési munkának otthont adó épületrész létrehozásához, a szervezet olaszliszkai központjának további korszerűsítéséhez, valamint munkahelyteremtő programok bővítéséhez.

Az összefogáshoz ez alkalommal is számos módon lehetett csatlakozni, de a legnépszerűbb adományozási forma ezúttal is a 1353-as adományvonal volt, amit advent időszakában több mint 371 000 alkalommal tárcsázták országszerte, hívásonként/sms-enként 250 forintot felajánlva a Segélyszervezetnek. Az adományvonalon érkezett több mint 92 millió forintnyi felajánlással, a Tesco áruházaiiban, illetve online felületén vásárolt adománykuponokból összegyűlt 85 000 000 forinttal, valamint a magán- és vállalati befizetések 90 875 320 forint adományával a 2021. évi Országos Adventi Pénzadománygyűjtés során összesen 273 141 472 forint felajánlás érkezett.

Az Ökumenikus Segélyszervezet ezúton is köszönetét fejezi ki minden támogatónak, vállalati és médiapartnernek, magánadományozónak és önkéntesnek a segítségéért!

2. Folyamatos sajtókommunikáció

A fent részletezett kampányokban, illetve a Segélyszervezet valamennyi tevékenységéhez – 2021-ben kiemelt témaként jelenlévő koronavírushoz kapcsolódóan is – a folyamatos sajtókommunikáció fontos szerepet töltött be az alábbi célkitűzések tekintetében:

a.) Figyelemfelhívás, adománygyűjtés

Egy adott adománygyűjtő kampány kezdetekor az egyéb fórumok (saját honlap, facebook közösségi oldal, hirdetések) mellett a hagyományos tömegmédia az egyik legerősebb, és egyben legtöbb embert egyszerre elérő csatorna az aktuális üzenet társadalomhoz történő eljuttatására. A humanitárius projekteknek valamint a hazai szociális tevékenységek indulásának is gyakori programpontja a nyitó-sajtótájékoztató, ahová hírügynökségek, televíziós és rádiós hírműsorok, online hírportálok és nyomtatott média szerkesztői kapnak meghívást. Egy adott akció indulását népszerűsítő figyelemfelhívás mellett a szervezet sajtótevékenységének „kézzelfogható” haszna is van: például az adományszám híradókban történő kommunikálása során érkező több ezer telefonhívás, vagy egyéb, az adománygyűjtő felhívásokat népszerűsítő sajtómegjelenések.

b.) Tájékoztatás és visszacsatolás

A figyelemfelkeltés mellett a Segélyszervezet médiamunkájának komoly szerepe van az aktuális tevékenységet, projekteket végigkísérő, illetve azokat folyamatában bemutató általános tájékoztatásban, valamint a programok lezárása utáni eredménykommunikációban is, melyben a Segélyszervezet az átlátható segítségnyújtás fontosságát hangsúlyozza, közzétéve a pontos elszámolást, pénzügyi eredményeket.

A média részéről érkező számos megkeresésre válaszolva a szervezet munkatársai szakértőként nyilatkoznak rendszeresen az adott témákban. A rövidebb rádió- vagy

televízió interjúk mellett fontos hangsúlyozni a hosszabb, részletekbe menő stúdióbeszélgetéseket, ahol egy-egy speciális területet tárgyalnak behatóan az Ökumenikus Segélyszervezet munkatársai, részletes tájékoztatás adva így a hallgatónak, nézőnek.

Az adománygyűjtő kampányokhoz kapcsolódó sajtótájékoztatók, illetve helyszíni sajtóesemények a világos, átlátható, pontos és hiteles elszámolást segítik elő, melynek köszönhetően az adományozó ilyen formában is kap információt támogatásának felhasználási módjáról, szakszerűségéről.

c.) Szemléletformálás

A Segélyszervezet munkáját bemutató médiamegjelenések a tájékoztatás és adománygyűjtés mellett kiemelt szerepet töltenek be a szemléletformálásban is. A társadalmi érzékenyítés első lépcsője maga a problémafelvetés, legyen szó nehéz sorsú családokról vagy egy akut katasztrófahelyzetről.

3. Vállalati társadalmi felelősségvállalást ösztönző tevékenység

A Segélyszervezet számára a vállalati kapcsolatok fejlesztése és ezzel együtt a partneri közösség építése, stratégiai jelentőségű. A társadalmi felelősségvállalást ösztönző tevékenység segítségével a szervezet jelentős pluszforrásokat kíván bevonni a hazai szociális tevékenységének támogatására, és ennek érdekében fontosnak tartja a tevékenységének hosszú távú tervezését és a partneri kör kiszélesítését. A Segélyszervezet célja korszerű, kölcsönösen előnyös CSR megoldások felkínálása a hazai vállalati szektor felelős szereplőinek. Ennek érdekében a kommunikációs igazgatóság munkatársai rendszeresen egyeztetnek a partneri közösség tagjaival, valamint újabb partnerek megnyerésére törekednek. A kapcsolatok erősítése, fejlesztése érdekében részt vesznek szakmai fórumokon, vállalati rendezvényeken és személyes találkozókon térképezik fel a partnerek igényeit, valamint rendszeresen szerveznek közösségi eseményeket. 2021-ban több mint 60 egyedi céges projektben működött együtt a Segélyszervezet a partnereivel, a beérkezett pénzádományoknak pedig mintegy 42 %-át adták a vállalati partnerek. Az együttműködési projektek lezárultával a Segélyszervezet nagy hangsúlyt fektet a támogatói, vállalati partnerei felé történő visszacsatolásra és köszönetnyilvánításra, köszönő levelek, írásos és pénzügyi beszámolók elkészítésével.

A vállalati partnerek rendkívüli összefogásával jelentős pénzbeli és természetbeni adományokkal támogatták az Segélyszervezet járvány elleni küzdelmét. Mások mellett kiemelkedett a Meditop Gyógyszeripari Kft. és a Biotech USA támogatása, akik a rászorulókon kívül a „frontvonalban” dolgozó munkatársaink egészségmegőrzését is támogatták étrend-kiegészítőkkel és vitaminokkal. A járvány miatt lemaradó gyerekek felzárkózását segítette az E.ON 33 milliós támogatása, aminek köszönhetően folytatódhatott a Kapaszkodó 2.0. program: nyári táborokkal, valamint szeptembertől induló új iskolaévben megvalósuló foglalkozásokkal, élménynapokkal. Az energiavállalat 2021-ben immár tizedszer csatlakozott az Ökumenikus Segélyszervezet „Iskolakezdés

együtt!” segélyakciójához és 5 millió forint értékű támogatással járult hozzá a koronavírus miatt is dupla mennyiségű, 2000 iskolakezdési tanszercsomagot adományozó programhoz és 500 óvodakezdő csomaggal támogatta a kisebbek élményteli évkezdését is. A Segélyszervezet 2021-ben négy évre szóló stratégiai partnerségi megállapodást jelentett be a FrieslandCampina Hungáriával. A Pöttyös Túró Rudi gyártója összesen 20 millió forinttal támogatta a Segélyszervezet munkáját. A stratégiai együttműködés eredményeként július végén Debrecenben már elindulhatott a rászoruló diákok felzárkóztatását segítő első nyári tábor. Folytatódott együttműködésünk a kapcsolati erőszak elleni küzdelemben az Avonnal és a Vodafone-nal is. Szakértőink közreműködésével elérhetővé vált a legnagyobb app áruházakban a Vodafone Magyarország Alapítvány legújabb fejlesztése, a kapcsolati erőszak áldozatait segítő, Bright Sky HU mobilalkalmazás. Az applikáció nemcsak a bántalmazó kapcsolatban élők számára jelenthet hatékony segítséget, hanem a közvetlen környezetük számára is hasznos információkat ad a segítségnyújtásról.

A partneri kapcsolatok fejlesztéséhez, bővítéséhez hozzájárul, hogy a Segélyszervezet rendszeres adománygyűjtő kampányaiba egyedileg egyeztetett akciókon (belső gyűjtések, jótékonyági aukciók, jótékonyági futás, közös segélyakciók stb.) keresztül bevonja partnereit, partnerei munkatársait. 2021-ben a járványhelyzet következtében bevezetett korlátozó intézkedések figyelembevételével számos vállalat kapcsolódott a Segélyszervezet ünnepi segélyakcióiba: gyermekek ajándékkívánságainak örökbefogadásával, vagy éppen karácsonyi szeretetvendégségek támogatásával.

4. Önkéntesek fogadása, koordinációja; szemléletformálás

4.1. Az önkéntesség kultúrájának terjedését célzó rendezvények, önkéntesek toborzása fesztiválokon, iskolákban

Az önkéntesség az Ökumenikus Segélyszervezet egyik alapértéke. A rászorulókat iránti szolidaritás egyik hasznos, mindkét fél számára kölcsönösen előnyös formája, amikor valaki a szabadidejét, szaktudását, lelkesedését áldozza a nehéz helyzetben élők megsegítésére. Az önkéntesség kultúrája kialakulóban van Magyarországon, éppen ezért a Segélyszervezet fontos feladatának tartja olyan események szervezését, illetve az olyan eseményeken való részvételt, ahol az önkéntesség, az önkéntes közösségi részvétel népszerűsítéséhez tevékenyen hozzájárulhat.

A 2020-ban kitört koronavírus járvány miatt még a 2021-es év első felében is szigorú szabályozások vonatkoztak a közösségi események rendezésére, de szeptembertől ismét lehetősége volt a szervezetnek szemléletformáló előadások,

programok megtartására. Egy ilyen eseménynek adott helyszínt az Aldi Női Futógála keretein belüli kitelepülésünk, ahol önkénteseink és a sátorhoz látogatók a családon belüli erőszak témájában vehettek részt érzékenyítő beszélgetéseken, illetve sportos önkénteseink játékonysági futásukkal hirdethették A szeretet nem árt kampány célkitűzéseit. Ezen programokon az ifjúság bevonása mellett nagy hangsúlyt kapott az aktív nyugdíjasok foglalkoztatása is, akik szabadidejükben örömmel csatlakoztak a Segélyszervezet munkájához.

4.2. A Segélyszervezethez jelentkező önkéntesek tájékoztatása és képzése

A Segélyszervezet az önkénteseket értékes szervezeti erőforrásként kezeli. Ennek megfelelően gondoskodik arról, hogy az önkéntesek megfelelő felkészítésben, képzésben részesüljenek egy-egy programban való részvétel előtt. Az ún. „Önkéntes Alapok” felkészítő kitér a feladatok ismertetésén kívül az önkéntes törvény vonatkozó ismereteire (így az önkéntesek jogaira, kötelezettségeire, a fogadó szervezet kötelezettségvállalására egyaránt), valamint az önkéntes tevékenységre vonatkozó egyéb, munkavédelmi, etikai tudnivalókra.

2021-ben az aktuális vírushelyzet az év végére tette lehetővé, hogy személyes képzéseket tartson a szervezet, így az adventi események előtt az adománponton tevékenykedő ún. „házigazda” önkéntesek már személyesen is részt vehettek a képzéseken. A felkészítő iskolai közösségi szolgálatos diákok, aktív dolgozók és nyugdíjasok is részt vettek.

4.3. Önkéntesek regisztrációja, koordinációja, motiválása, az önkéntes akciók feltételeinek biztosítása

A Segélyszervezet nagy energiát fordít arra, hogy professzionális fogadószervezetként biztosítsa az önkéntes akciók számára a szükséges feltételeket. Ebbe beletartozik többek között az önkéntesség bevezetése a szervezet vállalati kultúrájába a teljes intézményhálózat tekintetében, a munkatársak felkészítése az önkéntesek fogadására és a kötelező adminisztrációs, nyilvántartási kötelezettségek teljesítése.

2021 végén a Segélyszervezet önkéntes adatbázisában 3500 főt tartott nyilván.

Az önkéntesek online regisztrációs felületen jelentkeznek a Segélyszervezethez. Az irányított kérdéseknek köszönhetően átfogó kép alakul ki az önkéntesekről és az általuk preferált tevékenységekről. A CRM rendszer specifikus megkeresést, és rendszerezett önkéntes nyilvántartás vezetését teszi lehetővé.

2021-ben a járványhelyzet következtében az eddigi évekhez képest kevesebb tevékenységben vehettek részt az önkéntesek. Néhány esemény, ami a korlátozások ellenére is meg tudott valósulni: szociális intézményekben étkeztetés, adminisztrációs feladatok, ruhaválogatások, adománygyűjtő akciók – ezen programok lehetőséget kínáltak a bevonódásra, melyeket a legbiztonságosabb körülmények között valósítottunk meg. Az önkéntes tevékenységekről jelenléti ív, nyilvántartás készült, illetve az előírt esetekben szerződés megkötésére is sor került.

2021-ben 363 fő önkéntes összesen 1429 önkéntes munkaórát teljesített a Segélyszervezet programjain, amely jóval kevesebb a megszokottnál, hasonlóan a pandémia sújtotta 2020-as évhez.

Az önkéntesek megtartása és elkötelezettségük növelése érdekében a Segélyszervezet online találkozókat szervezett az önkéntesekkel. Az Önkéntesség Világnapja alkalmából a 2021-ben a kiváló szolgálatot ellátó önkénteseknek a Segélyszervezet egy könyvbemutató keretein belül mondott köszönetet. A kiadvány legfontosabb céljai között volt az önkéntesség népszerűsítése is, melyben ismert önkéntesek számoltak be arról, hogyan vettek részt a segélyszervezet munkájában.

4.4. Vállalati és más csoportos önkéntes akciók szervezése és lebonyolítása

A támogató partner vállalatok részéről mind nagyobb igény mutatkozik olyan önkéntes programokra, ahol a munkatársak karitatív céllal egy-egy napra aktívan bekapcsolódhatnak a Segélyszervezet tevékenységébe és önkéntes munkájukkal segíthetnek. A Segélyszervezet arra törekszik, hogy az akciók megtervezésétől és előkészítésétől a lebonyolításig megteremtse az értékteremtő és alkotómunka feltételeit. 2021-ben a koronavírus járvány miatt hozott szigorú belső szabályok miatt a cégek munkavállalói csak korlátozva tudtak részt venni a Segélyszervezet által kínált programokon. Az év végén enyhülő vírushelyzet lehetővé tette, hogy az Adománponton 8 cég részt vehessen az önkéntes programon.

5. Folyamatos szemléletformálás a segélyszervezet on-line támogatói közösségének körében

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 2021-ben a kapcsolati erőszak elleni kommunikációs tevékenységre 30 millió forint vissza nem térítendő költségvetési támogatásban részesült a Családokért Felelős Tárcá Nélküli Miniszter döntése értelmében. A Segélyszervezet kiemelten fontosnak tartja a figyelemfelhívást a kapcsolati erőszak témakörében. A 2021. augusztusától 2022. júniusáig tartó kampány célja, hogy a segítségkérés lehetőségeire, az elérhető segítő szolgáltatásokra is felhívja az érintettek figyelmét. A kampány offline, online hirdetések, szórólapok, média megjelenések, fizetett cikkek, rendezvények szervezésével, illetve akcióprogram megszervezésével valósul meg.

A Segélyszervezet a kapcsolati erőszak témájáról, józanul, hitelesen kommunikál, mely hosszú távon megteremti annak a lehetőségét, hogy az áldozatok valós információkkal találkozzanak. A kampány hosszú távú hatása, hogy az emberek, közösségek megértik, hogy a kapcsolati erőszak egyetlen egy formája sem elfogadható és van hova fordulni segítségért.

6. Kommunikációs és arculati fejlesztések

- Építkezések, kiemelt projektek dokumentációja
- Belső hírlevél működtetése
- Arculat frissítés
- Munkatársak felszerelése munkaruházattal
- Láthatósági eszközök (matrica, ragasztószalag, roll-up, zászlók) gyártása
- Belső kommunikációt szolgáló, intranet fejlesztése
- Az adományozókkal és önkéntesekkel való kapcsolattartásra is szolgáló CRM továbbfejlesztése

GAZDASÁGI IGAZGATÓSÁG

A Segélyszervezet éves beszámolóját a Civil Törvény előírásainak megfelelően készíti el. Az irányadó jogszabályok a 2000. évi C. számú Tv. (Számviteli Tv.), a Számviteli Törvény szerinti egyéb szervezetek éves beszámoló készítésének és könyvvezetésének sajátosságairól szóló 479/2016. (XII. 28.) kormányrendelet, a 2011. évi CLXXV. számú Törvény, valamint a Civil szervezetek könyvvezetésének, beszámolási rendjének szabályozásáról szóló 350/2011.(XII.30) kormányrendelet. A beszámolót külső könyvvizsgáló, a KPMG Hungária Kft. ellenőrzi. Az Igazgatóság feladata a szabályzatok kialakítása, működtetése és aktualizálása, a gazdasági folyamatok ellenőrzése, a szerződések véleményezése illetve jóváhagyása, továbbá a Segélyszervezet működését érintő, folyamatosan változó jogszabályok nyomon követése és a szakértői vélemények beszerzése. A változások kommunikálása és alkalmazása a szervezet napi működésében szintén kiemelt hangsúlyt kapott az elmúlt időszakban.

A Gazdasági Igazgatóság készíti el a Segélyszervezet igazgatóságokra/intézményekre lebontott költségvetését és ellenőrzi azok időarányos végrehajtását. Kapcsolatot tart a finanszírozókkal, elkészíti a támogatások beszámolóit, valamint részt vesz a finanszírozók által folyamatosan végzett helyszíni ellenőrzésekben, kötelező könyvvizsgálatában. Teljesíti a kifizetéseket, vezeti a különböző nyilvántartásokat, előkészíti a külső könyvelésre küldött bizonylatokat, elkészíti az évközi és éves beszámolókat. A szervezet könyvelési tételeinek száma 2021-ben meghaladta az 72000 tételt.

Az Igazgatóság kiemelt feladata a Segélyszervezet munkaterületeinek, intézményeinek, projektjeinek folyamatba épített belső ellenőrzése, illetve lehetőség szerint helyszíni pénzügyi monitoringja. A monitoring lehetővé teszi a beszerzési, szerződéskötési, bizonylati szabályok betartásának ellenőrzését, valamint a gazdaságos működtetés vizsgálatát, elemzését.

2021-ben a Segélyszervezet bevételei meghaladták a 13 milliárd forintot, a következő évre áthúzódó programok értéke 5,8 milliárd forint. A nagy értékű beruházások miatt a Segélyszervezet tárgyévi eredménye 826 millió forint, mely jelentős vagyonnövekedést eredményezett a tárgyi eszközökben.

A Segélyszervezet szerteágazó tevékenysége, nagysága mára elérte azt a szintet, amely elengedhetetlenné teszi - egy non-profit szervezetre szabott - vállalatirányítási rendszer bevezetését. A szervezet nemzetközi partnereinek véleményét is kikérve, a Maconomy rendszer bevezetése mellett döntött. Az előkészítés 2017-ben elkezdődött, a bevezetés 2021. január 1-től megtörtént. Az elmúlt egy év tapasztalatai alapján a rendszer bevezetésével hatékonyabb a napi működés, egészen a beérkező számlák rögzítésétől a riportok lekéréséig.

Hazai és nemzetközi fejlesztés, pályázatok, központi pénzügyi koordináció

A Gazdasági Igazgatóság feladata a pályázatok előkészítésében való részvétel, a pályázatok nyilvántartása és dokumentálása, szerződéskötések véleményezése és ellenőrzése, pénzügyi beszámolók elkészítése, kapcsolattartás és egyeztetés a támogató intézményekkel, szervezetekkel. A pályázatok végrehajtásának – különös tekintettel az EFOP projektekre – munkaigényessége évről évre egyre nagyobb szakmai felkészültséget, valamint humán- és anyagi erőforrást igényel.

Az intézmények alapműködésével kapcsolatos tevékenységeken túl az Igazgatóság részt vesz az intézményekhez köthető pályázatok, a modell és fejlesztő programok, valamint az új tevékenységként megjelenő projektek végrehajtásában. A projektstábok felkészítése, a költségvetések összehangolása, az új tevékenységek megkezdésével kapcsolatban felmerülő számtalan kérdés tisztázása jelentős időráfordítást igényel.

A Gazdasági Igazgatóság Hazai intézmények és projektjeik csoportja kezeli a szervezet 28 intézményének pályázatait. A csoport által kezelt programok 2021-ben:

- 11 kiemelt hazai program bevétele 2 586 millió Ft, kiadása 1 496 millió Ft,
- 19 hazai fejlesztő program bevétele 174 millió Ft, kiadása 100 millió Ft,
- 9 infrastruktúra fejlesztés program bevétele 378 millió Ft, kiadása 310 millió Ft, valamint
- 23 intézmény normatív támogatását, és 26 intézmény összesen 180 pályázatát, melyek bevétele 1 321 millió Ft, kiadása 1 190 millió Ft.

A Nemzetközi projektek és központi pénzügyek csoport feladatai két területre irányulnak:

- Magyarország határain kívül végrehajtott projektek pénzügyi vonatkozású feladatainak elvégzése: részvétel a nemzetközi humanitárius és fejlesztési programok végrehajtásában, pénzügyi beszámolóinak elkészítésében, a támogatások, projekt források felhasználására vonatkozó költségvetések kidolgozásában és folyamatos ellenőrzésében, a donorokkal és érintettekkel való egyeztetésekben. 2021-ben értékben és volumenében kiemelten jelentős külföldi projekt területek voltak: Irak, Ukrajna, Etiópia és Horvátország. Ezen kívül külföldi projektek zajlottak Afganisztánban, kelet-Timorban, a Fidzsi szigeteken, Líbiában, Tadzsikisztánban. Határon túli humanitárius projektek végrehajtása 973 839 969 Ft értékben, nemzetközi fejlesztő projektek 2 166 125 520 Ft értékben történt.
- Általános pénzügyi, beszámolási, számviteli és más jogszabályoknak történő megfelelést biztosító pénzügyi feladatok ellátása.

Működési támogatás felhasználása

A Segélyszervezet 2021-ben már tizedik alkalommal részesült központi költségvetési támogatásban, amelynek célja, hogy az alpműködésén túli – állami normatívából nem finanszírozott – tevékenységek megvalósítása is megtörténhessen. Ezen speciális programok, modellprojektek kiegészítették, komplexebbé tették a hazai munkát. A Segélyszervezet célja az, hogy a rászorulóknak esélyeinek növelése érdekében ezek az újítások minél több helyszínen megvalósulhassanak. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet működési támogatásának teljes összege 180 millió forint. A központi költségvetési támogatás felhasználása alapvetően négy fő munkaterület köré csoportosult 2021-ben:

1. Közösség típusú szolgáltatásokon alapuló gyerekfejlesztő programok lebonyolítása
2. Reintegrációs modellprogramok továbbfejlesztése
3. Komplex modellprogram lebonyolítása kapcsolati erőszak elleni küzdelem területén
4. Humanitárius segélyakciók és fejlesztő programok határon túli területeken

Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatása

A Segélyszervezet hazai munkájának finanszírozására az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásaiból 2021-ben közel 872 millió forintot használt fel. A támogatás célja az Ökumenikus Segélyszervezet magyarországi tevékenységének minőségi fejlesztése, a szervezet által működtetett szociális és fejlesztő központok stabil működésének megerősítése, a hátrányos helyzetű egyének és családok érdekében végzett munka hosszú távú fenntarthatósága érdekében. A támogatás felhasználása két fő cél köré csoportosult:

- szolgáltatásfejlesztés,
- intézményfelújítás és létrehozás.

HR CSOPORT

A HR/munkaügyi terület feladata a munkavállalók valamint megbízási szerződéssel foglalkoztatottak iratainak elkészítése, ezek ellenőrzése, nyilvántartása, a munkajogi háttér figyelemmel kísérése. A bérszámfejtés előkészítése, ellenőrzése, személyzeti politika folyamatos aktualizálása, toborzás-kiválasztás folyamatos szervezése, támogatása. A Segélyszervezet munkatársainak átlagos állományi létszáma 2021-ben a közfoglalkoztatottakkal együtt 269 fő volt, megbízási szerződéses jogviszonyban foglalkoztatott szakértőinek száma megközelíti a 300 főt, ez összesen 569 fő. A fluktuáció mértékét jól jellemzi, hogy a belépők száma közfoglalkoztatottakkal együtt 124 fő volt, a kilépők száma 91 fő.

A szervezet strukturális változásai, valamint a pályázatok végrehajtása miatt nagyszámú szerződés-módosítások, kiegészítések elkészítésére, ellenőrzésére volt szükség intézményeinkben, szolgáltatásainkban, különböző projekteinkben, valamint a budapesti központban is.

Közfoglalkoztatási Program

A közfoglalkoztatási program a HR Csoport projektje, mely program során a szervezet sikerrel megvalósította előzetesen tervezett céljait. A 2021-es évben egy program futott, melynek keretében a Segélyszervezet 25 főt foglalkoztatott a következő munkakörökben: intézményi takarító, épületgondnok, általános irodai adminisztrátor, mezőgazdasági segédmunkás, konyhai kisegítő, hivatalsegéd-kézbesítő, mosodai dolgozó. A munkavállalók az alábbi intézményeinkben végezték értékteremtő munkájukat: Budapest, Boldogkőújfalu, Debrecen, Felsődobsza, Kaposvár, Kastélyosdombó, Lakócsa, Pere, Szendrő, Vizsoly. A Segélyszervezet megváltozott munkaképességűeket is foglalkoztat, melynek célja a rehabilitálható munkaerő foglalkoztatása a munkaerő piacon.

LOGISZTIKAI CSOPORT

A Logisztikai Csoport elsősorban a Segélyszervezet szállítási, raktározási, adomány- és árukezelési feladatait végzi, az ehhez szükséges erőforrásokat biztosítja és koordinálja, valamint a Segélyszervezet gépjárműflottájának működését felügyeli, a szervezet központi számítástechnikai gépparkját üzemelteti és a szükséges beszerzéseket lebonyolítja. A Logisztikai Csoport a Segélyszervezet valamennyi igazgatósága és intézménye számára biztosítja azt a háttértámogatást, amely a napi munka elvégzéséhez illetve a rászoruló egyének és családok támogatásához szükséges és elengedhetetlen.

A Logisztikai Csoport kiemelt feladatai közé tartozik:

- természetbeni adományok kezelése, nyilvántartása,
- logisztikai feladatok ellátása,
- a Segélyszervezet készenléti és központi raktárainak működtetése, regionális raktárak felügyelete,
- gépjárműpark kezelése,
- központi beszerzések lebonyolítása,
- IT feladatok ellátása
- az Országos Központ épületének üzemeltetése.

Természetbeni adományok

2021-ben 345 584 381 Ft értékben érkezett természetbeni adomány a Segélyszervezethez. Az év folyamán előző évi készlettel együtt 1 420 717 717 forint értékű adományt osztott ki a rászorulóknak javára a Segélyszervezet. A jelentős mértékű adomány beérkezése az előző évhez hasonlóan főként a koronavírus járvány újabb hullámainak kiterjedése miatt történt. A legjelentősebb adományozó az Országos Kórházi Főigazgatóság volt, amely mintegy 102 935 500 forint értékben adományozott lélegeztető gépeket, melyeket a Segélyszervezet a kárpátaljai magyarok településeken működő egészségügyi intézmények részére adott át. A további adományok túlnyomó része a vállalati szektorból érkezett, nagyságrendekkel nagyobb mértékben az előző évekhez képest. Ebből megállapítható, hogy a társadalmi felelősségvállalás a járványhelyzetben is megmutatkozott az üzleti szféra részéről. 2021-ben a koronavírus járvány miatt egészségügyi felszereléseket, gépeket, higiéniai és fertőtlenítő szereket valamint élelmiszert kapott a Segélyszervezet a legnagyobb értékben, ezen kívül pedig ruhaneműből, illetve az otthontanuláshoz szükséges műszaki eszközökből kapott jelentős mennyiséget.

2021 legnagyobb értékű adományozói és adományai - 5 millió Ft-ot meghaladó értékkel – a következők voltak:

OKFŐ - lélegeztető gépek, védőfelszerelések, Henkel – tisztítószer, TESCO-GLOBAL Zrt. – élelmiszerek; Market Építő Zrt. – raktár polcrendszer, Unilever - fertőtlenítő szerek, Béres Gyógyszergyár Zrt. – Béres csepp, Textil World Kft. – felsőruházat